

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne. — natomiast w dni poświęcone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chetmickowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcina 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 262

Poznań, sobota dnia 11 czerwca 1932

Rok XXVII

Do ostatniego tchu, do ostatniego żołnierza i konia!

Napiętnowaliśmy wczoraj na tem miejscu czelną robotę hitlerowców na polskich ziemiach zachodnich, organizującą moralny i polityczny opór tutejszej ludności niemieckiej przeciwko traktatowi wersalskiemu, przeciwko przynależności ziem naszych do państwa polskiego. — robotę, przygotowującą Niemców, szczególnie na Pomorzu, do zrzućcia „jarzma” polskiego.

Takie a nie inne mieliśmy zawsze pojęcie o rzeczywistych dążeniach dużej większości Niemców na ziemiach zachodnich. Wprawdzie ich prasa, a nawet ich przedstawicielstwo w Sejmie i Senacie polskim deklamuje od czasu do czasu o tem, jak to tutejsza ludność niemiecka stoi „lojalnie na gruncie państwowości polskiej”, ale któżkolwiek zna bliżej stosunki, nigdy tych deklamacyj nie brał i nie bierze na serio.

Zwracaliśmy już dawniej uwagę na zupełnie inną strukturę moralno - psychiczną Niemców a Polaków. Za czasów zaboru pruskiego my, narodowcy, którzy z zaborem tym w duszy nigdy nie byliśmy pogodzeni i dążyliśmy faktycznie do wskrzeszenia niepodległości naszej państwowej, zwalczaliśmy z całą stanowczością politykę tych naszych rodaków, którzy stali na gruncie lojalizmu wobec korony i państwa pruskiego i lojalizm ten dobrowolnie publicznie manifestowali. Uważaliśmy że polityka objawiania lojalizmu działała pod względem narodowym demoralizująco na społeczeństwo, a mianowicie na jego szerokie warstwy, i dlatego odrzucaliśmy ją bezwzględnie.

Niemcy u nas postępują zupełnie inaczej. Najzastwardziały zwolennik odwetu i ponownego zaboru ziem polskich gotów każdej chwili bez zachłyśnięcia się oświadczyć najsolemniej wierność dla państwa polskiego, co nie przeszkadza mu działać konsekwentnie w sensie właśnie odwrotnym. Taka jest już moralność i mentalność niemiecka.

Z tego w warszawskich kołach miarodajnych nie zdają sobie sprawy, i stąd rodzi się niejeden błąd polityczny w kwestii niemieckiej. Może brutalna otwartość hitlerowskiego „Völkischer Beobachter” otworzy odnośnym politykom polskim oczy na rzeczywistość.

Są jeszcze i w społeczeństwie niemieckim czynniki, aczkolwiek niezbyt liczne, które się do tej niemieckiej rzeczywistości odwetowo - zaborczej odnoszą krytycznie — oczywiście w interesie niemieckim. I tak generał von Schöneich zwraca się w ostatnim numerze „Die Zeit” z następującym zapytaniem do niemieckiej kamaryli wojskowej, a przedewszystkiem do generałów Schleichera i Hammersteina:

„Czy nie zgodzą się panowie z tem, że od czasów Bismarcka niemieckie koła wojskowe i polityczne łudzili się w sposób wprost groteskowy w ocenie sił, przeciwstawiających się dążeniom niemieckim, że ta fałszywa ocena spowodowała niepowodzenie całej akcji niemieckiej na zachodzie Europy takie same porażki jak w roku 1914.

Zamach na samodzielność krajów związkowych Rzeszy

Berlin, 11. 6. (PAT.) W związku z wystosowanym wczoraj przez premierów krajów południowych Niemiec do prezydenta Rzeszy telegramem, zawierającym prośbę o przyjęcie ich na specjalnej audjencji, prasa bawarska daje wyraz poważnym obawom, jakie w tamtejszych kołach politycznych wzbudza projekt mianowania rządowego komisarza Rzeszy w Prusiech.

Według doniesień prasy berlińskiej, premierowie krajów południowych, zgłaszając swoje zastrzeżenia w sprawie grożącego naruszenia autonomii krajów związkowych, chcą wskazać na fakt, że nowy gabinet Rzeszy składa się z samych przedstawicieli czysto pruskich kół politycznych.

W takim stanie rzeczy połączenie rządów w Rzeszy i w Prusiech w jed-

nych rękach, względnie powołanie rządowego komisarza Rzeszy w Prusiech, tworzy przewagę Rzeszy nad interesami krajów związkowych, co zagraża ich samodzielności.

Z uwagi na to, że nietylko w Saksonji i Hesji, ale i w Bawarii od wielu miesięcy kierują sprawami członkowie zdymisjonowanych gabinetów, zachodzi obawa, że powołanie komisarza w Prusiech tworzy precedens, z którego łatwo wyciągnąć konsekwencje i dla pozostałych państw związkowych. Kraje południowych Niemiec stoją na stanowisku, że fakt kierowania niemi przez członków zdymisjonowanych gabinetów nie jest dostateczną podstawą do nominacji rządowego komisarza Rzeszy. Opinji tej dał wyraz prezes Schieck na posiedzeniu sejmiku krajowego.

Kampanja przedwyborcza w Niemczech

Bawarska partja ludowa występuje ostro przeciw rządowi v. Papena

Berlin, 11. 6. (PAT.) Kampanja przedwyborcza w bawarskiej partji ludowej rozpoczęła się zebraniem w Monachjum, na którem jeden z przywódców, poseł Schäffer wygłosił przemówienie, niezwykle ostro atakujące v. Papena. W zebraniu tem uczestni-

czył premier bawarski i kilku ministrów krajowych.

„Prezydent Hindenburg — oświadczył mówca — zdaje się nie rozumieć, że wybór jego na prezydenta miał na celu uchronienie Rzeszy przed groźną walkami wewnętrznymi”.

Prześladowanie Polaków w Prusiech

Ponowne skazanie red. Jankowskiego i kilku wybitnych działaczy polskich

Królewiec, 11. 6. (PAT.) Sąd w Olsztynie skazał redaktora „Gazety Olsztyńskiej” Jankowskiego — na 3 miesiące więzienia za urządzenie zebrania zarządu Związku Polaków, bez uprzedniego zawiadomienia o tem władz policyjnych. Równocześnie skazani zostali: działacz polski Barcz na

3 miesiące więzienia oraz małżonkowie Sznarbach na grzywnę w kwocie RM 20.— za wynajęcie lokalu. Redaktor Jankowski był już trzykrotnie skazany na kary więzienia. Ostatni wyrok sądu olsztyńskiego wzbudził do głębi tutejszem społeczeństwem polskiem.

Prywatna własność w Chile zagrożona

Junta skonfiskowała wszystkie zapasy złota i walut zagranicznych

Nowy Jork, 11. 6. (Tel. wł.) Jak donoszą z Santiago di Chile junta rewolucyjna wydała rozporządzenie o obłożeniu aresztem wszystkich zapasów walut zagranicznych i gotówki, należącej do obcych obywateli, a złożonych w chilijskich bankach. W zamian daje się walutę chilijską (pesos) w wysokości 16 i pół pesos za dolar amerykański. Tymczasem na nieoficjalnej giełdzie płaci się za dolara do 55 pesos.

Równocześnie junta obłożyła are-

sztem wszystkie zapasy złota i gotówki obywateli chilijskich. Minister finansów oświadczył, że w razie oporu władze użyją siły.

W stolicy kraju, w Santiago doszło wczoraj do demonstracji studentów i starć pomiędzy elementami z obozu komunistycznego lub skrajnie radykalnego oraz nacjonalistami. Komuniści obsadzili uniwersytet i zażądali od obecnych władz rządowych dopuszczenia ich przedstawicieli do współpracy w rządzie chilijskim.

Rokowania anglo-irlandzkie — bez wyniku

Londyn, 11. 6. (PAT.) Konferencja anglo-irlandzka zakończyła się po godz. 17. Komunikat oficjalny ogranicza się do oświadczenia, że dyskusja toczyła się nad punktami, znajdującymi się na porządku obrad konferencji,

że jednak nie zdołano osiągnąć porozumienia.

De Valera oraz inni członkowie delegacji irlandzkiej powrócili do Irlandji wczoraj wieczór.

kiej w tej wielkiej sprawie, jaką była wojna 1914 roku?

Czy panowie uważacie za zupełnie wykluczone, że i obecnie żyjecie złudzeniami co do istotnych widoków tej polityki, którą obecnie prowadzicie? W gruncie rzeczy dążycie do przywrócenia Niemiec z przed roku 1914

„Ależ Europa współczesna nie opiera się bynajmniej na „papierze”. Papier ten jest tylko wyrazem niesłychanie potężnej dynamiki najbardziej życiowych interesów narodowych. Nie jesteśmy sami w Europie, nasza historia nie jest punktem centralnym historii świata, są jeszcze inni, a ich wola do życia znaj-

duje na zachodzie Europy takie same porażki jak w roku 1914.

„Panowie nacjonaści i wojskowi w Niemczech mogą być zupełnie pewni jednej rzeczy: z chwilą, kiedy zechcecie targnąć się na nowy układ stosunków w Europie, bezpośrednio zainteresowani walczyć będą w obronie swej państwowości do ostatniego tchu, do ostatniego żołnierza i konia.”

Głos to Niemca, i to generała niemieckiego, odważny, mądry, dobrze rozumiejący interes narodu niemieckiego i Rzeszy Niemieckiej. Tamei zakrzyczą oczywiście gen. Schöneicha, może ogłoszą go „zdrajcą”; a w rzeczywistości wystąpił on pod adresem kamaryli wojskowej, poprzez nią zaś pod adresem całego narodu niemieckiego z rzetelnym apelem, by wrócono do — przytomności politycznej. Ta sama bezprzytomna zachłanność, która jest natchnieniem dzisiejszych szaleństw hitlerowskich, pchnęła Niemcy w roku 1914 do wojny, która zakończyła się ich klęską. Historia powtarza się czasami.

Jeżeli w każdym razie chodzi o naród polski, to tak, jak on cały jest szczerze i stanowczo usposobiony pokojowo, tak w razie zaczepienia przez Niemców, w jakichkolwiek byłoby mundurach i formacjach, rzuci się do obrony swych granic zacięcie i zwarcie, ożywiony myślą: do ostatniego tchu, do ostatniego żołnierza i konia!

W „zwartym” obozie

W „jedynolitym” obozie „sanacyjnym” zaczyna się dziać coraz lepiej. Już kilkakrotnie wskazywaliśmy na walkę, jaka toczy się w wileńskiej „sanacji” między „sanacyjno”-radykalnym „Kurjerem Wileńskim”, a „sanacyjno”-konserwatywnym „Słowem”. Doszło do tego, że „Słowo”, redagowane przez posła B. B., p. Mackiewicza, zarzuciło „sanacyjnej” grupie młodzieży, która przybyła do „Kurjera Wil.”, uprawianie bolszewizmu i zapowiedziało zwołanie wileńskiej rady wojewódzkiej B. B. celem wyrugowania „Kurjera Wileńskiego” z ósrodków B. B.

Odpłacając się pięknem za nadobne, tak zw. młodzież państwowa, tym razem z pod znaku pułkownikowskiego Legjonu Młodych, rzuciło interdykt na „Słowo”. Powodem do tego kroku były niewątpliwie artykuły „Słowa” o „ideologii” Legjonu Młodych. Pismo „sanacyjne” twierdziło, że podobnego steku nonsensów, jakie zawiera ideologia „sanacyjnego” Legjonu Młodych, jeszcze w Polsce nie widziano. Wobec tego „komendant” Legjonu Młodych wydał następujący „rozkaz”:

„Uznaję dziennik „Słowo” za organ, wrogi młodzieży państwowej, zgrupowanej w Legjonie Młodych, wobec czego zabraniam z dniem dzisiejszym popierać to pismo członkom Legjonu Młodych Okręgu Wileńskiego w jakikolwiek bądź sposób, — przez współpracę redakcyjną, propagandę, prenumeratę itd.” (podkr. nasze.)

Nie można było ostrzej. Ładne stosunki!

Hitlerowcy przeciw Kościołowi

Essen, 11. 6. (PAT.) W Werden koło Essen na kościele katolickim nieznanymi sprawcami wyrusowali swastykę hitlerowską wraz z napisem „Precz z Rzymem — przepadnijcie Żydzi”. Walka przeciw katolikom, zainicjowana przez hitlerowców i komunistów, przybiera tu coraz brutalniejsze formy.

Nowa ustawa o zgromadzeniach

W „Dzienniku Ustaw” z dn. 7 czerwca rb. (nr. 478, poz. 450) została ogłoszona ustawa z dnia 11 marca 1932 r. o zgromadzeniach. Ze względu na wielkie znaczenie tej ustawy dla życia społecznego pismo nasze po opublikowaniu projektu rządowego w drukach sejmowych omówiło w styczniu rb. w kilku artykułach rzeczowych postanowienia projektu („Kurjer Poznański” nr. 22, 24 i 26) i podniosło szereg zarzutów prawnych. W czasie obrad w komisji sejmowej dokonano w projekcie kilka zmian w kwestiach, o których była mowa w naszym piśmie. Przy porównaniu ustawy z brzmieniem projektu rządowego ustawy stwierdza się, że istotnie udało się w ciążach ustawodawczych złagodzić przynajmniej zanadto daleko idące ograniczenia prawa zgromadzenia się, co zawdzięczamy przede wszystkim usilnym staraniom przedstawicieli Stronnictwa Narodowego.

Rodzaje zgromadzeń

Zgromadzenia dzielą się zasadniczo na dwie kategorie, i to na zgromadzenia publiczne i zgromadzenia niepubliczne czyli zebrania.

Ustawa nie określa bliżej, które zgromadzenia są zgromadzeniami publicznymi, lecz tylko w sposób ścisły ustala, jakie zgromadzenia są zebraniem (zgromadzeniami niepublicznymi), z czego samo przez się wynika, że każde zgromadzenie, które nie jest po myśli przepisów ustawy zebraniem, ma tem samem charakter zgromadzenia publicznego.

Przy zgromadzeniach publicznych rozróżnia się zgromadzenia w lokalach i zgromadzenia pod gołem niebem. Ta różnica ma znaczenie, o ile chodzi o zwolnienie zgromadzeń oraz uprawnienia władzy.

Zgromadzeniem w lokalu nie jest jednak tylko takie zgromadzenie, które się odbywa we wnętrzu budynku, a więc zgromadzenie w zamkniętym lokalu. Lokalem w rozumieniu ustawy o zgromadzeniach jest wnętrze budynku wraz z ogrodzoną przestrzenią, stanowiącą z budynkiem zamkniętą całość. Wobec tego zgromadzeniem w lokalu będzie również zgromadzenie, które odbywa się w ogrodzie lub na podwórzu budynku, jeżeli ten ogród wzgl. podwórze jest w ten

Ustawa z dnia 11 marca 1932 r. o zgromadzeniach wprowadza na obszarze województw zachodnich daleko idące zmiany w stosunku do dotychczas obowiązującej u nas niemieckiej ustawy o stowarzyszeniach. Dla każdego działacza społecznego istnieje przeto konieczność zapoznania się z nowym prawem o zgromadzeniach. Celem ułatwienia orientowania się w nowych przepisach zamierzamy w formie przystępnej objaśnić postanowienia ustawy o zgromadzeniach z uwzględnieniem najważniejszych zmian, które ona wprowadza na zachodzie Rzeczypospolitej. Dla większej przejrzystości i łatwiejszego przeglądu ugrupujemy przepisy ustawy w ten sposób, że omówimy: 1) rodzaje zgromadzeń, 2) co obowiązuje przy zwoływaniu zgromadzeń, 3) odbywanie zgromadzeń, 4) właściwość i uprawnienia władzy oraz jej przedstawicieli, 5) postanowienia karne i inne.

sposób ogrodzone, że z budynkiem tworzy zamkniętą całość. Podwórze lub ogród, stanowiące wraz z gmachem organicznie zamkniętą całość uważa się za lokal i pomimo, że się faktycznie w takim ogrodzie albo podwórzu zgromadzenie odbywa na przestrzeni, która jest nienakryta, bez dachu, zgromadzenie to nie ma charakteru zgromadzenia pod gołem niebem. Natomiast ze względu na brzmienie art. 3 ustawy zgromadzenie w ogrodzie, który nie stanowi z budynkiem zamkniętej całości, będzie zgromadzeniem pod gołem niebem, chociażby ogród ten był okolonny wysokim murem, a nawet nie było do niego bezpośrednio wstępu z ulicy.

Zgromadzeniem pod gołem niebem nie są tylko zgromadzenia w ścisłym znaczeniu, lecz również i wszelkie inne manifestacje publiczne i pochody, przy czym do zgromadzeń pod gołem niebem zalicza się też przejazdy manifestacyjne na wozach i samochodach. Wobec tego wszystkie postanowienia ustawy, dotyczące zgromadzeń publicznych pod gołem niebem, obowiązują w równej mierze przy manifestacjach publicznych, pochodach oraz przejazdach manifestacyjnych na wozach i samochodach.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Duchowieństwo a Związek Strzelecki

Konserwatyści z B. B. przeciw duchowieństwu

Pisma B. B. donoszą 8 bm., że w Białymstoku odbyło się posiedzenie rady wojewódzkiej B. B., na którym przemawiali: senator Roman, pos. Siedlecki, pos. Dabulewicz oraz senator J. Wielowieyski z grupy konserwatywnej B. B., należący do dzisiejszych naczelnych władz organizacji ziemiańskich, poczem uchwalono następującą rezolucję, jedyną ogłoszoną:

„Zaważwszy, że: 1) jak wynika ze sprawozdań rad powiatowych na terenie województwa białostockiego organizacja „Strzelca”, jako organizacja przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego, jest zwalczana jawnie i tajnie przez część duchowieństwa rzymsko - katolickiego, a przede wszystkim na terenie diecezji łomżyńskiej; 2) doceniając doniosłe znaczenie państwowej organizacji przysposobienia wojskowego i stwierdzając, że zwalczanie tej organizacji godzi w podstawy obrony narodowej; 3) że część duchowieństwa polskiego, zwalczając organizację przysposobienia wojskowego, nadużywa swojego wpływu dla celów walki partyjnej, rzucając autorytet Kościoła na szalę jednej z partji politycznych; 4) że takie stanowisko części duchowieństwa katolickiego pogłębiać musi rozdział w świecie katolickim i obniża wydatnie autorytet Kościoła katolickiego, zjazd rady wojewódzkiej B. B. W. R. zwraca się do władz naczelnych Bloku w imię najwyższego interesu obrony państwa i Kościoła o przedsięwzięcie właściwych środków w celu zażegnania tak nie-normalnego stanu rzeczy”.

Uchwała ta, wymieniająca diecezję łomżyńską, a więc zwrócona wyraźnie przeciw ks. biskupowi Łukomskiemu, jest w związku z licznymi zatargami „Strzelca” z duchowieństwem, którego ogłoszy znalazły się w ostatnim czasie w pismach. Jest rzeczą jasną dla wszystkich ludzi spokojnych i trzeźwych, że nie po stronie duchowieństwa trzeba szukać winy, ale po stronie „Strzelca”, w którym grupują się żywioły bardzo rozmaite, a w szczególności także i takie, które niewiele sobie robią z katolicyzmem. Wszakże wyrazicielem poglądów i nastrojów tych kół jest m. in. p. Kostek-Biernacki, dziś sąsiadem wojewoda nowogrodzki, którego niesłychane napadły na religię

i duchowieństwo w książce p. t. „Djabel zwycięzca” wywołały oburzenie w całej Polsce i w Rzymie. A to jest przecież pisarz właśnie z ducha „Strzelca” się wywodzący i tam ceniony.

Wiadomo, że znaczna część posłów i senatorów z B. B. również z nienawiścią odnosi się do Kościoła. Tu jednak brał udział w powzięciu uchwały także p. senator Wielowieyski z grupy B. B. i ogłoszona jest ona w sposób zalecający ją, jako słuszną, w piśmie grupy Janusza Radziwiłła i tow. „Dniu Polskim” nr. 157 z 8 czerwca b. r. Nie jest to pierwsze wystąpienie konserwatystów z B. B. przeciw duchowieństwu dla dogodzenia związkom z wrogami Kościoła, ale jest jedno z jaskrawszych.

O przyczynach krytycznego stosunku duchowieństwa katolickiego do „Strzelca” donosi Polska Katolicka Agencja Prasowa:

Twierdzenie, że duchowieństwo (nie tylko duchowieństwo, ale wogóle społeczeństwo katolickie) odnosi się z nieufnością i poważnymi zastrzeżeniami do Związku Strzeleckiego, jest słuszną i odpowiada prawdzie. Tylko nie z tej racji, że Związek Strzelecki jest organizacją przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego, o czem właśnie mówi powyższa rezolucja. Zyciliwe ustosunkowanie się duchowieństwa katolickiego do wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego młodzieży jest ogólnie znane, abyśmy na tem miejscu mieli się długo rozwodzić. W organizacjach, gdzie duchowieństwo ściśle współpracuje z młodzieżą, jak np. w Stowarzyszeniu Młodzieży Polskiej, wychowanie fizyczne stoi na wysokim poziomie i zyskało sobie niejedną pochwałę i uznanie ze strony władz wojskowych. W zawodach sportowych S. M. P. nieraz stało na pierwszym miejscu, mimo że nie jest faworyzowane przez władze, ani nie opływa w dostatkach, jak inne organizacje.

Brak zaufania do „Strzelca” wynika

Ostrzeżenie!
Istnieje tylko jeden oryginalny i niezawodny, we wszystkich kulturalnych państwach używany preparat

DARMOL
czekolada przeczyszczająca

znany od kilkudziesięciu lat.
Prosimy więc żądać wyraźnie „Darmol” gdyż preparat ten bywa często podrabiany!

nr 953

z całkiem innego źródła. Od pierwszych chwil niepodległości państwa polskiego Związek Strzelecki w swej pracy ideowej wyznawał radykalizm społeczny, nieraz krańcowy. Składał się z młodzieży, będącej pod patronatem socjalistów i „Wyzwolenia”. W stosunku do Kościoła podzielał stanowisko tych partji. W pracy nad przysposobieniem wojskowym zaniedbano całkowicie stronę duchową i moralną młodzieży.

Częściowa zmiana kursu rozpoczęła się w r. 1929, kiedy zaczęto walczyć z wpływami socjalistycznymi i wyzwolenczymi w Związku Strzeleckim. Początek czynić wysiłki, aby młodzież z Związku Strzeleckiego zbliżyć do B. B. W. R.

Wprawdzie szerzenie hasel społecznie radykalnych ustalo i w wielu okręgach na czele Związków Strzeleckich stanęli ludzie o przekonaniach umiarkowanych, to jednak nie zmienili się zasadniczo dawny stosunek do Kościoła katolickiego, a zwłaszcza do katolickich związków młodzieży. Nieraz na tem miejscu zmuszeni jesteśmy notować karygodne wybrki „strzelców” w stosunku do Kościoła, do tradycji katolickich, nieposzanowania kapłanów. Wiadomości te nadchodzą nie tylko z diecezji łomżyńskiej, ale z różnych stron kraju.

„Kuznia Młodych”

Z miasta otrzymujemy następującą uwagę:

Nawiązując do artykułu pt. „Młodzież bez cugli”, omawiającego rozkładowy charakter „sanacyjnego” pisma dla młodzieży pt. „Młodzież Współczesna” pragnę tu zwrócić uwagę na drugie pismo dla młodzieży szkolnej, wydawane przez czynniki „sanacyjne” pt. „Kuznia Młodych”, w którym spotyka się również dużo rzeczy niepokojących.

W wydany niedawno zeszycie majowym pisma, wychodzącego pierwszy rok w Warszawie, znajdujemy np. artykuł pod tytułem „Bunt sztubaków”, w którym rewolucyjnie nastrojony autor, uczeń VIII. klasy gimnazjum Kowalskiego w Warszawie, żąda nie mniej nie więcej tylko reprezentacji gimnazjastów w instytucji, rozstrzygającej wszelkie nieporozumienia i zatargi między nauczycielami a uczniami, oraz przedstawicielstwa uczniowskiego w radzie pedagogicznej. Czyż nawet dla zwolenników t. zw. samorządów uczniowskich nie są to żądania zbyt daleko idące, i czy takie podkopywanie hierarchji nie pachnie złąk bolszewizmem?

W innym artykule tego samego numeru p. t. „Jeszcze raz chłopcy w kwestji kobiecej” autor, szukający recepty na naprawę wzajemnych stosunków między dziewczętami a młodzieżą męską i zastanawiający się w szczególności nad potrzebą reform w wychowaniu dziewcząt, pisze m. in. co następuje:

„A zatem czego trzeba, aby nastąpiła zmiana? Boga, ojczyzny, idei? Nigdy w życiu! One to słyszą ciągle w kółko, i to nigdy nie zmienia ich porządku na świat, bo to jest dawno już uskuteczony początek dzieła tworzenia, to jest teoria. Ujmijmy rzecz praktyczniej! Trzeba, aby jak najwcześniej dziewczęta zaczęły myśleć”.

Słowa te, zamieszczone w piśmie dla młodzieży, są tak wymowne, że nie potrzeba do nich komentarzy. Dla objaśnienia czytelników należy tylko dodać, że redakcja pisma „Kuznia

Młodych” mieści się w gmachu państwowym, i to nie byle jakim, bo w zamku królewskim w Warszawie. A pismo od samego początku istnienia cieszy się poparciem ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego, tego ministerstwa, w którym wiceministrem jest duchowny katolicki, ks. prof. Zongolowicz.

Żydowskie sposoby

W Warszawie wykryto wielkie nadużycia poborowe i złapano szajkę oszustów. Można znaleźć o tem wiadomości także w pismach żydowskich. W szczególności „Nasz Przegląd” z 9 b. m. poświęca tej sprawie długi artykuł, około 150 wierszy druku. Można się z niego dowiedzieć, że wmieszany jest w to b. porucznik Jan Rogacki, oficer Wincenty Rudzicki oraz Ch. Sroka i S. Sroka. Okazuje się, że pismo żydowskie, które gładko pisze: Jan i Wincenty, nagle skraca, gdy trzeba napisać Chaim Sroka i Szyja Sroka, zacierając w ten sposób tę istotną okoliczność, że sprawcami oszustw poborowych są, jak zwykle, Żydzi. Oprócz tego, mimo długości swego artykułu, pomija pismo żydowskie także i ten bardzo zajmujący szczegół, że w chwili, gdy policja wkroczyła do mieszkania Chaima i Szaia Sroków przy ul. Pawiej 12, zastano tam właśnie pięciu poborowych, których nazwiska brzmią: Symcha Majer Dreszer, Rozen, Berek Morgensztern, Michel Ehrlich, Gedala Brzytwa. Co więcej, okazało się jeszcze, że rzekomy por. Jan Rogacki nazywa się w rzeczywistości Jankiel Szyb i że Żyd ten dostał się do wojska na podstawie sfalszowanych dokumentów. W piśmie żydowskim wszystko jest, a tylko najstaranniej zatarto ślady, że jest to sprawa żydowska. A w tem samym piśmie codziennie są jakieś zarzuty w stronę pism katolickich.

Wolnomularze w rządzie francuskim

Stronnictwo radykalno - społeczne, do którego w znacznej przewadze należą ministrowie rządu p. Herriota, jest głównem ugrupowaniem politycznem, w którym działają wolnomularze francuscy. Po utworzeniu rządu napisał p. H. de Kerillis w „Echo de Paris” (nr. 19.224):

„Naogół mamy przed sobą rząd umiarkowanie radykalny i wolnomularsko - radykalny. Pp. Renoult, Chautemps, Dallmierz, Israel, Berthod, Marie, należą do loży Wielkiego Wschodu. I z ciekawością widzimy pojawienie się znowu p. Justin Godart...”

Z głosów innych pism wynika, że lista ta nie jest prawdopodobnie zupełna.

Zeszyt pierwszy „Polskiej Armji Błękitnej”

Po długich przygotowaniach ukazał się w druku, wydany nakładem towarzystwa wydawniczego „Polska Armja Błękitna”, zeszyt pierwszy wydawnictwa „Polska Armja Błękitna” opracowany przez pułk. dr. I. Modelskiego. Rozpoczyna się nim dział „Tło ideowo-polityczne wysiłku zbrojnego narodu polskiego w wojnie światowej”, który, łącznie z działem o II Brygadzie Legionów Polskich, stanowić będzie tom I dzieła. Cena jednego zeszytu wynosi 1 zł. Wydawnictwo jest do nabycia w biurze odbywającej się w Poznaniu wystawy „Plakat Wojenny w Polsce i Państwach Koalicyjnych” (Hala Reprezentacyjna P. W. K., tel. 71-50), zorganizowanej przez wyżej wymienione towarzystwo wydawnicze. Kilka dalszych zeszytów ukaze się niebawem.

Powróćmy do omówienia tego wydawnictwa.

Nowy poseł rumuński

Warszawa 11. 6. (Tel. wł.) — Dzisiaj rano przybył z Paryża do Warszawy nowo mianowany poseł rumuński w Warszawie Wiktor Chadere. (w)

Obóz Wielkiej Polski

W niedzielę, dnia 12 czerwca o godzinie 12 w południe w sali kino-teatru „Metropolis” odbędzie się

uroczyste zebranie

połączone z przyjęciem nowych członków.

Na porządku dziennym: referat programowy.

Obecność wszystkich członków obowiązkowa; wstęp za okazaniem legitymacji członkowskiej.

Von Papan wzywa do współpracy z rządem

Wielka mowa kanclerza wygłoszona z okazji zjazdu rady rolniczej

Berlin, 11. 6. (Tel. wł.) Odbył się dziś przed południem zjazd rady rolniczej. Zagaił go prezes Brandes, a przemówienia wygłosili kanclerz rzeszy, oraz minister wyżywienia von Braun.

Von Papan podkreślił, że powstanie nowego rządu Rzeszy nie należy uważać jako zwykły objaw, lecz jako zadokumentowanie zasadniczej zmiany kierunku i systemu polityki państwowej w ramach istniejącej konstytucji. Mówca stwierdził, że fatalne położenie narodu niemieckiego pod względem duchowym i materialnym wymaga odseparowania się rządu od wszelkiej zależności partyjnej. Obecnie zaszła potrzeba zjednoczenia wszystkich sił narodu celem odrodzenia kraju. Położenie handlu, przemysłu i rolnictwa jest rozpaczalnie. Nie należy jednak winić za to dotychczasowy rząd, który zawsze starał się zrównoważyć bilans państwowy.

Przywrócenie normalnego stanu we wszystkich dziedzinach życia państwowego, nie wyłączając również i polityki wymaga zabiegów, zakrojonych na szerszą skalę i pomocy wszystkich klas oraz warstw narodu. Połączymy to niewątpliwie za sobą poważne ofiary.

Można je będzie żądać od całego narodu tylko wówczas, jeżeli ten naród zdoła uswiadomić sobie, że dzięki wrodzonym walorom duchowym i moralnym (!) posiada wszelkie dane do odzyskania prawdziwej wolności wewnętrznej i zewnętrznej, a tem samem — pełnego rozwoju całego kraju.

Idąc po linii tych zamierzeń rząd niemiecki dąży będzie do stworzenia jednolitego frontu w całym kraju. Pierwszym etapem tego dążenia jest

właśnie rozwiązanie Reichstagu. Rząd uważa, że nowy parlament da mu niezbędne poparcie celem zrealizowania projektowanych zamierzeń, dążących do uzdrowienia państwa pod względem moralnym i materialnym, oraz stworzenia nowych podstaw życiowych i gospodarczych na zasadach chrześcijańskich, narodowych i socjalnych.

Zwracając się przeciwko wszystkim próbom fałszowania prawdziwości zamierzeń obecnego gabinetu kanclerz zapowiada daleko idące zmiany w sposobie rządzenia i dążenie do oparcia nowego systemu o zasadę wspólnoty państwowej z uwzględnieniem wszystkich klas bez wyjątku w myśl wytycznych woli Bożej (?) Dążyć będzie do utrzymania większego kontaktu pracodawcy z pracobiorcą, stworzenia nowych form materialnych i socjalnych, wyrugowania błędów systemu kapitalistycznego, śpiesząc z pomocą szerzącej się biedzie. Nie zapomni się również o poparciu rolnictwa, do którego kanclerz apeluje o współpracę.

Wogóle stwierdzić należy, że raczej mowa była wezwaniem do wszystkich o współpracę z obecnym rządem, o przygotowanie na ofiary w dążeniu do utrzymania niezawisłości handlu, przemysłu i rolnictwa niemieckiego od reszty graniczących z nim państw jak to było przed wojną.

W szczególności podkreślił to następny mówca minister wyżywienia von Braun, który, operując danymi statystycznymi stwierdził, że należy dążyć do samowystarczalności oraz do stworzenia ściśłego kontaktu między rolnictwem, przemysłem a robotnikiem na wsi i w mieście.

jewodów. Przedmiotem obrad były aktualne zagadnienia organizacyjne i aprowizacyjne oraz sprawy z zakresu finansów komunalnych.

Sejm pruski

Berlin, 11. 6. (PAT). Konwent seniorów postanowił zwołać plenarne posiedzenie sejmu pruskiego na dzień

Wycofana apelacja

Warszawa, 11. 6. (Tel. wł.) — Wyznaczony na sobotę proces „Ilustrowanego Kurjera Codziennego“ przeciwko Adolfowi Nowaczyńskiemu skreślono z wokandy sądu apelacyjnego wskutek podania pisemnego adw. Rapaporta, zastępcy naczelnego redaktora i wydawcy krakowskiego dziennika, p. Dąbrowskiego. (w)

Dekret o sądownictwie

Warszawa, 11. 6. (Tel. wł.) — W kołach sądowych mówią, że nowy dekret o sądownictwie zostanie wprowadzony w życie jeszcze na 1 lipca.

Ustawa o palestrze

Warszawa, 11. 6. (Tel. wł.) — W najbliższej przyszłości ma być ogłoszona w formie dekretu nowa ustawa o palestrze.

Nie ma ona wiele wspólnego z poprzednim projektem rządowym. W każdym razie nie będzie artykułu 82 o doraźnym karaniu adwokatów przez sądy wysoką grzywną. Zniesie się natomiast aplikacja sądowa dla tych, którzy pragną poświęcić się adwokaturze.

Szczegóły nowej ustawy, opracowanej przez specjalny komitet przy ministerstwie sprawiedliwości, trzymane są narazie w ścisłej tajemnicy. Wszelaby ona w życie w formie dekretu od dnia 1 października. (w)

Strajk generalny we włościennictwie?

Łódź, 11. 6. (Tel. wł.) Strajk generalny, który ma być poparty strajkiem w Białymstoku i Bielsku, wyznaczono na piątek.

Tragiczny finał sporów

Katowice, 11. 6. (Tel. wł.) W szkole im. Kościuszki w Siemianowicach Istniał od dłuższego czasu zatarg pomiędzy dyrektorem szkoły Wróblem, a nauczycielem Stanisławem Szpikiem.

Szpiak przyszedł wczoraj do szkoły i po wymianie kilku słów z kolegą strzelił do siebie w okolicę serca. Stan jego jest beznadziejny.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 11. 6. 1932 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierćlitrowego gęstościomierza: 1) żyta poznańskiego 71,3 kg. (121 f. w. h.); 2) żyta pomorskiego 69,95 kg. (119,1 f. w. h.); 3) pszenicy poznańskiej 74,8 kg. (127,1 f. w. h.); 4) pszenicy pom. 74,35 kg. (126,4 f. w. h.); 5) jęczmienia pozn. i pom.: a) 64 do 66 kg., b) 68 kg.; 6) owsa pozn. i pom. 43,55 kg. (74,1 f. w. h.)

Ceny orientacyjne

Zyto	28,50—28,75
Uspობienie wyczekujące	
Pszonca	29,75—30,00
Uspობienie wyczekujące	
Jęczmień 64—66 kg.	20,50—21,50
Jęczmień 68 kg.	21,50—22,50
Uspობienie słabe	
Owies	20,50—21,00
Uspობienie spokojne	
Mąka żytnia 65% wł. work.	42,25—43,25
Uspობienie spokojne	
Mąka pszena 65% wł. work.	44,25—46,25
Uspობienie spokojne	
Otreby żytnie	15,00—15,25
Otreby pszenne	13,00—14,00
Otreby pszenne (grube)	14,25—15,25
Łubin niebieski	11,00—12,00
Łubin złoty	13,50—14,50
Makuch lniany 36—38%	24,00—26,00
Makuch rzepakowy 36—38%	18,00—19,00
Makuch słonecznik 46—48%	18,00—19,00

Ogólne uspობienie wyczekujące. Podaż zbóż chlebowych znaczna przy utrudnionym zbyciu.

Transakcje na odmiennych warunkach: pszenicy 15 tonn.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8,885 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8,90 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100

mk. niem. w dewizach 210,80 zł., gotówka 209,00 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 174,41 do 174,67 zł., gotówka 174,07 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 11. 6. 1932 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była ożywiona, — również obroty, przyczem zauważono większą chęć do zawierania transakcyj. Z pożyczek państwowych poszukiwano 5 proc. Poż. konwers. po 32 proc. oraz 4 proc. Poż. inwest. po 85. — ostatnią jednakże bez notowania. 8 proc. obl. m. Poznania z r. 1926 obracano po 92 proc. w transakcjach. Z papierów lokacyjnych P. Z. K. handlowano 8 proc. listy dol. stare po 56. — w transakcjach, jak również 8 proc. listy dol. amort. po 52. —; natomiast płacono za 6 proc. listy żytnie 13 1/2; w końcu oddawano 4 proc. listy zast. konwert. po 26. —

Notowano dzisiaj po raz pierwszy 10% oblig. serji z roku 1932 Pozn. Ziemstwa Kredytowego po 101. — w transakcjach. Z akcji bankowych ofiarowano Bank Polski po 71 1/2. W obrotach nieoficjalnych handlowano 4 proc. Premjówki dol. po 48 oraz 3 proc. Poż. bud. po 32.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papierzy procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)

5% Pożyczka konwersyjna 32% P.
8% oblig. m. Poznania z 1926 r 92% +
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kred. 56% +
8% listy dolarowe w złocie amortyzacyjne 52% +
4% listy zast. konw Pozn. Ziemstwa Kred. 26% O.
10% obligacje serji z r. 1932 Pozn. Ziem. Kredyt. 101% +

(Kurs w złotych)

6% listy żytnie Pozn. Ziemstwa Kredyt. 13 1/2 P.
Bank Polski I em. 71 50 O.
Tendencja ożywiona.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 11. 6. 1932 r.

Waluty Gotówka

Dolary St. Zj.: tr 887, sp. 8,89, kup 8,85.

Dewizy:

	trans	sprzed.	kup.
Belgia	124,42	124,73	124,11
Holandja	361,40	362,30	360,50
Londyn	32,77	32,93	32,61
Nowy Jork			
czek	8,905	8,925	8,885
Nowy Jork			
kabel	8,91	8,93	8,89
Paryż	35,11	35,20	35,02
Praga	26,40	26,46	26,34
Szwajcaria	174,23	174,66	173,80
Berlin	211,40		

Tendencja niejednolita.

Papierzy wartościowe i obligacje:

4% poz. dolarowa 47,25
7% poz. stabil. 44,50 44,00
10% poz. kolejowa 100,00

Tendencja słabsza.

Akcje w złotych:

Bank Polski 0,00—70,00
Tendencja utrzymana.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg reszta za 100 kg.

Berlin, 11. 6. 1932 r.

Pszonca march. 75—76 kg. 0,00—0,00
Tendencja stała.
Żyto march. 189,00—191,00
Tendencja spokojna.
Żyto zagr. cif Berlin tr. i sp. 195,00
Tendencja spokojna.
Jęczmień pastewny i przemysłowy 167,00—173,00
Tendencja spokojna.
Owies march. 157,00—161,00
Tendencja stała.
Mąka pszena 31,25—35,00
Tendencja utrzymana.
Mąka żytnia 70% 25,60—27,40
Tendencja spokojna.
Otreby pszenne 10,50—11,00
Tendencja cicha.
Otreby żytnie 9,80—10,30
Tendencja cicha.
Groch Victoria 17,00—23,00
Groch drobny jadalny 21,00—24,00
Groch pastewny 15,00—17,00
Peluszk 16,00—18,00
Bób 15,00—17,00
Wyka 16,00—18,00
Łubin niebieski 10,00—11,00
Łubin złoty 14,00—15,50
Kuchy lniane 37% 10,30—10,40
Kuchy z orzecha ziemnego . . . 10,60
Kuchy mielone (mączka) . . . 10,80
Wyłoki suche paryt. Berlin . . . 8,70
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Hamburg 10,00—10,10
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Szczecin 10,90
Ogólna tendencja nieco wzmocniona.

Giełdy zbożowo-towarowe

Warszawa, 10 czerwca. Żyto 30 do 30,25, pszenica 31,50 — 32, zbierana 30,50 do 31, owies jednolity 25,50 — 26,50, zbierany 23,50 — 24, jęczmień na kaszę 22 — 22,50, mąka żytnia pyłkowa 44 — 46. Ogólny obrót 440,5 tonn, w tem żyta 151 tonn. Usposobienie spokojne.

Gdańsk, 10 czerwca. Pszenica czerwona 128 f. 16,50, żyto 120 f. 16,70, jęczmień 13 — 13,25, jęczmień pastewny 12,50, otreby żytnie 9,50, pszenne 9,50. Tendencja spokojna.

Na tropie morderców synka Lindbergha?

Hackensack (Stan New Jersey), 11. 6. (PAT.) Siedziba teściowej plk. Lindbergha stała się wczoraj widownią sensacyjnego samobójstwa, które popełniła służąca Violetta Sharp po otrzymaniu wezwania na przesłuchanie w policji. Violetta Sharp była na służbie w domu p. Morrow, teściowej Lindbergha od 2 lat. Po uprowadzeniu dziecka wraz z resztą służby w domu pp. Morrow i Lindberghów przestuchiwał ją sędzia śledczy. Obecnie miała się stawić w policji celem złożenia zeznań dodatkowych, lecz popełniła przedtem samobójstwo, zażywszy silnej dozy trucizny.

Londyn, 11. 6. (PAT.) Dzienniki tutejsze podają obszerne sprawozdania o samobójstwie Violetty Sharp, 26-letniej służącej w domu p. Morrow, matki p. Lindbergh.

Pułk. Schwarzkopf szef policji stanu New Jersey, który prowadzi śledztwo w sprawie porwania dziecka Lindbergha, oświadczył po samobójstwie Violetty Sharp, że była ona silnie podejrzana o współudział w uprowadzeniu małego Lindbergha. Nie chciała ona początkowo wyjawić nazwiska mężczyzny, w którego towarzystwie była tego wieczoru, gdy dziecko zostało uprowadzone. Dopiero po nalega-

niach Violetta Sharp wyjawiała, że jest to niejaki Brinkert. Gdy wezwano ponownie Violettę Sharp w celu otrzymania dodatkowych zeznań, popełniła ona samobójstwo.

Brinkerta poszukują obecnie w całej Ameryce. Schwarzkopf zwrócił się także do władz policyjnych w Londynie, prosząc o przesłuchanie siostry Violetty Sharp, która wkrótce po zapłaceniu przez Lindbergha tajemniczej osobie 50.000 dol. odplynęła z Ameryki do Anglii.

Nowy Jork, 11. 6. (PAT.) W Detroit aresztowano 20-letniego Roberta Burnsa, który był w przyjaźni z Violettą Sharp. Ma on być przesłuchany w związku ze sprawą porwania dziecka Lindbergha. Agenci policyjni sądzą jednak, że Burns nie był zamieszany w tę sprawę.

New Rochelle, 1. 6. (stan Nowy Jork) (PAT.) Do stanu New Jersey zwrócił się stan Nowego Jorku z formalnym żądaniem wydania aresztowanego wczoraj wieczór Ernesta Brinkerta. Skonfrontowano go z Leonem Condonem, który jednak nie jest pewny, czy jemu wręczył okup w wysokości 50.000 dol. za wydanie dziecka Lindbergha.

Tajemnicza śmierć słynnej lotniczki

Paryż, 11. 6. (PAT.) Słynna lotniczka francuska Lena Bernstein przybyła niedawno do Biskry, aby pobić rekord lotu w linii prostej, zdobyty w r. 1930 przez Marję Bastie.

Ponieważ Bernstein nie wypełniła formalności, obowiązujących przy locie w Saharze, władze miejscowe nałożyły sekwestr na jej aparat. Pilotka czyniła mimo wszystko przygotowania do lotu.

W dn. 2 bm. udała się ona samochodem do odległej o 3 km, od miasta miejscowości i od tej chwili nie widziano jej już.

Przypuszczano, że lotniczka opuciła miasto.

Wczoraj rano znaleziono zwłoki Leny Bernstein na lotnisku w Biskrze. Prawdopodobnie popełniła samobójstwo, którego przyczyny nie są jeszcze znane.

Paryż, 11. 6. (PAT.) Dochodzenia w sprawie śmierci lotniczki Bernstein ujawniły, że przyczyną śmierci było spożycie trzech buteleczek gardenu. Samobójstwo to, którego przyczyną są w dalszym ciągu nieznaną wywołało wielkie wrażenie.

Konferencja rolnicza

Warszawa, 11. 6. (PAT.) Rozpoczęły się w min. roln. obrady dorocznej konferencji rolniczej.

Konferencję zagaił p. min. Ludkiewicz, poczem dłuższe przemówienie wygłosił wicemin. spraw wewn. Korsak. Zkolei przemawiali pp. Leon Pluskiński w imieniu związku organizacji rolniczych Rzeczypospolitej oraz Wiewiólewski.

Na tem posiedzenie plenarne zamknięto i rozpoczęto obrady w dwóch

komisjach, z których pierwsza zajmuje się polityką zbożową, celną i taryfową, druga zbytu i eksportu artykułów hodowlanych.

15 bm. Na porządku dziennym znajduje się m. in. wniosek, domagający się zniesienia nowego dekretu rządu pruskiego i wniosek narodowych socjalistów o amnestji.

Zjazd wojewodów

Warszawa, 11. 6. (PAT.) Obradował w min. spraw wewn. zjazd wo-

40-lecie Katolickich Tow. Robotników Polskich

W dzisiejszą sobotę — rozpoczyna się w Poznaniu obrada dwudziestego Zjazdu Delegatów Związku Kat. Tow. Robotników Polskich w archidiecezji gnieźnieńskiej i poznańskiej. Zjazd ten jest w tym roku połączony z czterdziestolecie istnienia najstarszych stowarzyszeń, przy czym równocześnie odbędzie się uroczystość nadania wysokich odznaczeń najzasłuższym działaczom na tej niwie.

Jak już krótko donosiliśmy, zostaną obdarzeni odznaczeniami papieskimi znani w szerokich kołach robotniczych działacze: Piotr Jańczak, Jan Matelski z Poznania, oraz Jan Cywiński z Bydgoszczy i Józef Urban z Ostrowa wysokim odznaczeniem „Pro Ecclesia et Pontifice” („Za Kościół i Papieża”).

Dalej odznaczenie „Bene merenti” („dobrze zasłużonemu”) otrzymają Szczepan Czub z Poznania, Stanisław Dopierała, wójt z Skokowa (powiat koźmiński) i Michał Świtek z Inowrocławia.

Zaszczyt to niemają nietylko dla samych odznaczonych, lecz równocześnie spada on na szerokie rzesze polskich i katolickich robotników całej naszej dzielnicy. Dekoracji wymienionych osób dokona w jutrzejszą niedzielę podczas akademii osobiście ks. Prymas-Kardynał.

Kto z nas Wielkopolan nie zna i nie docenia olbrzymich zasług dla społeczeństwa i narodu, położonych przez te właśnie organizacje robotnicze. Cwierć wieku pracy trudnej i mozolnej za czasów srogiej niewoli pruskiej, 15 lat bez mała za czasów już wolnej i niepodległej Polski. Ileż nazwisk, ile mężów przesunęło się w tym okresie przed naszymi oczyma, począwszy od ks. Prymasa Stablewskiego, ile pracy i zasług położyli na tem polu ks. ks. biskupi Lisiecki, Adamski, Dymek, ks. kanonik Zimmerman, a szczególnie dużo zasług ma tutaj sędziwy ks. prałat Stycheł, długoletni patron Związku. Wymienionym pomagali oczywiście z pełnym poświęceniem robotnicy sami, do których wśród wielu — należą właśnie obecnie przez Ojca św. odznaczeni.

Jak wyglądałoby w społeczeństwie wielkopolskim, a szczególnie w szerokich warstwach robotniczych, gdyby było zabrakło tej kulturalnej, u-

świadamiącej, podnoszącej na duchu i wzmacniającej hart ducha pracy przez Związek Kat. Tow. Robotniczych.

Ogrom tego wysiłku ten tylko ocenić potrafi, kto umie wczuć się w czasy udręki z przed pół wieku, czasy, kiedy to nędza i ciemnota prawie ogólna panowała w szerokich warstwach.

Jeśli się to wszystko zmieniło, jest to właśnie wielką zasługą Towarzystw, z których dziś całe szeregi obchodzą 40-lecie swej błogiej działalności.

Jak wygląda organizacja ta w dzisiejszej dobie? Według sprawozdań Tow. z początku r. 1932 warto przytoczyć chociaż kilka tylko cyfr, które nam zobrazują kolos pracy, mimo tak trudnych dzisiaj pod względem gospodarczym i politycznym warunków.

W 238 towarzystwach które sprawozdania nadesłały, liczy Związek: członków 17 340, abonentów „Robotnika” 9 744, bezrobotnych zupełnie 4 273, bezrobotnych częściowo 2 689, członków poniżej 35 lat 4 030.

Według sprawozdań tej samej liczby Tow. odbyło się w r. 1931: zebrań towarzystw 2 618, wykładów i odczytów 2 014, deklamacji 840, przedstawień amatorskich 107, obrazów świetlnych 11, obchodów 167, zabaw 211, obchodów gwiazdkowych w Towarzystwach 66.

Książek w bibliotekach znajduje się 14 110, przeczytano książek 15 962. Kas pośmiertnych istnieje w Związku 134.

Już to pobieżne tylko zestawienie — starczy za obraz mówiący nam bardzo dużo.

Oby Zjazd dzisiejszy i jutrzejszy — przyniósł organizacji, a przede wszystkim wszystkim w niej zorganizowanym jak najlepsze owoce. Czasy są dziś naprawdę trudne i ciężkie, mimo wszystko — nie należy opuszczać rąk w rozpacz, lecz jak pracowaliśmy ongiś wytrwale i mężnie, tak pracujemy nadal z Bogiem dla spraw — jakim są Pro Fide et Patria — pro Ecclesia et Pontifice — Za wiarę i Ojczyznę, za Kościół i Papieża!

Zjazdowi i Jego obradom — Szczęść Boże!

miar oskarżonych usunięcia go ze spółki pod pretekstem rzekomych strat.

Po przesłuchaniu tego świadka sąd ogłosił przerwę do dnia 20 bm., godz. 9, celem dania obronie czasu do sformułowania pytań do rzeczoznawców. FOB.

Dwa wyroki uwalniające

Gniezno, w czerwcu.

Sąd okręgowy w Gnieźnie jako instancja odwoławcza, rozpatrzył w dn. 6 bm. skargę przeciwko redaktorowi Cieślakowi, oskarżonemu z art. 130 kk. o to, że w sprawozdaniu z zebrania Stronnictwa Narodowego z dn. 15-go października 1931 r. zamieścił in extenso ustęp z przemówienia pos. Pełtryckiego, a mianowicie: „Pytacie się kiedy upadnie „sanacja”. Na to odpowiedzieć wam mogę, iż to zależy od was, od całego społeczeństwa. Kiedy przestaniecie się bać, kiedy zerwiecie z tchórzostwem, kiedy zaczniecie bronić swych praw i godności, wtedy upadnie „sanacja”.

Starostwo gnieźnieńskie obłożyło „Lecha” konfiskatą, sąd tę konfiskatę zatwierdził, prokurator zaś wystąpił ze skargą przeciwko red. Cieślakowi, zarzucając mu przestępstwo z art. 130 k. k. Jednakowoż sąd grodzki w Gnieźnie uniewinnił oskarżonego i konfiskatę uchylił.

Prokurator zaapelował. Gnieźnieński sąd okręgowy nie uwzględnił skargi prokuratora i wyrok I instancji, uniewinniający red. Cieślaka, utrzymał w mocy.

Toruń, w czerwcu.

Dnia 24 maja w Lubawie przed sądem okr. z Torunia na sesji wyjazdowej toczyła się m. in. powtórna rozprawa przeciwko p. Fr. Tykarskiemu o krzywdy przysięstwo.

Sprawa ta sięga dwóch lat wstecz, czasu owych historycznych rozruchów „imieninowych” w 1930 r. Za wniesienie okrzyków na cześć Hallera aresztowano wówczas szereg osób, między którymi znalazł się także Maksymilian Leski. Później odbyła się z tego powodu rozprawa przeciwko aresztowanemu, na której p. Tykarski zeznał w charakterze świadka, iż widział, że M. Leskiego aresztował st. post. Stern, który temu zaprzeczył i oskarżył Tykarskiego o świadome naruszenie przysięgi. Pierwsza rozprawa odbyła się 31 marca b. r., przed sądem okręgowym na sesji wyjazdowej w Nowemmieście, lecz wskutek podania obwodowych świadków została odroczone. Niedawno odbyła się ponownie Przesłuchano tylko jednego świadka i to M. Leskiego, a z reszty oskarżony zrezygnował. Wobec braku namacalnych dowodów naruszenia przysięgi prokurator wniosł o uwolnienie. Sąd wydał wyrok uniewinniający i koszty postępowania nałożył na skarb państwa.

Z kół rodzicielskich

Otrzymaliśmy następujące uwagi z prośbą o ich umieszczenie:

Smutny fakt tragicznej śmierci uczelnicy uczelni im. Dąbrowki stał się powodem ukazania się w prasie kilku notatek, pochodzących z kół rodzicielskich, a omawiających ustosunkowanie się nauczycielstwa do młodzieży szkolnej. Na podstawie kilku faktów autorzy notatek wysnuwali wniosek, że w stosunku tym najważniejszą rolę odgrywa rygor, formalizm i surowość, a bodaj żadnej — najważniejszy czynnik — serce.

Od lat dziesięciu jestem przewodniczącą stacji dożywczej przy uczelni im. Dąbrowki i członkiem zarządu komitetu rodzicielskiego. Mam więc okazję do codziennych niemal obserwacji stosunku wychowawców do ucznia. Obserwacje te dały mi przekonanie, że zarówno przełożona uczelni p. M. Swinarska, jak i całe grono profesorskie zdają sobie dobrze sprawę z obowiązków, jakie nałożyły na nich zaufanie rodziców, którzy dzieci swe do tej uczelni oddali.

To też zwracają oni uwagę pilną na kształcenie intelektu swych wychowanków, o których to wynikach dają chlubne świadectwo profesorowie wyższych szkół. Ale to nie wszystko. Starają się oni ponadto o zaspokojenie wszystkich potrzeb ucznia, i to z dobrym rezultatem.

Przykładowo przytoczę tu dożywianie dzieci w czasie ich 5-godzinnego pobytu

Nareszcie bez szarpania!

Przez swe ostrze nie znające oporu nowy nożyk GILLETTE zapewnia idealnie gładkie ogolenie.

Służy również do aparatów z 3-ma otworami. nw 11 136

w szkole. Zadanie to spełnia stacja dożywcza przy bardzo wybitnym poparciu i pomocy ze strony grona. Od dziewięciu lat szkoła urządza kolonje wakacyjne, z których korzysta każdorazowo przeszło dwieście dzieci. Profesorowie starają się też o bliski kontakt z rodzicami ucznia w komitecie rodzicielskim, którego praca znów byłaby utrudniona bez serdecznej pomocy wychowawców. Wreszcie serdeczne ustosunkowanie się do dzieci i zrozumienie ich potrzeb przejawia się w opiece, jaką się otacza organizacje uczniowskie.

Są to wszystko dowody, że profesorowie nie ograniczają się do opieki nad rozwojem umysłu swych ucznia, lecz starają się także ułatwić im pod każdym względem przebieg okresu szkolnego.

Z niektórych notatek, które się ostatnio pojawiły, wynika jakby niezadowolone rodziców, że szkoła interesuje się ich dziećmi także poza obrębem budynku szkolnego i stawia stopnie z zachowania także na ulicach i drogach publicznych. Wydaje mi się, że za to należy się raczej wdzięczność szkole. Uważam za słuszną nakładanie obowiązku noszenia oznak szkolnych. Z jakiej racji miałyby młodzież zdejmować oznaki z beretów, gdy nie robi nic sprzecznego z przepisami szkolnymi? A jeżeli chodzi bez oznak, daje podstawy do przypuszczenia, że wchodzi w kolizję swem zachowaniem z przepisami szkolnymi.

Reasumując powyższe, stwierdzę muszę, że w stosunkach obserwowanej przeze mnie szkoły bardzo wielką rolę odgrywa czynnik serca w odniesieniu do ucznia, że więc wszelkie apele w rodzaju „więcej serca” są zbyteczne.

Zaznaczam wreszcie, że opinia moja nie jest odosobniona i pokrywa się z opinią przeważającej części rodziców, a w szczególności tych, którzy, pracując w bliskim kontakcie ze szkołą, mają możliwość przekonania się o serdecznym ustosunkowaniu się ciała pedagogicznego do uczącej się młodzieży.

Emilja Lissowska.

Od redakcji: Do zasadniczej strony kwestji powrócimy jeszcze.

Tw 1138

Ojciec św. a prasa

(KAP). Ojciec św. przy każdej sposobności ze szczególnym naciskiem podkreśla znaczenie prasy katolickiej i jej wpływy na współpracę społeczeństwa świeckiego z hierarchją kościelną. Świeżo Papież znów stwierdził to swoje zaufanie pokładane w prasie i wielką dla niej miłość, udzielając błogosławieństwa dla prac prezesa Związku dziennikarzy katolickich w Belgji, p. Zwaenepoel.

5 milionów złotych wydano

bez rachunku i bez upoważnienia!

Dziewiętnasty dzień procesu przeciwko Kotlińskiemu i tow.

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Gdynia, 10 czerwca.

Świadek inż. Mazalon zmuszony jest przez obronę i oskarżycieli do wystąpienia w szranki. Świadek, który pracował w firmie „Jan Mikulski” nie chce mówić zbyt dużo o praktykach swoich szefów, ale zostaje do tego zmuszony przez postawione mu pytania. W sprawie asfaltu na poczcie wychodzi na jaw, że inż. Granowski przyznał firmie Mikulski 27 zł. za metr asfaltu, chociaż wiedział, że asfalt ten wykonała warszawska firma „Gliński i Kurzejski” za zł. 16 i pół. Podobnie było ze stolarską i z innymi robotami. Inż. Mazalon podtrzymuje swoje twierdzenie, że firma „Jan Mikulski” zarobiła na poczcie 600 do 800.000 zł., a przy budowie B. G. K. przynajmniej 250.000 zł.

Po nim występuje naczelnik Groniek, któremu przewodniczący odczytuje depezę ministerstwa w sprawie zwolnienia go z tajemnicy służbowej. Świadek bada w dalszym ciągu biegły dla spraw księgowości dyr. Malota. Wrażenie, że księgi kasowe naczelnika Gronka nie były i nie są w porządku, odniesione w czasie pierwszych przesłuchań, potwierdza się w całej ciągłości.

Przedewszystkiem okazuje się, że naczelnik Groniek nie miał od swojej zwierzchniej władzy żadnego piśmienne polecenia w sprawie wypłacania pieniędzy inż. Ruszczewskiemu na zaliczkowanie materiałów, wypłatę dodatku budowlanego i t. d. Jedyne polecenie i tylko co do pierwszej sumy 100.000 zł. dotyczy tylko uskutecznienia wydatków za „dostawione materiały, robocizną i koszty administracyjne”. Tymczasem już z tej pierwszej sumy naczelnik Groniek dał inż. Ruszczewskiemu 55.000 zł. na zakup materiałów. Suma ta wydatkowana w sierpniu 1927, zaksięgowana została dopiero w miesiąc później. Dalej sta-

je się wiadomem, że w księgach naczelnika Gronka, pozostawiano wolne miejsce, które wypełniano dorywczo, że naczelnik Groniek nie posiadał kwitów i dokumentów kasowych, że nie prowadził księgowości technicznej, jednym zdaniem pieniądze na budowę poczty były wydawane bez jakiegokolwiek kontroli. Biegły Malota wykazuje świadkowi m. in., że wydawał jakimś firmom czeki na 100.000 i na 80.000 zł. i czeków tych wcale nie księgował. W kasie były jakieś bony, teżka z dowodami kasowymi gdzieś zginęła, żadnej kolaudacji kasy nie było. Inż. Szpaczyński, naczelnik z ministerstwa, rzekomo kazał sporządzić odpis książki kontowej, której oryginał gdzieś zginął.

Wierzyć się nie chce, bezmała pięć milionów złotych wydano bez rachunku i bez upoważnienia. W sprawie wypłacania pieniędzy był dla naczelnika Gronka jedynym autorytetem inż. Ruszczewski. Zeznania świadka wołają wielkim głosem o dodatkowe śledztwo i prokuratora. Chyba bezkarnie nie wolno jeszcze w Polsce szafować w ten sposób groszem publicznym!

Ostatnim świadkiem jest wezwany ponownie inż. Machajski. Jeszcze raz stwierdza, że wykalkulowana przez niego cena żelbetów była dla firmy korzystna, a co do strat, które obrachunkowo wynikły z pierwszej serji żelbetów, to przypuszcza, że spowodowane zostały przez zużycie materiałów, przeznaczonych do budowy poczty, na inne, budowy firmy oskarżonych Mikulskiego i Kotlińskiego. Na pytanie prokuratora, co świadek rozumie pod określeniem „dyskretne posunięcia”, użytym w jednym z listów Kotlińskiego i Mikulskiego, odpowiada za zgodą sądu, ponieważ obrona wniosła o uchylenie tego pytania, że był to za-

Dzisiaj O.W.P. Kobiet!!

Organizacyjne zebranie placówki poznańskiej odbędzie się dziś, o godz. 20, w sali Stronnictwa Narodowego, św. Marcja 65.

„Kwestja włoska”

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Rzym, 9 czerwca.

Ostatnia mowa min. spraw zagr. Italji Grandiego w senacie wywołała zagranicą prawdziwą sensację nietylko i nietylko przez to, co włoski minister spraw zagranicznych powiedział w sprawie bieżących zagadnień międzynarodowych, a więc rozbrojenia, długów i odszkodowań, ile przez ponowne poruszenie w ciągu niespełna miesiąca i to w formie takiej, jak to uczynił „niedających się usunąć” potrzeb i praw narodu włoskiego do rozwoju i ekspansji.

O tych sprawach mówił nieraz Mussolini w sposób lapidarny i jemu właściwy. Pisali też często publicyści i politycy włoscy i obcy. Poruszenie ich więc przez ministra włoskiego nie byłoby czemś nadzwyczajnym. Tym razem jednak sensację mowy stanowił fakt, że Grandi nazwał te potrzeby i te dążenia włoskie po raz pierwszy „kwestją włoską”, której — jak się wyraził — nie wahał się poruszyć „w obliczu świata”, jakby dla ostrzeżenia, zestawiając ją z postulatami dwu innych narodów t. j. Francji i Niemiec.

Otóż co to jest „kwestja włoska” i jak ją faszyzm pojmuje? Trzeba zaraz zaznaczyć, że wypływa ona z najgłębszych założeń i dążeń faszyzmu i ściśle wiąże się z całą jego ideologią i racją bytu. Nikt nie zaprzeczy, na co właśnie wskazał Grandi, że 42 milionowy, pracowity i biologicznie prężny naród, który wkrótce, bo w ciągu kilkunastu lat lojdzie do 50 milionów, nie będzie mógł nietylko żyć i rozwijać się, ale wprost egzystować na swem szczipnem terytorjum, o połowę mniejszem od obszarów na których żyją Francuzi, Hiszpanie i Niemcy. W dodatku ziemia włoska jest uboga w surowce i wszelkiego rodzaju bogactwa naturalne. Jest piękna, ale piękno do życia mieszkańców nie wystarcza.

Przed wojną, ludność Włoch miała możność emigracji i w istocie emigrowała, zwłaszcza do Ameryki. Obecnie wszystkie ujścia emigracyjne zostały zamknięte bądź przez prawa prohibicyjne, bądź przez szerzący się kryzys ekonomiczny. Procent bezrobotnych we Włoszech jest wprawdzie stosunkowo niewielki: około miliona w miesiącach zimowych, około pół miliona w miesiącach letnich, ale też rząd włoski robi wszystko, by bezrobotnych zająć, prowadząc intensywną politykę budowlaną i meljoracyjną. Wysięk tego rodzaju nie może jednak trwać wiecznie, z tej prostej przyczyny, że, pominiawszy brak kapitałów, większe roboty będą w przeciągu kilku lat ukończone. Meljoracje nieużytków i osuszanie na wielką skalę bagien, co jest chlubą Mussoliniego i jego rządów, ma na celu nietylko da-

nie pracy bezrobotnym, ale stworzenie nowych warsztatów pracy rolnej.

Mussolini wyraził się, że te nowe, zdobyte przez meljorację obszary mogą dać co najwyżej możność życia jeszcze kilku milionom ludności. A dokąd skierować resztę zwłaszcza po kilku, kilkunastu latach, przy stałym przyroście rocznym około pół milionowym? Pozostają kolonie: Tripolitanja, Cyrenajka, Somalja itd., ale i te w najlepszym razie mogą wchłaniać rocznie po 40—50 tysięcy ludzi. Rząd włoski zatem dąży do pozyskania nowych kolonij i mandatów. Cała polityka zagraniczna Mussoliniego nastawiona jest w kierunku zapewnienia Włochom źródeł surowców, których brak, i ujścia dla ludności, której jest nadmiar.

Przed wojną obcy zarzucali Włochom, że nie mają prawa do narzekania, bo nie uczynili niczego dla wyzwolenia wewnętrznych warunków swego kraju i podniesienia produktywności ziemi. Obecnie ten zarzut odpada i postulat włoski w sprawie nowych kolonij i mandatów znajduje nowe uzasadnienie. Faszyzm, który jest ruchem mas i do warstw ludowych ciągle się zwraca, musi dbać o ich przyszłość, o ich chleb. Jako taki faszyzm jest właśnie tą powojenną, nową „kwestją włoską”, która potęgą energje ludu włoskiego i szuka dla niej ujścia.

Dla tych dążeń faszyzmu, dla tych dążeń włoskich jest w Polsce zrozumienie. I nietylko w Polsce. W ostatnich czasach we Francji z wielu stron pojawiły się głosy świadczące, że i tam utorały sobie drogę inne pojęcia o koniecznościach rozwojowych włoskich. Wystarczy tu wskazać na artykuł paryskiego „Temps” z dnia 3 czerwca p. n. „Italja i my”.

Ale trudno się dziś zgodzić w Europie Hitlera i Stalina na tezę włoską o rozbrojeniu wogóle, a zwłaszcza na takie określenie bezpieczeństwa — jakie wysunął p. Grandi: „Gdy zbrojenia różnych krajów zostaną przeprowadzone do najniższego poziomu, tak by nie budziły podejrzeń i obaw, wówczas tylko będzie mógł być skutecznie zastosowany art. 8 paktu Ligi o „akcji wspólnej”.

Stresemann (o którego pamiętnikach milczy się tu zakęcie) miał, jak wiadomo, swoją nieśpieszoną metodę t. zw. „pierwszego strzału”. Hitler wręcz oświadcza, że nie zamierza niczem się krepować. A niestety ma on we Włoszech zbyt wielu oraz zbyt częstych obrońców i popleczników, a nikogo, kto by choć raz spróbował otrzeźwić. Nie dziw więc, że wobec tego nie wszędzie tezy włoskie budzą ten entuzjazm i to zaufanie, co w Niemczech.

S. M.

Na łamach „Kwartalnika Historycznego”

Lwowski „Kwartalnik Historyczny” ogłasza szczegółowe sprawozdanie profesora uniwersytetu Jagiellońskiego Władysława Konopczyńskiego z dwóch tomów „Polski na przełomie dziejów” Marjana Seydy. Sprawozdanie to wygłosił uprzednio prof. Konopczyński w krakowskim oddziale Towarzystwa Historycznego. W dłuższem tem studjum autor powiada m. in.:

„W porównaniu z próbami Kutrzeby i Bobrzyńskiego podstawa źródłowa konstrukcji została tu rozszerzona wielokrotnie, ale i porównania z dojrzałymi dziełami historjografji obcej nie przyniosą Seydzie ujmy. Droysen, gdy pisał „Geschichte der preussischen Politik”, miał do dyspozycji, poza wydawnictwami, niemal wyłącznie berlińskie archiwum państwowe; tak samo Sołowjew — moskiewsko - petersburskie; Arnelh z poza Wiednia brał wypisy weneckie, zresztą żadnych rękopisów; Sorel do „Europy i rewolucji” czerpał, znów poza publikacjami, tylko z archiwum na Quai d'Orsay; każdy też z nich, podobnie jak Seyda, wiedział zgóry, że dzieło jego ulegnie poprawkom, uzupełnieniom, może nawet rekonstrukcji. Nietylko więc nie możemy zarzucić p. Seydzie o perowanie szczipłym materiałem, ale wyrazić musimy podziw, że jako człowiek niewycwiczonej w rzemiośle historycznym, zapracowany w polityce bieżącej, zaprzęzony do orki dziennikarskiej, mógł w ciągu kilku lat gruntownie, ściśle przetrwać taką moc ksiąg i rękopisów. Który z cechowych naszych mistrzów debiutował publikacją równie

potężną i cenną? Wartość i siła „Polski na przełomie dziejów” tkwi wszakże nietylko w ilości, ale i w jakości opracowania.”

Po szczegółowej analizie tej strony kwestji prof. Konopczyński powiada:

„Sposób pisania Seydy trzeba określić jako wybitnie prozaiczny. Żadnej retoryki à la Macaulay czy też Askenazy; ornamentacji — ani za lekarstwo. Ileżby sobie wdzięku przysporzył autor, gdyby tak zechciał szybować nad pokolenia i wieki, rzucać kontrasty i paralele, folgować uczuciom i patosowi, a zwłaszcza pomijać drugorzędne wypadki dnia powszedniego! Ale on na to sobie nie pozwolił: on wie, że za każdy artystyczny skrót spadną nań ze strony interesowanej podejrzania: czemu przemilczał to lub owo? co robił wówczas ten lub ów? Zapobiegając temu, woli autor systematycznie orać świeżą glebę dziejową porządkiem poznańskim plugiem parowym, niż ganiać po bitych traktach lekką limuzyną lub latać nad rzeczywistością w awjonetce. Wgląda wszędzie: do Warszawy i Lublina, Krakowa i Lwowa, Petersburga i Moskwy, Berlina i Wiednia, Pragi i Lublany, Paryża i Londynu, Rzymu i Waszyngtonu, Lozanny i Genewy, Sztokholmu i Kopenhagi, gdziekolwiek działali Polacy lub gdzie rozstrzygał się los narodu. Właśnie los narodu, a nie jednostek, bo gdyby autor interesował się jednostkami, zabawiłby dłużej, i napewno z odkrytą głową, na pobojuwiskach Krzywopiółów, Łowczówka, Nadwórnej, Kostiuch-

Stronnictwo Narodowe

Koło Naramowice

Zebranie plenarne odbędzie się w niedzielę, 12 b. m., o godz. 16 w lokalu p. Urbańskiego. Na porządku obrad referat p. t. „Żydzi w Polsce i ich dążność” wygłosi p. Łamaszewski.

O liczne i punktualne przybycie prosi

ZARZĄD.

nówki, Rokitnej, gdzie było dużo bohaterstwa, ale częściokroć — tragicznie bezskutecznego, bez wpływu na wskrzeszenie Polski. Cokolwiek zaś Seyda przeorze, to zaraz okopuje, otacza rowami, nawet drutem kolczastym imion, dat, tekstów, rzetelnych streszczeń.”

Prof. Konopczyński konkluduje: „Cała książka scementowana, jakby z żelaza i betonu, — z rozumu i woli.”

Imponująca manifestacja narodowa

W piątek wieczorem odbyło się w Inowrocławiu w wielkiej sali hotelu „Basta” zebranie członków Stronnictwa Narodowego i Obozu Wielkiej Polski. Salę wypełniło po brzegi przeszło półtora tysiąca osób z wszystkich warstw obywatelstwa inowrocławskiego.

Imponujące zgromadzenie zagałł prezes miejscowego koła Stronnictwa Narodowego p. Fr. Dźwilkowski. Przy stole prezydjalnym zasiadli kierownik powiatowy O. W. P. p. dr. Znaniecki, poseł Dembiński oraz przemawiający na zgromadzeniu poseł prof. Bogdan Winiarski i red. Roman Fengler z Poznania.

Pierwszy referat o sytuacji gospodarczej wygłosił członek Komitetu O. W. P. Dzielnicy Zachodniej p. red. Roman Fengler, przedstawiając w zarysie rozwój kryzysu światowego i polskiego.

Obszerne sprawozdanie poselskie złożył poseł prof. dr. Winiarski, powitany przez salę hucznie oklaskami. Referent stwierdził, że do zastrzeżenia kłopotów gospodarczych państwa przyczynił się rząd błędną polityką etatystyczną. W dziedzinie polityki zagranicznej i wewnętrznej bilans rządów pomajowych jest wybitnie ujemny.

Następnie po krótkim przemówieniu red. R. Fenglera, w którym podkreślił czelność wystąpień niemieckich, godzących w zachodnie granice Polski oraz suwerenność Gdańska, uchwalono mocną rezolucję, piętnującą słabość wystąpień rządu w stosunku do agresywnej polityki niemieckiej. Rezolucję przyjęli zgromadzeni przez akklamację wśród wielkiego napięcia.

Wspaniałą manifestację sił narodowych Inowrocławia zakończono odśpiewaniem „Roty”.

Bezpośrednio po ogólnonarodowej manifestacji odbyło się krótkie zebranie inowrocławskiej placówki O. W. P. Po raporcie organizacyjnym kierownika powiatowego O. W. P. p. dr. Znanieckiego członkowi Komitetu O. W. P. Dzielnicy Zachodniej p. red. Fenglerowi nastąpiła dekoracja i przyjęcie na członków O. W. P. — 10 pań, które zawiązały placówkę żeńską w Inowrocławiu. Mieczyk Chrobrego otrzymał również jeden Młody. Uroczystą chwilę dekoracji i złożenia przyrzeczenia członkowskiego poprzedziło krótkie przemówienie członka Komitetu Dzielnicowego O. W. P., podkreślającego wartość twórczych pierwiastków w psychice młodego pokolenia. Zebraniu Młodych towarzyszyły ogólne sympatie licznych starszych obywateli. Zebranie zakończono wśród podniosłego nastroju odśpiewaniem hymnu Młodych.

Jak się robi zjazdy „sanacyjne”?

Na terenie województwa kieleckiego powstał ostatnio nowotwór „sana-

cyjny” pod nazwą „Federacyjny Związek Kół Młodzieży Wiejskiej”, który ma być organizacją pośrednią pomiędzy opanowanym przez Zw. Strzelecki „Siewem”, a „Kołami Ludowymi” p. sła Polakiewicza. Jak wiadomo, „Siew” i „Koła Ludowe” zwalczały się do tej pory bez pardonu, przyczyniając wiele kłopotu wysoko postawionym „opiekunom”. „Siew” w wydawanym przez siebie piśmie, stałe besztł „Koła Ludowe”. Jesienią roku ubiegłego wydrukował nawet specjalną uchwałę, która nawoływała do przeciwstawiania się „brudnym metodom działania Kół Ludowych”.

Nowotworem, czyli nową „Federacją” zainteresował się skwapliwie znany ze swych występów starosta radomski, p. Maćkowski. Przedewszystkiem więc chciał pokazać wszem wobec, że „Federacja” w krótkim czasie rozrosła się liczbowo i rzucił myśl zwołania zjazdu, z racji niby poświęcenia sztandaru. Projekt ten zaniepokoił trochę kierowników „Federacji”, którzy zgóry przewidywali, że nie będzie „wielkiego zjazdu”, lecz wielki blamaż.

Lecz od czegoż inwencja starościska?

Kazano — jak donosi „Gazeta Warszawska” — sołtysom zapakować w wozy młodzież, nie należącą do żadnych organizacji, i przysłać ją do Radomia. Obiecano: śniadanie, obiad, teatr i inne rozrywki bezpłatnie, autobusy na przejazd z powrotem. Sołtysi spędzili do Radomia młodzież jak stado baranów. Było jej około tysiąca. Maszerowało całe bractwo ulicami Radomia przy dźwiękach „brygady”, przystrojone w czerwone (!) kokardy. Działo się to w oktawę Bożego Ciała, równocześnie z uroczystą procesją. Zgromadzenie stał wśród katolickiego społeczeństwa Radomia ogromne.

Z Stronnictwa Narodowego

Koło Śródmieście

Zebranie miesięczne odbyło się w salce Stronnictwa Narodowego (św. Marcina 65). Zagałł prezes Koła, mec. dr. E. Szeib, witając prelegenta red. dr. M. Chełmickowskiego, który wygłosił referat pt. „Światowy kryzys gospodarczy”.

Podając definicję terminu „kryzys”, prelegent przeprowadził analogję historyczną pomiędzy wypadkami obecnymi, a kryzysem, który zapanował sto kilkadziesiąt lat temu z wyznalezieniem i wprowadzeniem do przemysłu maszyn parowych. Objawy obecne są bardzo ciężkie, a specjalnie niepokojącym jest brak zaufania finansowego, a co za tem idzie wędrowni kapitału z jednego państwa do drugiego, wreszcie wycofywanie go z obiegu. W dalszy mciągu prelegent omówił przyczyny kryzysu: uniezależnienie się od przemysłu europejskiego krajów morskich; rozwój techniki i racjonalizacji, popierając wywody licznymi cyframi; długi wojenne; wzrost etatyzmu czy interwencjonizmu państwa w dziedzinę przemysłu; wyłączenie Rosji z ogólnego systemu gospodarczego. Wreszcie scharakteryzował obszernie podłoże kryzysu w Polsce, stwierdzając, że dla wybrnięcia z niego trzeba zahamować politykę etatystyczną i kartelową, popierać produkcję przemysłową, a przedewszystkiem obudzać zaufanie.

W dyskusji zabierali głos p. dr. Szeib oraz p. Jeske, który wskazał na przeciążenie wszystkich dziedzin życia gospodarczego kosztami administracyjnymi. Na zakończenie przewodniczący ogłosił kilka bieżących komunikatów zarządu.

KUPON PREMJOJOWY

(Wyciąć i nalepić na pocztówkę).

Administrację „Kurjera Poznańskiego” proszę o przesłanie za zaliczką pocztową drugiego tomu książki Marjana Seydy p. t. „Polska na przełomie dziejów” za cenę 18 zł.

Imię i nazwisko _____

Miejscowość i poczta _____

Powiat, woj. _____

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ROMANS TEATRU W NOWEJ GRECJI

(Z podróży do Aten)

Zapomnijmy o Sofoklesie... — Aktorzy greccy w rozsypane po Europie — Fabryka „mimów“ i „piratów“ — „Śmierć Demostenesa“ w... — Odessia — Rozmowa między Grecją, Turkami i Herosem — Zamężłójście aktorek i orkiestra w loży — Dzisiaj już inaczej.

Historia nowożytna teatru greckiego, z którą mogłam się zapoznać dzięki uprzejmości prezesa Związku Autorów Dramatycznych w Atenach, Mikołaja Laskarisa, jest dramatyczna, jak romans. Romani, to epopeja prozą, uczono mnie na pensji, i naprawdę historia teatru neo-greckiego, to skoordynowane we wspólnym wysiłku segmenty życia wszystkich warstw narodu, loża królewska, paradyz, muzykanci, plebs.

Zapomnijmy o Sofoklesie i Ajschylosie, dwadzieścia wieków przysypało kurzem ich kości. Teraz, w roku 1549, rozsypani po Europie Grecy, jak pacjenci, zerwane z nitki, grupują się w fantastyczne konstelacje. Widzimy ich w Paryżu, jak walczą ze związkiem zawodowym „Confères de la Passion“, którzy wszystkie „gry i misterja“ chcą produkować pod swoim patronatem i na swoją korzyść; spotykamy się z nimi we Włoszech, w Rumunii, gdzie ubierają w koturny dobrotliwie księżniczki, i w Odessie, gdzie piękne Rosjanki walczą finiszem swego uśmiechu o wywołanie z kajdan udręczonej Hellady. Już za Justyniana, a więc w IV wieku po Chrystusie, Gotowie wymyślili przeciw Bizancji, że produkują tylko tragiczków, mimów i piratów!

Kudlate aktory (żeby użyć honorowego epitetu ornans) golili wąsiki i bródki, żeby w teatrze, który miał młodzież zachęcać do walki z przemocą, reprezentować piękne damy, gdyż wszystkie role sztuk grane były przez mężczyzn. Panią i panie za ujęcie sobie poczytywały stanąć na desce scenicznej, aż dopóki wyżej wspomnianą Rosjanką Maraszewską nie uczyni wyłomu w tej zasadzie ze zwykłą słowiańską rasie beztróską, biorąc udział w występach trupy greckiej w Odessie. Dzień ten wiekopomny datować się będzie 7-go lutego 1818 roku. Sztuka, która również stanowi epokę, nosi tytuł „Śmierć Demostenesa“ i jest dziełem Piccolosa. — Podczas reprezentacji, dość, jak na owe czasy, triumfalnych, autor siedzi w Paryżu, i nikt już nie zgadnie, czy na laurach. To tylko jest pewne, że podczas, kiedy dochody z przedstawień szły na szkoły greckie w Odessie, tantjémę od jednego wieczoru przesłano autorowi „dla zachęty“ — Szczęśliwe czasy, szczęśliwi ludzie!

Revolucja Teodora Vladimirescu w Bukareszcie, pisze Rumun Filimon, pożarła na przekaśkę „Śmierć Cezara“, Voltaira, „Tymoleona“ Zambeliosa i eurypidesowską „Hekubę“, wszystko grane przez greckich studentów. „Śmierć tyranów“, cokolwiek spóźniona, osiągnęła jednak niezawodny efekt. Bo oto wdzięczny kwiat, księżniczka Rallou, restauruje pałac swego ojca w Bukareszcie, spalony podczas występu Polaka, śpiewaka Poniewojskiego, nakłada na głowę koronę ze złoczonego papieru i przed gronem wytwornych spektatorów produkuje Hekubę oraz żalose dzieje Dafnisa i Chloe, żeby wśród widzów wzbudzić... miłość dynastji i sympatję dla planów papusia. Może grali też sztuczkę „Grecja i zagranica“ niewielki dramat, jak go pobiłżliwie nazywano, gdzie występują trzy zaledwie, lecz ważne, osoby: Grecja, Turysta i Hermes. Co ci troje między sobą mówili — niewiadomo.

Po tragicznych i pięknych, zachodzącym słońcem Byrona opromienionych zmaganiach w Missolonghi, szefowie i żołnierze armji chronią się do Nauplii, gdzie rozkwitają salony literackie, w ilości niewielkiej, wielkie jednak duchem, między innymi salon Kalergich i doktora Capodistria. — I znowu grają tam amatorowie sztuczki, aż póki w 1831 roku nie zamordowano Capodistria.

W wolnej Grecji teatr pojawia się najpierw w Syra, a potem, od 1835 r., już i w Atenach. Duch Maurycego Jokaja, który porusza z posad ziemię, duch wszystkich wędrownych „saltybanków“, duch Teofila Gautier, wszyscy patrzą teraz, nie dbając na czas, na te zmagania się trup, przypadkowo często dobranych, ze sobą samymi, z rządzącą partją „Bawar-

czyków“, z obojętnością łoż, z entuzjazmem paradyz, z operą włoską wreszcie, która otwiera się prawie jednocześnie i — nieraz dzięki pięknym primadonnom — uzyskuje rządowe subsydia.

„Wchodzisz do drewnianej budy czworokątnej, idziesz po gołej ziemi, w kącie jednym natykasz się na przekupniów ze słodcami, w drugim siedzą w kucki słudzy, ochraniający światło w latarniach swych panów, którzy tu przywędrowali przez ciemne ulice“. Orkiestra siedzi w loży, sufler biega wokół sceny i szepta do ucho artystom ch rolę. W 1842 roku postępnadzwyczajny: teatr zdobył na stałe kilka młodych i pięknych aktorek, które przysięgają, że conajmniej przez rok nie uciekną. Teatr gra, autorzy wychodzą z ukrycia, gdzie się dotąd prawdopodobnie chowali i piszą sztuki, wszystko zanosi się doskonale. — Niestety, w 1854 roku nowa katastrofa zagraża sztuce dramatycznej w Grecji: dwie najpopularniejsze aktorki, te właśnie, które dwanaście lat temu zaangażowały się do teatru, wychodzą zamąż! Trudno się oprzeć westchnieniu: tyle lat potrzebowały nieboraczki, żeby znaleźć wielkodusznych obywateli, którzy zgodziliby się z nich zdjąć plamę aktorstwa! — Cierpliwci byli ludzie ówczesni, jeżeli się jeszcze dziwili, że ten ewenement nastąpił tak wcześniej.

W swoim interesującym dziele Mikołaj Laskaris opisuje potem inne teatry, które zbudowano w Grecji, cytując nazwiska innych aktorów, słynnych dla swoich epok, oraz podaje cały szereg autorów dramatycznych, których liczba z biegiem lat potężnie rośnie, doprowadzając wreszcie, do zawiązania w roku 1930 Rady Administracyjnej Teatru Narodowego i Związku Autorów Dramatycznych. — Któregoś popołudnia obie z Zofją Nalukowską jesteśmy gośćmi tego Związku, przyjmowane przez liczne grono osób „pici obojęt“, wraz z Mikołajem Laskarisem i Demetrijuszem Bogrisem, sekretarzem Związku i autorem dramatycznym.

Nie chcę powiedzieć, że „miód i wino płam“, choć właściwie tak było. Nie cytuję nazwisk, pocóż obciążać pamięć czytelniczek osobami, których twarze nie widzą i przez to nie zapamiętają? Może zapoznamy się z nimi kiedy indziej. Było serdecznie i miło.

W. Melcer - Sztekkerowa.

Ateny.

Pisma nadesłane

„Gazeta Literacka“. Nr. 9. Treść: Kazimierz Bereżyński. — Szantoch: „Myśliciel — Poeta — Człowiek prawdziwy“ — Bereżyński: „Prośba o wiarę“, „Miłość piękna“, „Na wadze myśli“ — Rostworowski: „O kryzysie teatralnym“ — Bochán: Literatura emigracji rosyjskiej — Kolumna poezji francuskiej. — Niżyński: „Utwórcy „Głów Wawelskich““ — Nowakowski: „Fragment z nowej powieści“ — Płoszewski: „Kto wie?“ — Grabowski Zb.: „Uświadomiony klasowo poeta gromi“ — Rzeżba polska w Czechosłowacji. — O nową kandydaturę polską do nagrody Nobla. — Akademia ku czci K. H. Rostworowskiego. — Książki. — Plastyka. — Kronika. Adres Redakcji: Kraków, Słoneczna 15, m. 9.

„Teatr Ludowy“. Nr. 5. Treść: Zawieyski: „O właściwą atmosferę w pracy teatralnej“ — „Pieśń o żołnierzu“ — „Dwa wiatry“ Tuwima (inscenizacja). — Sikorski: „Śląska pieśń weselna“ — Ilowski: „Jak należy fotografować zespoły teatralne“ — Z organizacy teatrów ludowych — Pokłosie wydawnicze. — Adres Redakcji: Warszawa, Nowogrodzka 21.

„Śpiewak“. Nr. 6. Treść: Stoiński: „Znaczenie St. Moniuszki w pol. kult. artystycznej XIX w.“ — Grajert: „Moje wspomnienia o ś. p. St. Moniuszce“ — Uziębło: „Nieco wspomnień o ludziach bliskich St. Moniuszce za czasów wileńskich“ — Fabry: „Śmierć ojca“ — Józefowicz: „Moniuszko w Wilnie“ — Starczewski: „Jedna z pierwszych kompozycji Moniuszki“ — Uroczystości Moniuszkowskie na Śląsku. — Kronika muzyczna. — Kronika chóralna. — Nadesłane nuty i książki. — Komunikaty i wiadomości z Polskich Związków Śpiew. — Ogłoszenia. Adr. Red.: Katowice, ul. Teatralna 7.

ŻYCIE KULTURALNE

TOWARZ. PRZYJACIÓŁ NAUK ODBĘDZIE WALNE ZEBRANIE.

W najbliższą środę, dnia 15 bm. odbędzie się w Towarzystwie Przyjaciół Nauk doroczne walne zebranie członków, na którym Towarzystwo zda sprawę ze swojej działalności naukowej w ubiegłym roku administracyjnym.

Zebranie odbędzie się w sali Towarzystwa (ul. Sew. Mielżyńskiego 26—27) o godzinie 17 i pół. Porządek dzienny przedstawia się jak następuje:

1. Zagajenie przez prezesa Towarzystwa i wybór przewodniczącego zebrania oraz 2 delegatów do podpisania protokołu 2. Sprawozdanie sekretarza generalnego z czynności Towarzystwa w r. 1931/3. Sprawozdanie Komisji rewizyjnej i udzielenie Zarządowi absolutorjum 4. Ustalenie wysokości wpisowego i składki rocznej na r. 1932 5. Wybór czterech członków Zarządu na okres trzechletni i trzech członków Komisji rewizyjnej na rok 1932. 6. Wybór członków honorowych. 7. Odczyt czl. prof. Hrynakowskiego pt. „Rola najważniejszych pierwiastków chemicznych biotwórczych i zachodzący między nimi związek (oktawa biologiczna)“.

Uczony poznański w Paryżu. Zjazd historyków prawa, jaki odbył się właśnie w Paryżu, zgromadził uczonych z tej galezi wiedzy z wielu krajów europejskich. W zjeździe wziął udział profesor Uniwersytetu Poznańskiego dr. Zygmunt Wojciechowski, który wygłosił w dniu 2 czerwca odczyt p. t. „Zagadnienie feudalizmu w Polsce“.

Z Pol. Tow. Chemicznego. Oddział wileński odbył posiedzenie z referatem prof. dr. M. Hlasko nt. „Fizyczne i chemiczne teorie elektrolitów w świetle badań doświadczalnych“.

Wileńskie Tow. Przyjaciół Nauk odbyło posiedzenie z odcytem rektora Alfonsa Parczewskiego p. t. „Ruch celtycki — wspomnienia z epoki przedwojennej“.

MUZYKA

Odnaczeni „Echisci“. Wiadomo, że „Echo“ poznańskie jest synkiem, — a może wnuczkiem — „Echa“ lwowskiego, które nosi obecnie nazwę „Echo-Macierzy“, gdyż rozpleniło się po całej Polsce w licznej a tegiem potomstwie. Mamy i w Poznaniu dwóch zasłużonych pracowników „Echa-Macierzy“. Mieszka tutaj od lat, — niestety, złożony ciężką niemocą — Marjan Fontana, członek założyciel lwowskiego „Echa“, jego długoletni i nadwyraszony prezes oraz pierwszy członek honorowy. Taksamo przebywa w Poznaniu i z młodzieńczą werwą pracuje dalej Kajetan Bojarski, doskonały tenorzysta lwowskiego „Echa“, a założyciel długoletni prezes i członek honorowy „Echa“ poznańskiego. Otóż z okazji rocznicy Moniuszkowskiej Zjednoczenie Polskich Związków Śpiewaczych postanowiło odznaczyć jednostki szczególnie zasłużone dokoła rozwoju polskiej pieśni choralnej i najwyższe odznaczenie pierwszego stopnia tj. srebrna odznaka na amarantowej wstędze, została przyznana obu naszym echistom, tj. Marjanowi Fontanie i Kajetanowi Bojarskiemu. Jak zasłużonym jest to odznaczenie, wie każdy, kto interesował się polskim śpiewem chóralnym, któremu przypadła tak ważna rola kulturalno-narodowa zarówno przed odbudowaniem Polski, jak i w czasach dzisiejszych.

TEATR

Prapremjera Shawa w Warszawie. Piszą nam z Warszawy: Najnowszą sztukę swoją „Zbyt prawdziwe, aby było dobre“ nazwał Shaw w podtytuł „kazaniami scenicznymi“ i nie rozmiął się ani z prawdą, ani ze swoim zwykłym mechanizmem scenicznym. Polega on jak wiadomo na tem, że różne osoby schodzą się ze sobą na scenie, aby prowadzić coraz to zabawniejsze, mędrze i pod pozorami żartu głęboko drażące rozmowy. Shaw tym razem wysnuł swoje paradoksy z wojny i z jej następstw. Z przyzyczenia mówi się przy Shawie o paradokсах, chociaż to, co w życiu powojennem zupełnie na serio się dzieje, przechodzi swoją paradoksalnością najczęściej całą fantazyją Shawa, chociaż tak bujną. Teatr Polski wspaniale wystawił tę „prapremjerę“ (bo Shaw znow odłai pierwsze przedstawienie w Warszawie, przed Anglią, tak jak było z poprzednią jego sztuką „The Apple Cart“). Główne role grali: Modzelewska, Romanówna, Maszyński, Bonecki i Bogusiński, a grali świetnie w pysznych dekoracjach Śliwińskiego. Przekład naturalnie p. F. Sobienińskiego, który ma monopol Shawa na Polskę i z talentem go wykorzystuje. (tw)

VARIA

Lwowskie nagrody. Piszą nam ze Lwowa: Przed paru laty Lwów ufundował trzy nagrody kulturalno-naukowe po 7500 zł. każda. Czasy ciężkie, inne miasta, jak np. Wilno, znoszą nagrody zupełnie. Lwów nie poszedł tą najłatwiejszą drogą i w nowym budżecie nagrody zostały utrzymane, a tylko okrojono je, coprawda poważnie, bo przeszło o połowę. Wynosić będą teraz po 3.000 zł., lecz w każdym razie przyznane będą — i wypłacone także. (lk)

W REGJONIE ŚLĄSKIM

ZOFJA KOSSAK-SZCZUCKA JAKO LAUREATKA ŚLĄSKA

Cieszyn, 9 czerwca.

Uwieńczenie pani Zofji Kossak-Szczuckiej nagrodą literacką Śląska, a to za działalność pisarską, poświęconą Śląskowi, było aktem najslusniejszej rekompensaty i odznaczenia. P. Zofja Kossak-Szczucka, mieszkająca obecnie na Śląsku w Górkach Wielkich pod Skoczowem, jest właścicielką kresowianką z innych kresów: wschodnich i to najdalszych, jak wskazuje jej pierwsze dzieło, „Pożoga“, osnute na tle rewolucji bolszewickiej. Działalność jej pisarska skierowała się wszakże najmocniej ku kresom wprost przeciwnym: zachodnim, ku Śląskowi, którego znaczenie dla Polski i rdzenną od prawików polskość w dziełach swoich tak artystycznie przedstawia.

Tom zbiorowy „Wielcy i mali“ jest poświęcony wybitnym postaciom i zdarzeniom z dziejów Śląska. Mamy tutaj tragedję, jaką przeszła Elżbieta Lukrecja Piastówna, ostatnia księżna Cieszyńska, zmuszona przekazać swe dziedzictwo namiestnikowi niemieckiemu; mamy błog. Jana Sarkandra ze Skoczowa i błog. Melchiora z Grodzka, którzy oddali życie za czasów reformacji w obronie katolicyzmu; pojawia się też zbójnik Ondraszek Szabista, ten niby Janosik bekskidzki, dalej Imko Wiselka, założyciel miejscowości Wisła; przeżywamy wreszcie marsz przez Śląsk Lisowczyków, których Zygmunt III wysłał cesarzowi niemieckiemu na pomoc pod Wiedeń.

Drugim utworem śląskim Szczuckiej jest głośne „Legnickie Pole“. Widzimy jak pierwsze wpływy niemieckie przedostają się na Śląsk, jak książęta wrocławscy: Henryk Brodaty i Henryk Pobożny usiłują złączyć Polskę dzielnicową pod zwierzchnictwem Śląska, jak wreszcie najazd Mongołów i zgon Henryka Pobożnego pod Legnicą w obronie chrześcijaństwa, niweczają te zamiary. Warto dodać, że w przekładzie niemieckim doczekało się „Legnickie Pole“ gorącego przyjęcia u katolików niemieckich. Krytycy katolicy w Niemczech nazywali Kossak-Szczucką: polską Undset, prasa zaś podnosiła jak aktualną jest ta wspaniała powieść, przedstawiająca najazd Mongołów na Europę, wobec ustawicznie grozącego czerwonego niebezpieczeństwa od wschodu.

Ostatnio ukazała się największa z dotychczasowych prac Szczuckiej o Śląsku, mianowicie „Nieznany kraj“. Dział Kultury i Sztuki wzmiankował już o wyjściu z druku tego dzieła i zapowiedział obszerniejsze sprawozdanie. Wystarczy więc na razie zaznaczyć, że jest to szereg opowieści, obejmujących walkę ludu śląskiego o mowę i wiarę ojczystą — walkę, toczoną na obszarze sześciu wieków. Treść źródłowa i dokumentarna tej książki jest dla ogółu polskiego właściwie rewelacją. Tak jasno przedstawionej duszy Śląska i jej dziejów nie mieliśmy dotychczas w literaturze. Jest to więc nie tylko zasługa literacka, ale i obywatelską, tak jak zresztą jest nią cała działalność, rozwinięta na Śląsku i dla Śląska przez Zofję Kossak-Szczucką. Autorka „Legnickiego Pola“ wzięła sobie za zadanie budzić czujność społeczeństwa polskiego w sprawie śląskiej i czyni to nie tylko za pośrednictwem belletrystyki, ale przez działalność publicystyczną, wypowiadającą się w mnóstwie artykułów dziennikarskich. Tak Zofja Kossak-Szczucka, pisarka narodowa w całym słowa znaczeniu, nie tylko stwierdza w swych dziełach łączność duchową Śląska z Polską, nieprzerwaną mimo sześcioroletniej rozłąki, i nie tylko odsłania skarby ducha ludowego, przez tyle wieków na Śląsku ukryte i zapomniane — ale stoi na straży naszych interesów narodowych i nieustannie o nie walczy. K. S.

Książki nadesłane

Marja Muszałówna: „Linje i barwy“ Poezja. Warszawa 1932. Nakł. Kwartalnika „Prawo życia“. Skład Główny: Dom Książki polskiej“.

„Plakat wojenny w Polsce i państwach koalicyjnych“. Katalog wystawy z przedmową dr. Tadeusza Grabowskiego. Poznań, Nakł. T-wa Wydawn. „Polska Armia Błękitna“ 1932.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Gdyby...

Gdyby można rozumować kategoriami wyłącznie ekonomicznymi, co wówczas można powiedzieć o obecnym położeniu i widokach na najbliższą przyszłość gospodarstwa kraju? — Oto pytanie, jakie zadano nam z kół czytelników. Niechaj spekulatywny charakter pytania, usprawiedliwi pewną akademickość naszej odpowiedzi.

Wzduwając się w położenie rynku wewnętrznego i kontrolując swoje wrażenia przy pomocy danych statystycznych można dojść do pewnych wniosków, o których będzie mowa pod koniec feljetonu. Przedtem jednak zgromadzmy pewne dane statystyczne.

Przedewszystkiem należy stwierdzić, że już w roku ubiegłym kompresja wydatków na cele zarówno konsumpcyjne, jak i inwestycyjne przybrała rozmiary niebywale.

Przywóz z zagranicy do Polski skurczył się o przeszło połowę (dokładnie: o 53 procent) w porównaniu z importem w r. 1929; pod tym względem wyprzedziliśmy inne kraje, bowiem żadne państwo nie może wykazać tak radykalnej kompresji przywozu, jak Polska.

Wydatnie pomniejszyła się pojemność rynku wewnętrznego dla dóbr inwestycyjnych. W celu osiągnięcia równowagi budżetowej, rząd swoje wydatki inwestycyjne ograniczył do rozmiarów najniezbędniejszych. Podobnie postąpiły i kół gospodarce. Oto dowód: zbyt na rynku wewnętrznym (w tys. tonn) żelaza walcownego od roku 1928 do 1932 spadł z 497,7 na 190,0, węgla z 23.560,5 na 19.042,3 i cementu z 989,7 na 513,7. W tym samym czasie przywóz maszyn i aparatów spadł z 320 milj. na 99,7 milionów złotych.

Jak wynika ze sprawozdań poszczególnych branż, zapasy towarowe zostały w większości wypadków całkowicie opróżnione. Następnie: jak instytut badania koniunktur zaznacza w swym ostatnim biuletynie, większość niezbędnych potrzeb renowacyjnych nie została zaspokojona.

A więc? Gdyby istotnie można rozumować kategoriami wyłącznie ekonomicznymi, to w sytuacji obecnej można dostrzec znaczną ilość przesłanek dla poprawy położenia gospodarstwa. Przemawiają za tem: wyczerpane zapasy towarowe, wstrzymane inwestycje i renowacje, domagające się czemprędzszego podjęcia działalności produkcyjnej. Mimo to nie widać dotąd ani śladu poprawy. — Przeciwnie, motor poprawy — akumulacja kapitału — pracuje coraz słabiej, o czem świadczą stały odływ wkładów z instytucji kredytowych, wskazujący na dalsze trwanie kryzysu zaufania.

Rzecz cała w tem, że nie można rozumować ekonomicznie. Tak długo, jak wulkan niemiecki grozić będzie nieustanną erupcją, mowy niema o widokach na poprawę. Poza tem stosunki wewnętrzne również domagają się odprężenia.

I jedno i drugie zagadnienie z ekonomiczną prawie nic niema wspólnego.

Krótkie informacje gospodarcze

— Polski eksport węgla do Szwecji w ciągu ostatnich lat powiększył się o więcej niż 100 proc. i wyniósł w r. 1931 przeszło 2½ miliona tonn.

— Mimo sezonowego ożywienia liczba bezrobotnych w Prusach Wschodnich przekracza w dalszym ciągu 102 000 osób.

— Wielkie zjednoczone zakłady włókiennicze „Wagner i Moras” w Zittau w Saksonji ogłosiły niewypłacalność, zwalniając około 4000 robotników.

— Rada ministrów Lotwy postanowiła przedłużyć moratorium bankowe do 1 lipca 1932 r.

— Parlament holenderski przyjął ustawy, potwierdzające rozporządzenia kontyngentowe, ograniczające przywóz ubrań gotowych, tkanin wełnianych, wyrobów dzianych i obuwia.

— Parlament węgierski uchwalił przyłączenie do czesko-niemieckiego porozumienia chmielarskiego.

— Koncern Kreuger i Toll wstrzymał dalszą wypłatę rat pożyczki w kwocie 10 milj. funtów, udzielonej Turcji w swoim czasie wzamian za wydzierżawienie monopolu zapalczanego.

— Senat amerykański 42 głosami przeciwko 28 przyjął projekt ustawy o wprowadzeniu cła importowego na miedź w wysokości 4 centów od funta angielskiego. W najbliższych dniach ma zapasć również uchwała o podniesieniu cła na wyroby miedziane.

Wołek zbożowy plagą handlu zbożowego

Związek Polskich Kupców Zbożowych w Poznaniu przesyła nam poniższe uwagi:

Kończąca się tegoroczna kampanja zbożowa przynosi znów dla kupiectwa zbożowego a pośrednio dla producenta rolnego nową fatalną niespodziankę — jest nią sprawa wołka zbożowego. Pojawienie się tego szkodnika przybrało w tym roku katastrofalne rozmiary. Zboże zawierające je faktycznie nie znajduje nabywców, gdyż Państwowe Zakłady Przemysłowo-Zbożowe — jedyny dziś odbiorca żyta i pszenicy — warunkują wyraźnie, że znalezienie wołka uprawnia do stawienia towaru do dyspozycji. Z punktu widzenia interesów tej instytucji stanowisko zajęte przez nią jest wyluczalne. Magazynując zakupione zboże, musi ona wybierać towar o nieposzlakowanej jakości i nie może składować zboża, które, zawierając nawet tylko kilka wołków, narazi cały skład na zanieczyszczenie. Na radykalne wytepienie wołka niestety niema środka a rozmnaża on się przytem z tak błyskawiczną szybkością i tak potencjalnie, że zupełne wyczyszczenie raz zakażonego magazynu jest prawie że niemożliwe. Faktem też jest, że wolnych od wołka zbożowego magazynów w Poznańskim i na Pomorzu prawie niema i że szczególnie w miesiącach maju, czerwcu, lipcu i sierpniu sporadycznie trafia się zboże bez wołka, a gros transportów nadchodzących kolejami szkodnika tego wykazuje.

Trudno jest ustalić, co wpłynęło na rozwielenienie się wołka zbożowego. Przypuszczalnie przyczyniło się tu w dużej mierze długotrwałe magazynowanie zboża na śpichlerzach, pozabawionych nowoczesnych urządzeń, gdyż nawet najintensywniejsza ręczna przeróbka (stosowana głównie na śpichlerzach producenta) szkodnika tego usunąć nie jest w stanie. Śpichlerze w miastach raz zanieczyszczone niepodobniestwem jest odkazić a koleje rozwożą wołka dalej i znaleźliśmy się w błędnem kole. Sprawa nie przedstawiałaby się tak groźnie, gdyby zboże to przeznaczone było do natychmiastowego przemiatu. Nowocześnie urządzone młyny bowiem usunąć mogą wołka z zboża z małym tylko nakładem pracy, nie ponosząc większych strat, gdyż szkodnik ten młynie jednak prawie że zboża nie przemiatają a składują je z polecenia i na

rachunek P. Z. P. Z. Niema więc między kupującymi konkurencji, tak że one dyktują warunki, na które dostawca, nie mając innego zbytu, zgodzić się musi. Organizacje rolniczo-handlowe i prywatne kupiectwo przyjmować muszą od producentów zboże takie, jakie w danym czasie uchodzi za przeciętne, a dopiero z chwilą dostarczenia go do składu magazynowego P. Z. P. Z. rozpoczyna się tragedia, gdyż dostawca zdany jest na łaskę lub nielaskę przechowawcy. — Łaski po większej części niema, bo albo bierze zboże z powrotem, albo musi dać 8, 6 a w najlepszym razie 4 procent upustu, co przy dzisiejszych cenach stanowi na wagonie złotych 175,— straty. Żadne tu arbitraży ani sądy rozjemcze nie pomogą, magazynujący powołuje się bowiem na klauzulę bezwołkową i prawnie jest w porządku.

Położenie jest więc groźne i cały ciężar skutków przez siebie niezawinionych ponosi w pierwszym rzędzie handel, nie będąc zawsze w stanie dochodzić swych pretensyj u dostawcy, który właściwie też nie zawinił, bo starał się dostarczyć zboże czyste. — Niestety często znajdują się wołki w próżnym wagonie a kilka, nawet jeden wołek wystarczy do nieprzyjęcia towaru. Dlatego też słusznie zaalarmowała Gielda Zbożowa i Towarowa w Poznaniu czynniki miarodajne, prosząc o interwencję. Akcja utrzymania cen zboża na pewnym poziomie staje się w tych warunkach wątpliwą jeżeli dopuszcza się do wyzyskiwania sytuacji, której niestety naprawić w miesiącach letnich nie można. Iluzja zamierzonej stabilizacji cen staje się jaskrawą, gdy przyjmiemy się pod uwagę, że 90 proc. dostarczonego zboża rozlicza się poniżej wartości stabilizacyjnej wskutek olbrzymich potrąceń na mniejwartość. Apelujemy więc do czynników miarodajnych i władz zwierzchnich P. Z. P. Z. by sprawę tą jak najszybciej rozpatrzyć. Na nową kampanję natomiast już obecnie wylania się wnioski, by nie dażyć do magazynowania olbrzymich ilości zboża, co sprzyja rozwojowi wołka zbożowego, lecz umożliwić eksport wszystkim tj. poza P. Z. P. Z. również kupiectwu i spółdzielniom, gdyż tylko w drodze równej konkurencji wyeliminować będzie można swobodę dyktowania warunków zakupu.

Związek
Polskich Kupców Zbożowych.

KRONIKA GOSPODARCZA

Z KRAJU

(k) **Dotyczy jarmarku na wełnę w Poznaniu.** Celem umożliwienia podwójcom owiec zbytu wełny po najwyższych cenach, Targi Międzynarodowe w Poznaniu w porozumieniu z ministerstwem rolnictwa urządzają pierwszy jarmark wełny w Poznaniu w dniu od 21—23 czerwca br. Jarmark ten będzie nawiązaniem do tradycji niegdyś odbywających się w Poznaniu świętojańskich jarmarków na wełnę. Bliższych danych dotyczących dostawy wełny na jarmark udziela Wielkopolska Izba Rolnicza i biuro Targów w Poznaniu.

(k) **Przedłużenia terminu zgłaszania ziemiopłodów do uznania** Wielkopolska Izba Rolnicza podaje, że ostateczny termin do przyjmowania wniosków o uznanie ziemiopłodów został przedłużony do 20 czerwca. Do wniosków, wpływających po wyżej podanym terminie, Izba będzie stosowała bezwzględnie opłatę uznaniową o 50 proc. wyższą. Formularze wniosków do zgłaszania ziemiopłodów do uznania otrzymać można w dziale nasiennictwa Wielkopolskiej Izby Rolniczej, Poznań, ul. Mickiewicza 33, pokój 20.

(k) **W sprawie uregulowania sprzedaży nawozów sztucznych** Związek Izby Przemysłowo-Handlowych wyraził wobec ministerstwa rolnictwa swą opinię o projekcie rozporządzenia wykonawczemu do niedawno temu ogłoszonej nowej ustawy o sprzedaży nawozów sztucznych. Związek Izby P.H. domaga się zapewnienia konsumentom, zwłaszcza drobnym, ochrony przed nadużyciami co do wagi sprzedawanej ilości nawozu drogą wprowadzenia znormalizowanego opakowania w ilościach 50 i 100 kg. Ponadto wypowiedział się Związek Izby za powołaniem go również do sprawowania nadzoru nad sprzedażą nawozów sztucznych w podobny sposób, jak to zostało powierzone Izbowi rolniczemu. (l)

(k) **Nowe przepisy o bocznicach kolejowych.** W dzienniku urzędowym min. komunikacji nr. 15 ogłoszone zostały nowe przepisy o zawieraniu umów z właścicielami bocznicy kolejowych, jak i ogólne warunki korzystania z urządzeń bocznicy ko-

lejowych. Przepisy, które weeszły w życie 1 czerwca, są w nieco liberalniejszym duchu i stanowią odstępstwo od zasady zbyt jednostronnego ujmowania obowiązków i odpowiedzialności na niekorzyść właścicieli bocznicy. Za szkody, powstałe podczas przewozu ze stacji obsługującej bocznicy do punktu zdawczo-odbiorczego odpowiada kolej, chyba, że właścicielowi bocznicy zostanie udowodnione, że szkoda powstała z jego winy. Mniej rygorystyczne są też niektóre inne przepisy. Ułatwione zostało korzystanie z bocznicy przez osoby trzecie nie tylko w trwałym stosunku, ale też przejściowo, zwłaszcza, jeżeli klient, lub wskazany przez niego odbiorca wysyłki pragnie figurować w liście przewozowym jako nadawca, przesyłki zaś w rzeczywistości uskutecznione zostają przez właściciela bocznicy. Wystarczy w takim wypadku zgoda naczelnika stacji, a nie potrzeba na to zezwolenia Dyrekcji Kolei (l)

(k) **Utrudnienia przy eksporcie do Stanów Zjednoczonych.** Eksporterzy polscy zainteresowani w wywozie towarów do Stanów Zjednoczonych przez Gdynię skarżają się na konieczność wizowania faktur handlowych i dokumentów w konsulacie Stanów Zjednoczonych w Warszawie, co powoduje znaczne koszty i dość znaczną zwłokę w przeprowadzaniu transakcji. Istniejący konsul amerykański w Gdańsku nie jest kompetentny do terenu Gdyni, skąd powstają powyższe trudnienia. W interesie rozwoju handlu polsko-amerykańskiego pożądanym byłoby, by konsulat Stanów Zjednoczonych w Gdańsku mógł załatwiać wydawanie faktur dla Gdyni.

(z) **Rozwój przemysłu sztucznego jedwabiu.** Polski przemysł sztucznego jedwabiu wykazuje pomimo kryzysu gospodarczego poważny rozwój produkcji zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym. Fabryki w Mysłkowie, Chodakowie i Tomaszowie zwiększyły produkcję przede wszystkim w roku 1930 z 2 700 tonn do 3 400 tonn w roku 1931. Również i wywóz sztucznego jedwabiu pod względem ilościowym wzrósł bardzo wydatnie i wyniósł w r. 1931 około 10 000 centnarów (w r. 1930 — 8 300).

Doroczna konferencja rolnicza

Wczoraj o godz. 10 rano rozpoczęły się w ministerstwie rolnictwa obrady dorocznej konferencji rolniczej, której zadaniem jest ustalenie poglądów sfer rolniczych w stosunku do polityki rolniczej w roku gospodarczym 1932/33.

Konferencję zagalil p. min. Ludkiewicz, podkreślając znaczenie, które przywiązuje do programowej współpracy ze społeczeństwem rolniczym. Nadto p. minister scharakteryzował najważniejsze zadania polityki gospodarczej w zakresie rolnictwa, wskazując w szczególności na znaczenie opracowania ścisłego programu polityki państwowej w zakresie zbytu artykułów hodowlanych.

Po przemówieniu ministra, dłuższe przemówienie wygłosił wiceamin. spraw wewnętrznych p. Korsak, charakteryzując poglądy swego ministra na uzgodnienie cen artykułów rolniczych i stwierdzając pełne zrozumienie dla postulatów sfer rolniczych i jaknajwyższego powrotu do cen opłacalnych.

Zkolej przemawiali pp.: Leon Pluciński w imieniu Związku Organizacji Rolniczych R. P. oraz p. Wielowieyski, wiceprez. Naczelnej Rady Organizacji Ziemiańskich, stwierdzając, że do konferencji rolnicy przywiązują wielkie znaczenie i podkreślając, że poprzednia konferencja przyczyniła się znakomicie do skryształowania opinii rolniczej w sprawach gospodarczych.

Na tem zamknięto posiedzenie plenarne i rozpoczęto obrady w dwóch komisjach, z których pierwsza zajmuje się pod przewodnictwem dyr. Rosego polityką zbożową, ceną i taryfową, a druga pod przewodnictwem dyr. Królikowskiego sprawą zbytu i eksportu artykułów hodowlanych.

W przemówieniu ministra rolnictwa na podkreślenie zasługują uwagi, poświęcone sprawie kredytu pod zastaw zboża. Minister stwierdził mianowicie, iż znaczenie tej najważniejszej formy kredytu rolniczego zostaje zmniejszone przez niesumienność liczących rolników, którzy dopuścili się w r. ub. usunięcia przedmiotu zastawu. Rolnicy pozbawieni zostają w ten sposób formy kredytu rolnego, który właśnie w naszych warunkach odegrać może rolę najważniejszą z punktu widzenia polityki finansowej i z punktu widzenia polityki zbożowej, gdyż bardziej, niż każda inna forma kredytu, przyczynia się do wywołania równomiernej podaży produktów rolnych.

„Dążę więc — mówił minister — do nowelizacji ustawy o rejestrowym kredycie rolniczym, zmierzając do tego, aby prawa wierzycieli bardziej niż dotychczas były zabezpieczone, zwłaszcza przez zaostrożenie kar za usunięcie zastawu. Szczerze mówię, że uważam to za ostatnią próbę uratowania formy kredytu, bez której rolnictwo tylko z trudem mogłoby się obyć”.

Z ZAGRANICY

(z) **Handel wymienny nową formą międzynarodowych stosunków handlowych.** Wzorem utworzonej niedawno w Bremie specjalnej placówki dla międzynarodowego handlu wymiennego Izba handlowa w Hamburgu utworzyła specjalną organizację dla handlu wymiennego. W tym celu stworzona została kartoteka niemieckich firm eksportowych i specjalne placówki we wszystkich większych ośrodkach Niemiec, pośredniczące w handlu wymiennym z krajami zamorskimi. Na skutek tej inicjatywy zawarli eksporterzy niemieccy szereg większych transakcji kompensacyjnych z odbiorcami w Austrii, Czechosłowacji, Bułgarii, Grecji i na Łotwie. Instytucja ta ma być obecnie na skutek zabiegów szeregu związków eksportowych wydatnie rozbudowana.

(z) **Nowa waluta perska.** Dawny „kran” zamieniony został na „rial” w stosunku: 1 kran srebrny = 1 rialowi srebrnemu o tej samej zawartości srebra. Waluta złota nie została wprowadzona i nie będzie wprowadzona w bliskim czasie. Cała zmiana praktyczna polega na tem, że emisja waluty z Imperjal Bank of Persia przechodzi do Perskiego Banku Narodowego i następuje zmiana jej nazwy. Handel dewizami pozostaje nadal wolny i kurs dzisiejszy wynosi około 27 rialów za 1 dolara przy tendencji zwykłej dla walut obcych.

Bekony. Ceny bekonów na giełdzie londyńskiej w dniu 9 bm nie wykazują żadnych zmian w porównaniu do poprzedniego tygodnia. Notowano w sztyngach za 1 cwt bekony duńskie 52 — 60, holenderskie 48 — 56, polskie 46 — 52. Import polskich bekonów wzrósł w ub. tygodniu, wynosząc 5.602 baloty.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Po alarmie lotniczo-gazowym

Szczegóły i uwagi do wczorajszych ćwiczeń w Poznaniu

W uzupełnieniu opisu ataku lotniczego, z naszego wydania porannego, podajemy jeszcze następujące szczegóły:

W udzieleniu pomocy poszkodowanym przy pożarach, czynnymi były również specjalnie wydzielone patrole sanitarne P. C. K., które wspólnie ze strażą pożarną brały udział w akcji ratowniczej. Po skończonym alarmie dziennym wszystkich poszkodowanych odtransportowano do głównego punktu sanitarnego, który się mieścił w lokalach P. C. K. przy Wałach Zygmunta Augusta. Przez główny punkt opatrunkowy były wzywane dla lotnych patroli sanitarnych karetki pogotowia Pogotowie lekarskie 55-55 stawilo do pracy 5 karettek sanitarnych pod kierownictwem naczelnego lekarza p. dr. E. Matuszewskiego. Prócz tego w akcji ratunkowej brali udział lekarze „Pogotowia” pp. dr. Stocki, dr. Dziegiecki, dr. Kulesza i dr. Stabrowski. W czasie trwania ataku gazowego, ludności cywilnej, która uległa działaniu gazów łzawiących, udzielali pomocy doraźnej personel drużyn ratowniczych, a usuwaniem plam iperytowych zajmowały się drużyny elektrowni i rzeźni miejskiej. Poza to udzielono w wielu wypadkach pomocy na bezpośrednio zorganizowanych punktach ratunkowych. Ogółem udzielono pomocy blisko 200 osobom, którym przepłukano silnie zażawione oczy.

Omawiając wczorajszy atak lotniczy, trudno pominąć milczeniem pewne niedociągnięcia. Należy podkreślić głównie niesprawne jeszcze reagowanie ludności miasta na sygnały alarmowe. Poza to dało się spostrzec w kilku punktach miasta, gdzie padały petardy i zapalane były świece dymne, że ciekawość mieszkańców zwyciężyła poczucie niebezpieczeństwa wobec napadu lotniczo-gazowego. Ciekawość tą opłacałaby ludność w razie rzeczywistego napadu bardzo ciężkimi następstwami. Wczoraj na szczęście skończyło się tylko na lekkim zażawieniu.

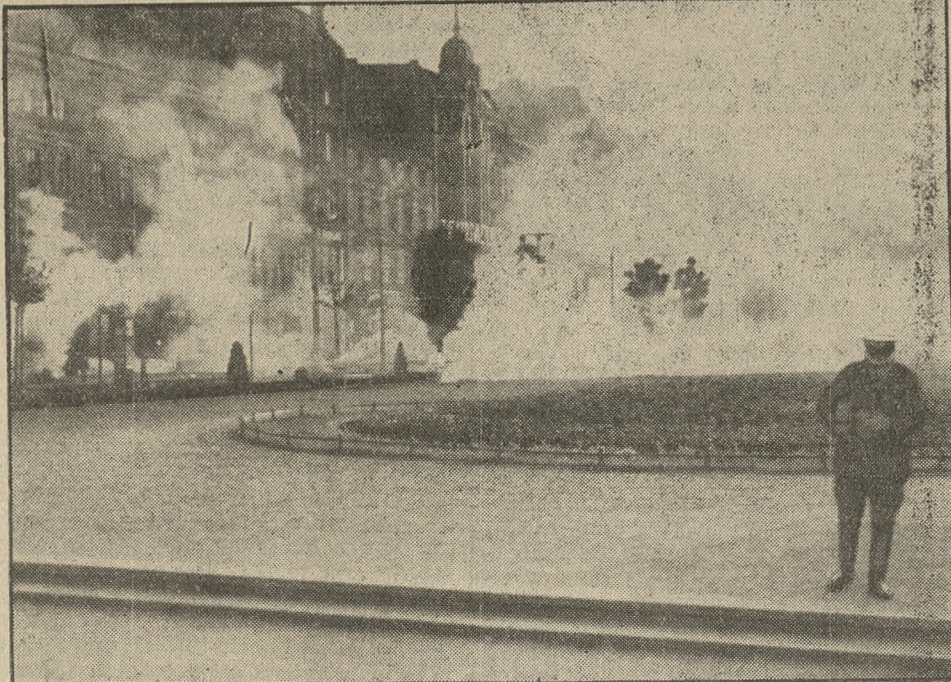
Z obserwacji ćwiczenia nocnego trudno pominąć milczeniem wypadki niedostatecznej karność i posłuszeństwa wobec wezwań władz oraz dojrzałości i uświadomienia społecznego, czego domagały się, rozlepione na słupach afisze. Niektóre bowiem przedsięwzięcia, przystąpiły do zgaszania jarzących się reklam świetlnych, dopiero na skutek specjalnej interwencji. Znalazły się nawet takie, które nie reagowały nawet na interwencje.

Nad całością ćwiczeń czuwał z ramienia L. O. P. P. p. por. Łyskawa a z ramienia P. C. K. p. por. Ziemiński

Wyrażamy nadzieję, że L. O. P. P.

nie zadowolili się wynikami wczorajszych prób i że w niedalekiej przyszłości zorganizuje ponownie ćwiczenia obrony przeciwlotniczo-gazowej, a wtedy będziemy mogli zanotować całkowite zrozumienie konieczności przestrzegania zarządzeń władz. Pełne wyniki tego rodzaju ćwiczeń osiągnięte będą wtedy dopiero, kiedy spo-

łeczeństwo ustosunkuje się poważniej do „maskowanego” nieprzyjaciela, chociaż ten „nieprzyjaciel” nie jest szkodliwy. Z zadowoleniem podkreślamy, że wczorajsze ćwiczenia traktowane były przez ich kierowników poważnie, a przez wykonawców przeprowadzone skrupulatnie i sprawnie. (kl)

Zastona dymna na pl. Wolności w chwili przelotu eskadr nieprzyjacielskich.

Żeńskie drużyny ratownicze P. C. K., zaopatrzone w maski gazowe, udzielają pierwszej pomocy „ofiaram” gazu łzawiącego.

Zjazd Związku Kat. Tow. Robotników

Dziś przed południem w sali Ogrodu Zoologicznego rozpoczęły się obrady zjazdu delegatów Związku Katolickich Towarzystw Robotników Polskich na diecezję gnieźnieńską i poznańską. Obradom przewodniczył prezes Związku i zastępca założyciel tej organizacji ks. prałat Stychel. Obrady dzisiejszego dnia mają charakter administra-

cyjny i sprawozdawczy.

W dniu jutrzejszym odbędzie się po nabożeństwie w kościele farnym uroczysty pochód, a o godzinie 12 na akademii w kinoteatrze „Słońce” odznaczy J. Em. ks. Kardynał Prymas orderami papieskimi najwybitniejszych działaczy polskiego ruchu katolickiego na ziemiach zachodnich. (kl.)

Wypadek lotniczy

W popisach przeciwgazowych, urządzonych przez L. O. P. P. w Jutrosinie uczestniczył samolot Aeroklubu Poznańskiego „S. P. — A. H. E.” Samolot prowadził pilot-student p. Zbigniew Talarczyk z Poznania. Przy lądowaniu, spowodowanym defektem silnika na polach w pobliżu Dubina, płatowiec poślizgnął się na rozmokłej ziemi i wywrócił się. Podczas wypadku złamało się śmigło i uszkodzony został silnik. Pilot p. Talarczyk wyszedł bez szwanku. (kl)

Młodzież przyszłością Narodu

Zbliża się „Dzień Sokola”. W niedzielę 19 bm. pojawią się na ulicach

kwestarki i kwestarze w mundurach sokolich. Niech nikt nie wymówi się od skromnej chociażby ofiary na rzecz „Sokola”. Wiadomo bowiem, że w szeregach z pod tego znaku szkoła się zastępy młodzieży obojga płci, nietylko w hartowaniu ciała lecz zaprawia się również ich dusze oraz umysły do przyszej pracy narodowej.

Na szkolenie zastępów sokolich potrzebny jest grosz naszego społeczeństwa. To też wierzymy, że nikt, komu przyszłość naszej młodzieży jest droga, nie poskąpi datku tembardziej, że Sokolstwo utrzymuje się wyłącznie ofiarną i bezinteresowną pracą obywatelską.

Zapisz się na członka wspierającego kwartalna 3 zł.

T. G. L., roczna składka 12 zł.

KALENDARZYK

Sobota, 11 czerwca 1932.

Słońce: wschód 3,30; — zachód 20,15; — długość dnia 16 godz. 45 min.
Księżyc: wschód 11,02; — zachód 0,06; — pierwsza kwadra.

Stan pogody według sprostżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Sobota godzina 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana plus 14 st. Cels. Pogodnie, Wiatr południowo-wschodni. Ciśnienie atmosferyczne 758 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 19 st. C., najniższa plus 9 st. Cels.

Przepowiednia pogody na niedzielę: W dalszym ciągu pogodnie, wietrzno, ciepło.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Dziś plus 0,73 mtr.

Kal. rzek.: Barnaba; jutro Onufry Pust. Kal. słow.: Radomił; jutro Wyszomir.

KRONIKA KOŚCIELNA

Sodaliczka Pań Akademickich urządziła zamknięte rekolekcje od 25—29 sierpnia w zakładzie św. Olafa w Pniewach. Zgłoszenia także pań, nienależących do Sodaliczki uprasza się skierować p. adr.: Sodaliczka P. A., Poznań, Półwiejska 19, m. 10.

Sodaliczka Pań Miejskich p. wezw. Niepok. Poczęcia Najśw. Marij Panny. Nabożeństwo miesięczne odbędzie się we wtorek 14 bm. o godz. 8,30 w kaplicy św. Józefa. Tamże sposobność do spowiedzi św. w sobotę 11 od godz. 18 i w ponie-

Przy rozmaitych niedomaganiach naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa” działa przyjemnie i znacznie zmniejsza te dolegliwości, często nieraz mała ilość działa już pewnie. Zadać w aptekach i drogeriach. nw 11113

działek 13 od godz. 16 Zebranie plenarne odbędzie się w auli uczelni im Dąbrówki ul. Młyńska 10 o godz. 16,30 Referat wygłosi członek Zarządu p. Zofja Rzepecka n. t. „Udział kobiet w Akcji Katolickiej i ich organizacjach”.

OSOBISTE

W poznańskiej szkole drogerijnej odbył się egzamin dyplomowy trzyletniego kursu. Egza n. n. któremu przewodniczył prezes komisji szkolnej p. L. Kasprowicz, w obecności członków komisji trwał kilka dni Komisję szkolną tworzyli poza prezesem pp.: Choreziak, H. Glowacki, M. Dybczyński, Br. Machala i R. Kurczewski. Zarząd główny związku drogerzystów reorezentowali pp.: Gadebusz, W. Gładysz, a pp.: A. Thomas i M. Rotnicki Izbę Przemysłowo - Handlową. Miejską Szkołę Handlową w Poznaniu reprezentował p. dyr. Ligocki. Egzaminatorami byli pp.: J. Czachowski, dyrektor szkoły drogerijnej i pp.: Lorkiewicz i Maciejewski. Egzamin złożyło 13 kandydatów, mianowicie: St. Jankowiak, St. Dolatkowski, Z. Czajkowski, H. Kabat, J. Kowalik, J. Mochaj, W. Pajko, St. Smorawiński, T. Zniński, A. Wazbiński, J. Budnik, L. Luberski i St. Mikołajczak. W roku bieżącym egzaminowano także z ustawodawstwa obowiązującego na terenie byłej Kongresówki, Kresów Wschodnich i Małopolski. Przedmiot ten zaprowadzono w szkołach drogerijnych w związku na życzenie władz państwowych. Kandydat Sz. Jankowiak, który z egzaminu najlepiej się wywiązał otrzymał piękną nagrodę w postaci książki. (z)

ZEBRANIA, ZJAZDY

Tow. Przemysłowców na Wildzie obchodzi jutro 40-lecie swego istnienia. Nabożeństwo odbędzie się w kościele ks. ks. Zmartwychwstańców, poczem na sali parafjalnej uroczystościowa posiedzenie.

Sodaliczka Pań Zawodu Kupieckiego — Sekcja Eucharystyczna. Zebranie plenarne odbędzie się w poniedziałek, 13 bm. o godz. 19,15 w sali Biblioteki Sodalicyjnej, św. Marcin 69. Wykład ks. Modratora.

Stow. Młodzieży Polskiej „Orzeł”, Poznań-Jeżyce. Zebranie plenarne odbędzie się w poniedziałek 13 bm. o godz. 20 w salce parafjalnej Podczas zebrania wykład na temat Eucharystji.

Roczny VII Zjazd Okręgu Poznańskiego Związku Niższych Pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów odbędzie się 12 bm. o godz. 10 przed południem w sali p. Jarockiej przy ul. Maształarskiej 8a.

ŻYCIE SOKOLE

Sokół Poznań I (śródmieście) Celem udzielenia wyczerpujących informacji co do zlotu Wszelchslowiańskiego w Pradze oraz celem omówienia ważnych kwestyj dotyczących naszej organizacji i naszego gniazda naznaczymy na poniedziałek 13 bm. godz. 19 na boisku sokola apel wszystkich członków naszego gniazda tak ćwiczących jak i niedwiczających.

Tow. Gimn. Sokół Poznań III—XIII urządzają w niedzielę 12 bm. w ogrodzie p. Zielińskiego przy ulicy Rolnej zabawę latową. Początek o godz. 16.

Żeńskie Tow. Gimn. „Sokół”, Chwałkowo-Sródka urządziła jutro w niedzielę wielką wienę w ogrodzie Bractwa Kurkowego w Szelagu. Początek o godz. 15. W programie gry dla pań i panów, polonez z lampionami dla dzieci i cały szereg niespodzianek. Orkiestra pod dyr. p. Sternalskiego. Powrót wspólny wieczorem z orkiestrą i lampionami. Czysty zysk przeznaczają się na zakup własnego sztandaru.

WYKŁADY

Odczyt ks. Panasia o hitleryzmie Z inicjatywy Polskiej Akademii Młodzieży Ludowej w Poznaniu, odbędzie się w sobotę 11 bm. o godz. 20, w sali 19 Domu Rzemieślniczego przy ul. Fr. Ratajczaka 21 (wejście z ul. Wały Zyg. Staro 9) odczyt ks. pułkownika Józefa Panasia n. t.: „Ideologia hitleryzmu a bezpieczeństwo Europy”. Wstęp wolny.

WYSTAWY

W Salonie Tow. Przyj. Sztuk Pięknych jest obecnie wystawa Przemysłu Ludowego. Obok tego wystawiono kolekcję „Intérieurów” Józefa Wodzińskiego i większą ilość obrazów Witolda Tomaszewskiego. Poza to w wystawie udział biorą: Augustynowicz, Graczyński, Maszkowski, Nehring i Osecki. Salon otwarty w dni powszednie od godz. 11—17, w niedzielę i święta od godz. 12—15.

KOMUNIKATY RÓŻNE

Wenta na Sołacz. Tam, gdzie w ub. niedzielę odbył się kiermasz na rzecz budowy kościoła Sołackiego i w nadchodzącą niedzielę odbędzie się wielka wenta

Koła Przyjaciół Harcerzy przy I. Pozn. Druż. Harc. im. Bolesława Chrobrego. Moc niespodzianek. Ciepły i zimny bufet na miejscu. Początek o godz. 14. W razie niepogody wenta odbędzie się w niedzielę następną.

— **Wielka wenta**, o której w ostatniej chwili przypominają ks. ks. Salezianie odbędzie się w niedzielę 12 bm. o godz. 15. W Dworze Huggera. Program bardzo urozmaicony. Serdecznie wszystkich zapraszamy.

— **Tania niedziela w Zoologu**. W dniu jutrzejszym wstęp do Zoologu wynosi tylko 50 gr. dla dzieci 25 gr. Po południu przygrywać będzie orkiestra.

— **Pokaz gazowy** odbędzie się w środę, 15 bm. o godz. 17 w Poradni Gazowni Miejskiej przy ul. Grobla 15. W programie, obok innych demonstracji, sterylizowanie w piekarniku gazowym, P. Zółtowska wygłosi referat o dziedzinie gospodarstwa domowego.

— **Koło Przyjaciół Harcerzy przy 20** drużynie urządziła wielką wenta harcerską w dniu 12 bm. o godz. 15 na dziedzińcu szkół wydziałowych przy ulicy Działnińskich 4. Czysty zysk przeznacza się na akcję letnią drużyn.

— **Wycieczkę do lasu w Kobylnicy** z urozmaiconym programem organizuje Tow. Przemysłowców w Główniej w niedzielę 12 bm. Wspólny wyjazd wozami z Główniej nastąpi o godz. 11-tej. Poza to dogodny dojazd pociągami z Poznania o godz. 9.10; 10.45, 12.15 i 15.25. Goście mile widziani!

— **Państw. Szkoła Rzemieślniczo-Przemysłowa w Poznaniu** zawiadamia, że zapis chłopców w wieku 14—16 lat na wydziały ślusarski, stolarski i elektromonterski rozpoczął się. Zgłaszać się należy w biurze szkoły przy ul. Bergera 5 (przy Rynku Wildeckim) pokój 4-a od 10—12 i 15—16.

— **Tow. Obywateli Polaków w Obczyźnie** urządzi w niedzielę wycieczkę do Kiekrza. Wyjazd o godz. 8.30 z głównego dworca.

— **Tow. Uczniów Handlowych** bierze 12 bm. udział w wycieczce pieszej do Strzeszyna urządził przez Koło Śpiewacze im. Dembińskiego Zbiórka na mszy św. o godz. 6 przy ul. Dominikańskiej.

— **Wycieczka Automobilklubu Wielkopolskiego do Promna** odbędzie się jutro. Zbiórka o godz. 14 przed lokalami A. W. ul. Matejki 50. Wieczorem odbędzie się rozdanie plaket za „zjazd gwiazdysty” i „pościg za samolotem”.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Akcja samopomocowa wśród bankowców**. Przy współdzielał dyrektora Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych p. Łozińskiego i przedstawiciela Izby Skarbowej p. Kowalewskiego odbyła się w tych dniach konferencja zarządu okręgu poznańskiego pracowników Bankowych. Konferencja miała na celu zorganizowanie dalszej akcji samopomocy dla bezrobotnych członków Związku Zawod. Prac. Bankowych. Na temat ten potoczyła się bardzo żywa, obszerna i rzeczowa dyskusja, poczem postanowiono w przyszłości działać w różnych kierunkach celem stworzenia możliwości w kierunku zarobkowania bezrobotnych członków związku. Podkreślić należy, że urządzona podczas Targów Poznańskich ruchoma reklama bezrobotnych bankowców dała bardzo pomyślne wyniki. W związku z temi zagadnieniami odbędzie się 13 bm. o godz. 17 w lokalu Pracowników Bankowych, Al. Marcinkowskiego 24 specjalne zebranie wszystkich bezrobotnych bankowców, na którym prezes okr. poznańskiego wygłosi sprawozdanie z dotychczasowej akcji samopomocy dla bezrobotnych członków związku i przedstawi program dalszego współdziałania w sprawie ulżenia doli bezrobotnym członkom. (z)

KRONIKA SĄDOWA

— **Niemowlę pod drzwiami**. Izba karna sądu okręgowego rozważała wczoraj sprawę Anny Kosteckiej, która swe dziecko podłożyła pod drzwi przytuliska Dzieciątka Jezus. Na rozprawie Kostecka uczyniła swój tłumaczyla nędrą w jakiej się znajdowała. Sąd po wysłuchaniu wywodów oskarżonej i świadków, wymierzył jej karę więzienia przez pół roku. Karę tę jednak odroczone warunkowo na 2 lata. (z)

— **Kradzież w firmie „Sieradzon”**. W firmie „Sieradzon” dokonywano przez dwa lata systematycznej kradzieży, przyczem łupem złodziej padła bielizna i różne przedmioty łącznej wartości 800 zł. Dochodzenia wykazały, że kradzieży dopuszczał się H. Sikora, zaś Adam Sikora przechowywał łup, który następnie, gdy niebezpieczeństwo minęło, przedawał. Sprawa znalazła swój epilog w sądzie. Henryk S. zasądzony został na 3 miesiące więzienia, a Adam S. na miesiąc więzienia. Karę odroczone im warunkowo na 3 lata, z tem jednak, że H. S. wyrówna krzywdę wyrządzoną firmie. (z)

latwieniu kilku spraw organizacyjnych przyjęto na nowych członków: Krestkowiaka Franc., Albrechta Edm i Krojęką Leona. Poza to omawiano sprawę założenia orkiestry przy stowarzyszeniu (hm).

— **Ostrzeszów**. (Wenta na rzecz biednych). Tow. P. Św. Wincentego a Paulo w Ostrzeszowie urządziło w ubiegłą niedzielę pod hasłem „Dzień Miłosierdzia” wenta na rzecz biednych. Dobrze i umiejętnie organizowanej imprezie dopisała pogoda. To też plac przy ogródkach dziecięcych, gdzie odbywała się wenta, zaludnił się liczną publicznością, która mimo ciężkich czasów nie szczędziła ofiar, wskutek czego wynik imprezy wypadł stosunkowo dobrze, i Panie „Wincentki” będą mogły swoją charytatywną działalność z pożytkiem kontynuować.

— (Pierwsza matura u księży Salezjanów). W zakładzie księży Salezjanów w Marszałkach odbył się egzamin dojrzałości, do którego stanęło 33 kandydatów, z których 32 egzamin złożyło. Jest to w zakładzie tym pierwsza matura Zakład utworzony został przed niespełna rokiem w zabudowaniach dawniejszej majątności Marszałki, gdzie przed wojną prowadziła sierociniec dla ewangelickich dzieci hrabina Bismarkowa.

— (Osobiste). Inspektorem nauki religii w szkołach powszechnych na b. powiat ostrzeszowski zamianowały władze księdza proboszcza Grzegorza Kucharzkiego z Ostrzeszowa. Prezesem akcji katolickiej na Ostrzeszów mianowany został prof. Kazimierz Biczysko z Ostrzeszowa.

— (Na marginesie zjazdu P. W.) W ub. niedzielę odbył się tu powiatowy zjazd Przynosiłania Wojskowego, które pozostało pod kierownictwem kpt. Karpijki. W zjeździe i przeglądzie brało udział około 350 członków różnych organizacji, należących do P. W. Zjazd rozpoczął się mszą św. w kościele pozaklasztornym, następnie odbyła się defilada a po połudn. odbył się przegląd sprawności fizycznej i strzelanie. — Na zjazd, prócz kierownika P. W. 60 p. p. kpt. Słomczyńskiego, przybył również p. starosta Dąbrowski i p. pułkownik rez. Stanisław Thieli z Doruchowa. Największą sprawność wykazał zespół Seminarjum. Na skutek znanych metod polityczn. społeczeństwo już nie okazuje tego zainteresowania dla spraw P. W., choć tu na kresach zachodnich i w bezpośrednim sąsiedztwie granicy nie brak zrozumienia dla doniosłości przygotowania się na wszelkie ewentualności. Dowodem tego zrozumienia były przeglądy i ćwiczenia za dawniejszych lat, organizowane bez wyjątku z liczbą uczestników przekraczającą tysiąc. (op)

— **Opalenica**. (Z Bractwa Kurkowego). Bractwo Kurkowe w Opalenicy obchodziło uroczyste tradycyjne strzelanie o godność króla kurkowego, który to tytuł zdobył p. Walenty Stankowski. Pierwszym rycerzem został Michał Wiczorek, drugim p. Jan Szumiński. Proklamacja odbyła się uroczyste na miejscowej strzelnicy. Do zebranej w karnym szeregu braci kurkowej przemówił starszy brat p. Franciszek Horowski, wskazując na piękne tradycje bractwa, szczególnie podczas powstania wielkopolskiego. Zwracając się do króla kurkowego złożył mu w serdecznych słowach życzenia, równocześnie z okazji 25 rocznicy członkostwa w bractwie, kończąc okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. Orkiestra miejscowego Sokola pod kierunkiem p. Jana Szumińskiego odegrała hymn narodowy. (kl)

— **Polajewo** (Sprawy żydowskie przed sądem). Sąd grodzki w Rogoźnie rozpatrywał sprawę przeciwko Jancowi Edmundowi, Kalupie Teodorowi i Rychlewskiemu Franciszkowi, oskarżonym o rzekomy napad na dom Żyda Zelig, który miał oskarżeni obrzucać kamieniami. W toku rozprawy wszystkich oskarżonych uwolniono od winy i kary. Jak się okazało oskarżeni w dniu tym wogóle z domu nie wychodzili, a Żyd tłumaczył się tem, iż poznał ich po głosie. Rozprawie przewodniczył sędzia Miśko. Zaznaczyć wypada, iż Żyd Zelig znany jest z bezczelności wobec Polaków.

(Z „Sokola”). W przyszłą niedzielę urządzi tutejsze Tow. Gimnastyczne Sokół doroczną swą zabawę latową, połączoną z występami druhów, oraz dla gości dużo niespodzianek. Początek o godz. 16 po południu. (obo)

— **Rawicz**. (Pokazy przeciwlotnicze. — Wypadek). Z okazji Tygodnia L.O.P.P. odbyły się 5 bm. na terenie powiatu rawickiego w Bojanowie, Rawiczu, Miejskiej Górze, Jutrosinie i w Sarnowie pokazy przeciwlotnicze i przeciwgazowe. Markowano atak nieprzyjacielski przy pomocy samolotu, karabinów maszynowych i przy użyciu bomb lawiących Akcję ratowniczą prowadzili doskonale przysposobione drużyny ratownicze Czerwonego Krzyża. Emocjonującym widowiskom przyglądały się wszędzie tłumy publiczności. Nie oszło się i tu bez wypadku. Samolot propagandowy uległ w okolicy Dubina nieszczęśliwemu wypadkowi, który na szczęście nie zakończył się tragicznym ani dla lotnika, ani dla pasażerów-sympatyków L. O. P. P. Samolot został uszkodzony.

— („Święto Pieśni” 1200 dzieci). „Święto Pieśni”, urządzone przez szkoły powszechne powiatu rawickiego. Stawiło się do popisu śpiewackiego przeszło 1200 dzieci, które wystąpiły we wspólnym chórze pod batutą nauczyciela p. Lewickiego z Rawicza. Popisy śpiewackie poprzedziło odpowiednie przemówienie inspektora szkolnego p. Szczucińskiego.

— (Z życia Towarzystw). Katolickie Towarzystwo Robotnicze odbyło 5 bm. swoje zebranie w hotelu „pod Orłem”. Zagaił zebranie prezes p. Kaczmarek, poczem ks. prefekt L. Czwojdzinski wygłosił interesujący referat na temat: Początki zadania Kościoła w Polsce”.

Z Kaliskiego

— **Koło**. (Kradzież). 4 bm. w nocy dokonano kradzieży przez wybitą szyć w kiosku z papierosami, będącego własnością inwalidy Józefa Sosnowskiego. Złodziej skradł papierosy, tytoń oraz znaczki stemplowe.

— (Przedstawienie amatorskie). Staraniem zarządu straży ogniowej w Kole w teatrze miejskim dnia 4 bm. zespół amatorów wystawił operetkę p. t. „Początek gór”. — Od paru dni bawi w Kole teatr ukraiński, dając szereg przedstawień.

— (Tanie szynki...). Chcąc uniknąć opłat nakładanych przez rzeźnię miejską rzeźnik Pięnkowski dokonał potajemnie uboju. Policja przyłapała nieuczciwego spekulanta i skonfiskowała 24 szynki, które po b. niskich cenach sprzedano bezrobotnym.

— (Żyd oszust). Na terenie pow. kol. skiego ukazał się sprytny kupiec Żyd Majer Menachem, który nabył od p. Wł. Szamowskiego, właściciela maj. Wręcze Wielkie i Mchów wagon kartofli, który wyekspedował do Katowic, lecz nie uregulował należności i znikł.

Nasi korespondenci donoszą

Z Poznańskiego

— **Bydgoszcz**. (Zmiany w sądownictwie). Na stanowisko sędziego śledczego w miejsce dr. Kuziela, b. prokuratora i oskarżyciela publicznego w procesie Deutschumsbundu, który przeniósł się do adwokatury, powołany został p. Zygmunt Wolski, zajmujący dotychczas równorzędne stanowisko przy sądzie okręgowym w Radomiu. Wskutek likwidacji pozamiejscowego oddziału bydgoskiego sądu okręgowego w Łowroławiu p. sędzia Jan Glowacki przeniesiony został do Bydgoszczy na stanowisko przewodniczącego wydziału karnego w miejsce p. Wytynowskiego, który obejmuje urząd wiceprezesa sądu okręgowego w Ostrowie. Na stanowisko sędziego okręgowego przeniesiono do Bydgoszczy z Równego Wołyńskiego p. Władysława Święteckiego.

— **Inowrocław**. (Uzdrowisko im. Marszałka Focha). W tych dniach odbyło się walne zebranie Uzdrowiska Solankowego dla dzieci im. Marszałka Ferdynanda Focha w Inowrocławiu. Reprezentowane były starostwo krajowe w Poznaniu, władze miejskie m. Inowrocławia i miejscowe władze powiatowe. Sprawozdanie z działalności zdał kurator uzdrowiska p. dr. Roman Gutowski. Ze sprawozdania wynika, że zakład może pomieścić około 100 dzieci a dochoży swe czerpce towarzyswo ze składek członkowskich, kosztów utrzymania (4.— zł dziennie) oraz subwencji samorządów. W celu podniesienia dochodowości uzdrowiska postanowiono przyjmować w miarę miejsca prócz dzieci także osoby dorosłe. Nowym kuratorem Uzdrowiska wybrano byłego prezydenta Inowrocławia p. dr. Krzemięńskiego, ponadto wchodzi w skład zarządu pp.: prof. Uniw. Pozn. dr. Paweł Gantkowski; proboszcz parafii św. Mikołaja w Inowrocławiu ks. Bolesław Jaśkowski, wyższy radca krajowy Wybieralski, radca Poldolka i dyr. banku Ludowego w Inowrocławiu, (kl)

— **Jedlec**. (50-lecie Kółka Rolniczego). W niedzielę, 12 czerwca miejscowe Kółko Rolnicze obchodzi 50-letni jubileusz. Założone w Jedlcu w 1882 przez śp. pułkownika Wincentego N. mojejskiego, w obecności śp. Patrona Maksymiljana Jakubowskiego i hr. Taczanowskiego — już w pierwszym roku zgromadziło 26 członków — Kółko Rolnicze, którego celem, w myśl założycieli, miało być podniesienie kultury roli i gospodarstw, rozwijało się normalnie do 1914 r., t. j. do wybuchu wojny światowej, w czasie której zebrania przerwało na czas dłuższy. Pracę normalną podjęto dopiero od 11 kwietnia 1920. Od tego też roku — zarząd Kółka. pracujący w niezmiennym składzie: Michał Piwaczyk — prezes, Andrzej Walczak — skarbnik i Ludwik Starzewski — sekretarz — dokładał wszystkich sił, ażeby członków Kółka zawsze prowadzić

drogą obywatelskich obowiązków — ku polepszeniu i udoskonaleniu bytu własnych warsztatów pracy — tych podstawowych placówek bytu narodowego. Dzień 12 czerwca 1932 ma być dla rolników zbiorem żniwnym 50-letniej wyteżonej pracy na roli — a równocześnie dniem, w którym owoc tej pracy mamy przekazać innym.

W dniu zasłużonego i zapracowanego ciężko jubileuszu zasyła redakcja serdeczne życzenia „Szczęść Boże w dalszej pracy!”

— **Kościan**. (Obchód harcerski). 5 bm. obchodziła tutejsza drużyna harcerska im. Jana Sobieskiego obchód 20-lecia istnienia. Na obchód zjechało się kilkadziesiąt drużyn z bliższej i dalszej okolicy. Rano wyruszył pochód na uroczystą mszę św., w czasie której podniósł kazanie wygłosił kapelan miejscowego harcerstwa ks. mans. Hałas. Po południu na stadionie oglądano życie zlotowe, zawody harcerskie i pokaz gazowy. Na zakończenie uroczystości rozpalono na stadionie ognisko.

— (Przyjazd gen. Hallera) Z okazji poświęcenia sztandaru miejscowej placówki Hallerczyków przybędzie 12 bm. poraz pierwszy do Kościana wódz armii błękitnej generał broni Józef Haler. Zapowiedź przyjazdu błękitnego generała zelektryzowała całe obywatelstwo miasta i okolicy, które gotuje się do urzędzenia godnego przyjęcia.

— **Marginon**. (Z Tow. Powstańców i Wojaków). Zebranie zgaśli prezes, ks. prob. Napiątek przy udziale około 80 członków. Referat o Bolesławie II. wygłosił prezes towarzystwa. Omawiano dalej sprawę wspólnych ćwiczeń z Tow. Powst. i Wojaków w Szamocinie. Uchwalono zakupić czapki dla członków towarzystwa oraz dla młodzieży przedpoborowej.

— (Z Bractwa Kurkowego). Najlepszy strzał oddał w tym roku p. Józef Kamiński, który został królem kurkowym. Godność I rycerza zdobył p. Winka Lucjan, II rycerzem został p. Borecki Franciszek.

— (Łobuzerski wybrzyk czy akt zemsty?) Z rozparcelowanej niedawno domeny państwowej Rybowo nabył t. zw. resztówkę z należącym do niej jeziorem p. B. Winkowski, który jako zawodowy rybak dzierżawi także sąsiednie jezioro pod Lipinami. Oba jeziora obsadził p. W. szlachetnym narybkiem. Niestety okoliczni złodzieje zabiegli jego, idące w kierunku podniesienia rybostanu, stale paraliżują, wykradając systematycznie zastawione wędzce wraz z rybami. Bardzo dotkliwą szkodę wyrządzone p. W. w ostatnich dniach przez to, że jacyś nieponie podpalili mu rozwieszoną przy jeziorze wielką sieć rybacką, która doszczętnie splonęła. Spalona sieć ocenia poszkodowany na 12 000 złotych.

— (S. M. P.) Zebranie Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej zgaśli prezes p. Witt przy udziale wszystkich druhów. Po za-

Zjazd restauratorów w Gnieźnie

Nowe władze związku — Rezolucje

Gniezno, 10 czerwca.

Dnia 9 czerwca rb. odbył się w Gnieźnie XII. zjazd delegatów Związku Tow. Restauratorów na Polskę zachodnią. Zjazd zgał w obecności około 45 delegatów prezes związku p. Antoniewicz. Po wstępnych formalnościach przystąpiono do wyboru przewodnictwa zjazdu. Marszałkiem zjazdu został p. Kocerka z Bydgoszczy, wicemarszałkiem p. Piosek z Poznania, sekretarzem p. Blachaczek. Na zjazd z ramienia izby skarbowej w Poznaniu, przybyli pp. dr. Świtalski, Ostrowski i Guzikowski. Przystąpiono do poszczególnych sprawozdań zarządu, prezesa, sekretarza i skarbnika, którym jednomyślnie udzielono pokwitowania.

Kilku członkom wręczono dyplomy za pracę dla dobra towarzystwa. Następnie wybrano komisję wniosków, na której cele stanął p. Nowak z Gniezna. Nowy zarząd ukonstytuował się jak następuje: prezes — p. Antoniewicz, wiceprezes p. Nowak, sekretarz p. Ziętak, zast. sekretarza p. Jasiak, skarbnik p. Orczykowski; do komisji rewizyjnej weszli pp. Urbanowicz i Minicki. W dyskusji zabrał głos m. in. prezes izby skarbowej p. dr. Świtalski, omawiając stosunek izby skarbowej do towarzystwa. Mowa p. dr. Świtalskiego była krótka, bowiem z delegatów nikt żadnych pytań w stosunku izby skarbowej nie stawiał.

Zjazd przyjął jednomyślnie rezolucję, domagającą się: nowelizacji ustawy o państwowym podatku przemysłowym w kierunku zaprowadzenia 8 klas świadectw przemysłowych w dziale handlowym, nieudzielania koncesyj wyszynkowych osobom niefachowym w zawodzie restauracyjnym, zniesienia wydawania jednodniowej koncesji korporacjom i towarzystwom, a natomiast udzielania lokalom, które posiadają odpowiednie ubikacje i właścicielom, którym cofnięto koncesje, udzielania zezwolenia na wykup patentów akcyzowych na wyszynk piwa i wina krajowego w pierwszym rzędzie tym osobom, którym cofnięto koncesję wyszynkowe nie z przyczyn karno-skarbowych, zniesienia patentów akcyzowych, a w rekompensacie podwyższenia od 2 do 3 gr. na litrze wódek monopolowych, wzbronienia sprzedaży w hurtowniach państwowych i prywatnych wódki monopolowej osobom, nie posiadającym koncesji, wydania rozporządzenia o wstrzymanie przyznawania ściągania różnicy między II. a III. kategorją handlowych świadectw przemysłowych aż do czasu rozstrzygnięcia wniesionego odwołania, obniżenie gwarancji w wypadkach udzielania kredytów na komisową sprzedaż przez monopol spirytusowy do 5/4 wysokości uzyskanych kredytów, ostatecznego przesunięcia terminu likwidacyjnego cofniętych koncesyj wyszynku do 31 grudnia 1932 r. i innych. (br.)

W wyludnionej Nicei

Pustki — Wszystko do wynajęcia i sprzedania — Młody-narodowa mozaika — Uprzywilejowane pieski

(Korespondencja własna).

Nicea, w czerwcu. Wzdłuż szos automobilowych, przecinających gęstą sieć południową Francję, ustawione są barwne transparenty z napisami: „Vous oubliez vos soucis à Nice“, a że z jednej strony każdy posiada teraz wiele kłopotów, o których radby zapomnieć, a z drugiej — sława piękności lazuruwego brzegu stanowi ogromną siłę przyciągającą — Nicea jest punktem, o który zahaczają wszystkie marszrutny podróży z Francji do Włoch, do Hiszpanji i z Francji do Afryki Północnej.

Nicea, obecnie, pomiędzy wielkim sezonem zimowym, który kończy się w marcu, a sezonem letnim, który rozpoczyna się w połowie lipca, jest pusta i wyludniona. W części handlowej miasta, w której koncentrują się wielkie banki, magazyny i przedsiębiorstwa, ruch jest nadal duży, ale w dzielnicy zamieszkałej przez cudzoziemców, w hotelach i pensjonatach, zasunięte żaluzje i zaryglowane drzwi świadczą o pustce zupełnej. Nietylko jednak brak sezonu jest tego przyczyną, ale przede wszystkim brak pieniędzy, na który skarżą się najzamożniejsi dawniej bywalcy Jasnego Brzegu. Na wszystkich prawie willach, usianych rzędem wzdłuż Promenade des Anglais, widnieją wielkie napisy: „A louer“ lub „A vendre“. Wszystko jest do wynajęcia lub do sprzedania, właściciele pięknych posiadłości rezygnują łatwo z wypoczynku nad morzem, ograniczając wydatki. Nicea broni się przed odplywem fali turystów, pozostawiających corocznie miliony. Ceny hoteli biją rekordy taniości, towarzystwa utrzymujące komunikację auto-karową wzdłuż wybrzeża co tydzień niemal obniżają ceny.

Wielką konkurencją dla samej Nicei stanowią małe miejscowości rozrzucone malowniczo nad pobliskimi zatokami lub na wysuniętych daleko

w morze cyplach. Więcej tam zieleni, błękitu morza i złotego piasku. Ludzie coraz bardziej szukają koniecznego wypoczynku, a coraz mniej kosztownej zabawy, to też Nicea, jako duże miasto, przyciąga jedynie w zimie. Obecnie, w przededniu upalnego lata, zjawiają się pierwsi przybysze w Cannes, Beaulieu i Juan les Pins. Wielu wśród nich jest Niemców, którzy zreszczeniem dają sobie radę z rozporządzeniem swego rządu, zabraniającem wywozu pieniędzy z kraju. Poza tem wszędzie słyszy się język rosyjski — Rosjanie emigranci są tu gośćmi z Paryża, Londynu i Berlina, są także gospodarzami, jako właściciele pensjonatów, sklepów i kawiarni.

Nie dopisują jednak Amerykanie i Anglicy, co przedsiębiorcy najbardziej odczuwają, ponieważ wielkie luksusowe hotele mogą liczyć tylko na anglosaską publiczność. Francuz, który byłby dość bogaty, aby móc opłacić pobyt w takim hotelu, kupuje sobie willę na zboczu gór i hoduje róże i mioty.

Najbardziej uprzywilejowanymi turystami na lazuruwym brzegu są małeńkie pieski, najróżniejszych ras, od cieni i temperamentu, które całymi dniami wygrzewają się na słońcu. Mały japończyk lub kudłaty pudełek stał się nieodłącznym towarzyszem nietylko wytwornej pani, ale i wysportowanego młodzieńca. Właściciele psów tworzą odrębną kastę, która szybko zawiera między sobą znajomości. Rozmowa zaczyna się zwykle na temat, co pupilek zjada na pierwsze śniadanie i jakie lekarstwo pomaga mu najskuteczniej na zaziębienie. „Puff! piję wtedy koniak z żółtkiem“ — objaśnia z powagą właściciel pinczerka swojej sąsiadce na plaży. Pieski wozi się autem na specjalnie zawieszonych półkach i byliby niesprawiedliwością twierdzić, iż odczuwają one kryzys w jakikolwiek sposób. M. C.

Tajemnicza tragedia sądowa

Znany literat czeski skazany za... niepopelnioną zbrodnią.

Niezwykłą sensacją w całej Europie wywołała decyzja urzędu prokuratorskiego w Pradze o rewizji procesu jednego z najwybitniejszych pisarzy i poetów czechosłowackich dr. Klepetara. Sprawa ta, która przed czterema laty zapelniała lamy wszystkich pism światowych i była tematem ożywionych rozmów na całym świecie, ze względu na nazwisko dr. Klepetara, jest jedną z najbardziej tajemnicznych sądowych tragedii współczesnych.

W początkach roku 1926 przyjechała do Pragi obywatelka amerykańska Margit Weresmarty, urodzona w Słowacji. Przywiozła z sobą poważny majątek. W Pradze poznała ona niejakiego Michałka, przyjaciela jej szwagra, sekretarza związku zawodowego literatów czechosłowackich, Sikorskiego.

Sikorski poinformował Michałkę o majątku, jaki posiada Margit Weresmarty i to skłoniło Michałkę do wszczęcia starań o rękę bogatej Amerykanki.

Wkrótce odbyły się ich zaręczyny i wówczas już Michałko, pod pretekstem, że pragnie zapłacić wszystkie swoje długi kawalerskie, wziął od niej 50.000 koron.

Pewnego dnia przyprowadził on Margit, wraz z jej kuzynem Sikorskim do lokalu praskiego związku pisarzy i literatów — Sikorski miał być świadkiem. Oczekiwali tam na nich dr. Klepetar, którego Michałko przedstawił swej narzeczonej jako urzędnika stanu cywilnego. Dr. Klepetar przeczytał kilka zdań z grubej księgi i oświadczył, że jest to procedura ślubna. Po włożeniu obrączek na ręce młodej pary zakomunikował im, że są zaślubieni.

Po kilku dniach Margit Weresmarty pojechała do Słowacji do swej matki. Michałko pozostał w Pradze.

Lecz już po tygodniu Margit dowiedziała się od Sikorskiego, że padła ofiarą komedii. Napisała wobec tego list z pogrozkami do Michałki, komunikując mu że jeśli nie zwróci jej pieniędzy, złoży skargę do prokuratora. Michałko wyznaczył jej spotkanie w jednym z uzdrowisk słowackich nad jeziorem Corba. 16 lipca Margit pojechała w oznaczone miejsce i od tego czasu znikła.

W lipcu 1927 r. policja praska aresztowała Michałkę i Sikorskiego, na skutek doniesienia matki Margit Weresmarty. Wzięci w krzyżowy ogień pytań, przyznali się do winy, lecz równocześnie wskazali, że popelnili morderstwo wspólnie z dr. Klepetarem.

Podczas rozprawy dr. Klepetar nie przyznał się do winy. Z oburzeniem odparł oskarżenia. Oświadczył, że istotnie brał udział w komedii ślubnej, ale nie przywazywał do tego żadnej wagi.

Mimo to Sikorski i Michałko zwalili na niego całkowitą winę. I w konkluzji sąd ogłosił wyrok skazujący Michałkę na karę

śmierci, dr. Klepetara na dożywotnie więzienie, a Sikorskiego na 15 lat więzienia.

I oto dopiero teraz znaleźli się świadkowie, którzy gotowi są stwierdzić jego alibi. Jest to reżyser filmowy Machaty i artysta - malarz Mrkwicki, którzy przeglądając album wspólnych zdjęć, znaleźli fotografię, na której byli zdjeci wraz z dr. Klepetarem w dniu 15 lipca 1926 roku.

Data zdjęcia była zanotowana na odwrotnej stronie fotografii, lecz wszyscy o tem zapomnieli. Jeśli natomiast 15 lipca był on w Pradze, nie mógł 16-go znieść się na miejsce zbrodni.

Gromadny obład

W pewnej miejscowości, położonej w pobliżu Banjaluki, wydarzyła się ostatnio wstrząsająca scena. Dwie córki robotnika Marcina Gajdy wyskoczyły w nocy z okna sypialni na podwórze, powyrzucawszy najpierw wszystkie meble z pokoju. Przyniosły słomy z chlewu i podłożywszy jeszcze drzewa, podpaliły wszystko. Plomienie ogarnęły cały dom, w którym znajdowali się rodzice dziewcząt. Zanim zajęła straż pożarna, cały dom stał w ogniu. Z wielkim wysiłkiem udało się strażakom uratować całą rodzinę. Przewieziono wszystkich do stacji ratowniczej w Banjaluce, gdzie stwierdzono z przerażeniem, że cała rodzina była obłąkana. Córki popelnily szalony czyn w stanie nieprzytomnym.

Po dokładnych badaniach pokazalo się, że robotnik otrzymał od znanej szarlatanki na gruncie Banjaluki jakieś „cudowne zioła“ lecznicze, które wywołały obład. Najprawdopodobniej były w tych ziołach jakieś rośliny trujące, które wywołały tak straszny skutek. Znachorkę aresztowano, ale w śledztwie nie chciała się przyznać, co to były za zioła. (ka)

Zacierał ślady zbrodni według pomysłu... powieściowego

W Pert, w północnej Australji wykryła się ostatnio straszna zbrodnia. Hodowca bydła Stanley Rowles wyjechał w maju z swym znajomym do lasu i wrócił wkrótce sam jeden. Policja zaczęła sprawę tę śledzić, mając hodowcę w podejrzeniu i znalazła resztki czaszki ludzkiej pod spalonymi do połowy nogami Kangura. Rowles aresztowano, ale trudno było dowieść mu morderstwa. Na szczęście zgłosił się Artur Upfield, strażnik i autor kryminalnej powieści „Windee“ i zeznał przed policją, że pisząc swą powieść, omawiał szczegóły jej z Rowlesem. W jego powieści zachodził morderca, który zacierał ślady swej zbrodni w sposób naśladowany przez Rowlesa. Palili mianowicie szczątki zamordowanego i wszelkie rzeczy metalowe znalezione przy nim roztopiali kwasami.

Zeznanie to zaskoczyło Rowlesa, który widząc, że wybiegi nie zdadzą się na nic, przyznał się ostatecznie do zbrodni. Swego znajomego Carrona spalili równocześnie z dwoma kangurami dla tem pewniejszego zatarcia śladów. Przy tej okazji wyszły na jaw dalsze dwie zbrodnie hodowcy. Zabili mianowicie dwu swych robotników i tak samo spalili ich ciała. Dlaczego to czynił, dotąd nie stwierdzono. Dość że Rowlesa skazano na śmierć. (Ka)

Święto kwitnącej wiśni w Japonji

Pisma Dalekiego Wschodu podają ciekawe szczegóły o uroczystym przyjęciu, jakie się odbywało u cesarza Japonji z okazji największego święta wiśni dnia 19 kwietnia r. b.

Cesarz Hiro - Hito, zaprosił na uroczystość przeszło 9000 osób, a w tej liczbie i członków korpusu dyplomatycznego, oraz wybitnych cudzoziemców, rezydujących w Japonji. Święto obchodzono w parku przy pałacu Szinżuku. „Rozkazy“ o przybycie na uroczystość były rozesłane na trzy tygodnie przedtem. Zaproszenia bowiem na święto cesarskie w Japonji drukują się zawsze w formie rozkazu.

Bramy parku otwarto o godz. 1. Zamknięto je natychmiast po przybyciu cesarza, cesarzowej i rodziny cesarskiej. Cesarz przyjechał w swej limuzynie koloru czarno - czerwonego, ozdobionej 12 chryzantemami cesarskimi. Cesarz był ubrany w mundur generalissimusa. Wszelkie samochody zatrzymywały się w środku parku przy pawilonie, skąd rozpoczął się pochód Na przodzie szedł minister dworu. Za nim postępował cesarz z cesarzową. Grupa ta oglądała kwitnące wiśnie i przeszła przed szeregiem zaproszonych, stojących z odkrytymi głowami. Po przywitaniu się z gośćmi cesarz wrócił do pawilonu, gdzie wypił, przy dźwiękach orkiestry marynarskiej i gwardji cesarskiej herbatę. Następnie, przy dźwiękach hymnu narodowego powrócił do pałacu. Ulica, prowadząca od pałacu do parku, była pilnie strzeżona przez wzmożone oddziały policji.

Drzewa wiśniowe w parku Szinżuku są uważane za najpiękniejsze w całej Japonji.

Ostrożnie z psami

Na zebraniu lekarzy w Rostocie sprawdzono pewną trzydziestopięcioletnią kobietę, której zachorzenie wzbudziło ogólne zainteresowanie. Pani N. chorowała już jako dziecko na gardło, które stale jej grubiało. Po prawej stronie szyji utworzył się gruczoł. Przepuszczano, że to nie innego, tylko powszechnie znane wole. Wole rosło i stawało się coraz to większe, nie sprawiając przytem żadnych znacznych dolegliwości swej ofierze. Młodą podówczas pannę irytowało to tylko ze względu na zeszpecenie szyji, która była istotnie nie zbyt piękna z powodu swej grubości. Na razie nie uważano za konieczne operacji; lekarze nie nalegali. Postanowiono czekać, co z wola wyniknie.

Tymczasem paina wyszła z małż. i czuła się zdrową. Ale w ostatnim czasie zaszła w zdrowiu pani N. wielka zmiana. Stała się nagle szalenie nerwową, odczuwała trudności przy przełykaniu i oddychaniu. Należało więc cpo prędzej zabrać się energicznie do zwalczania przyczyny tych dolegliwości. Badanie lekarskie wykazało narośl na prawym gruczole na szyi, narośl, wielkości małego jabłka. Wole uciśnięto na tchawicę i przełyk. Stan był bardzo poważny i operacja okazała się konieczną.

Przez operację wycięto wala i poddano badaniom pod mikroskopem. Badanie narośli wykazało rzecz niezwykłą i niespodziewaną. Było to wole, spowodowane robakiem i to robakiem od psa, a raczej dal-

Zofja Kossak-Szczucka

znakomita autorka z synkiem swym. (Zwracamy uwagę na artykuł zamieszczony w dzisiejszym Dziale Kultury i Sztuki na str 4)

sza forma rozwoju tasiemca. Kto nie zna historii rozwoju tasiemca, zdziwi się niepomiernie, skąd mógł się on dostać do gruczołu ludzkiego? Skąd z tasiemca wyrosła narośl wielkości jabłka? Odpowiedź wynika ze sposobu rozwoju tasiemca psiego. Robak, mniej więcej pięć milimetrów długi, żyje w kiszczach u psa. Jajka tasiemca mogą się przedostać do ust człowieka za pośrednictwem języka psa skutkiem lizania lub podawania psu jedzenia na tych samych talerzach i naczyńach, na których jadają ludzie. Z żołądka i kiszki człowieka dostaje się jajko tasiemca w krew i z nią podróżuje po ciele ludzkim. Sądzi się w wątrobie, płucach, mózgu, nerwach itd. Tam rozwija się i rośnie, zamieniając się w pewnego rodzaju narośl, która może dojść wielkości główki dziecka.

W wypadku, który opisujemy, dostał się robak do szyi i tam zamieszkałszy na stałe, rozwinął się w pęcherzykowaty echinokokus, który robił wrazenie wola. Operacja pani N. powiodła się szczęśliwie, ale nie wszystkie wypadki echinokoków kończą się tak pomyślnie. Mimo więc całej sympatii i przywiązania, jakie się czworonożnemu przyjacielowi ludzkiemu należa, trzeba zachowywać ostrożność konieczną w obcowaniu z psami właśnie ze względu na niebezpieczeństwo echinokoków. (alk)

Wyrok śmierci przeciw ośmlu murzynom zniesiony

Najwyższy Trybunał Stanów Zjednoczonych w Waszyngtonie uwzględnił apelację ośmiu młodych murzynów, zasądzonych w Alabamie na śmierć, z powodu rzekomej defloracji białej dziewczyny, która była prostytutką.

Sprawa była bardzo głośna nietylko w Ameryce, ale i na całym świecie. W Stanach Zjednoczonych powstał komitet, na którego czele stanął głośny pisarz Teodor Dreiser, który organizował kampanję o zniesienie tego bezprzykładnego w dziejach świata wyroku przeciwko murzynom. Murzyni ci byli włóczęgami („trampami“) i be zbileto podróżowali pociągami towarowymi. Pewnego dnia do tego samego wagonu jakiegoś pociągu towarowego wsiadło też kilku białych włóczęgów, oraz dwie białe prostytutki. Biali chcieli wyrzucić murzynów z pociągu, ale murzyni okazali się silniejszymi i wyrzucili białych. Dozło do bójk, wszystkich aresztowano, a na policji skłonił komisarz policyjny jedną prostytutkę do zeznań, że murzyni chcieli ją zgwałcić. Na tej podstawie sąd w Alabamie skazał ośmiu młodocianych murzynów na śmierć.

Zerwała się w Stanach Zjednoczonych burza protestów. Bardz owielu wybitnych pisarzy amerykańskich protestowało przeciwko temu wyrokowi. Po Europie odbywała ostatnio podróż delegacja murzyńska, w skład której wchodziła matka jednego z zasądzonych n a śmierć. Sprawa stała się tak głośna, jak swego czasu sprawa Sacco i Vanzetti.

Obecnie najwyższy trybunał Stanów Zjednoczonych zniósł wyrok sądu w Alabamie. Decyzja ta wzbudziła dlatego taką sensację w Ameryce, ponieważ po raz pierwszy Najwyższy Trybunał anulował wyrok, który zapadł w jednym ze Stanów, broniących twardo swej niezależności.

Humor

Kto komu.

Aktor K. spotkał na ulicy protektora sztuki i prosi go o małą pożyczkę — 200 koron.

— Drogi przyjacielu, mam przy sobie 200 koron, proszę oto 100 koron.

— K. dziękuje, odchodzi, wtem zwracając się do protektora i pyta:

— Pardon, ale nie orjentuję się teraz, kto komu winian 100 koron, pan mnie, czy ja panu? (Bühne)

Wycieczkom zwiedzającym Poznań zwracamy uwagę na Wystawę plakatów wojennych przy ul. Marszałka Focha narożnik ul. Bukowskiej, otwartą codziennie od godz. 10 do 19.

Z Tow. Ziemianek Wlkp.

W związku z zapowiedzianym na 2 i 4 lipca br. zjazdem katolickim w Kępnie — przewodnicząca koła kępińsko-ostreszewskiego p. Marja Thielowa obiecuje wystąpić się o gościnę wśród członków taniejszego koła dla pań Ziemianek. Przybywających na zjazd z innych kół Prosimy przeto panie, które mają zamiar wziąć udział w tym zjeździe, aby zechciały porozumieć się listownie z p. Marją Thielową, Doruchów, p. Ostreszewów.

Sekcja ekonomiczna przypomina, że w czwartek 16 bm odbędzie się wycieczka Ziemianek do Przybysławia i Raszewa. Celem zwiedzenia tamtejszych wzorowych hodowli. Wyjazd z Poznania pociągami o godz. 14.10 do Mieszkowa, gdzie na stacji o godz. 15.30 oczekiwać będzie zamówiony przez p. Jadwigę Czarnecką autobus, mogący pomieścić do 25 osób. Koszt przejazdu tam i z powrotem 2 zł. od osoby, przy ilości 20 osób.

Panie, chcące dojechać do stacji Żerków, zechcą porozumieć się listownie z p. J. Czarnecką, Przybysław, p. Żerków, która przysłać ewtl. konie na stację Żerków.

Walne zebranie Wlkp Koła Młodych Ziemianek odbędzie się 16 bm o godz. 10. Msza św. przed zebraniem o godz. 9 odprawiona zostanie za duszę s. p. Marji Januszewskiej. Tego samego dnia po południu o godz. 16 odbędzie się walne zebranie Wlkp Klubu Młodych Ziemianek.

W środę 15 bm mówić będzie w radio o godz. 14.30 p. Ewa Krzysztoporska — przewodnicząca śremskiego Koła Ziemianek.

Sekretarjat nasz, Mickiewicza 33, może podać adres 19-letniego studenta, syna wdowy po lekarzu zmarłym na tyfus plamisty, który poszukuje korepetycji płatnej na lato w zakresie gimnazjum.

W ubiegłym tygodniu w dniu 31 maja odbył się pod przewodnictwem p. Marji Grudzielskiej z Sołeczna, przy bardzo licznym udziale delegatów — zebranie sekcji pedagogicznej. Referatu ks. prof. Skazińskiego, omawiającego sprawę reformy szkolnej i z nią związane zagadnienia, wysłuchano z niebywałym zainteresowaniem.

5. b. m. przedstawicielki Tow. Ziemianek uczestniczyły w nader udatnym XXVI zjeździe delegowanych Stowarzyszeń Kobiet Pracujących w Poznaniu, a nie braku ich także na okręgowych zlotach Młodych Polek w Czarnkowie, Rakoniewicach, Kępnie i Śmiglu.

Nadzwyczajnym licznym było walne zebranie prezesek i delegatek Kółek Włościanek w dniu 7 bm. Jak bardzo cieżka praca ta łączona jest z Tow. Ziemianek, wystarczy stwierdzić, że liczniejszy był udział Ziemianek w tym zjeździe, niż na ich własnym walnym zebraniu.

Obecność J. Em. ks. Prymasa uradowała serca uczestników, a wycierpnięte sprawozdanie niestrudzonej patronki p. Niegolewskiej, jak i dyrektorki p. Jeziorowskiej zaznajomiły obecnych z tem wszystkim, co się w Kółkach zrobiło i co jeszcze uczynić zamierza.

Piękny, pełen wzniosłych myśli referat p. Marji Karczewskiej wlał dużo inicjatywy i zapalał do pracy naszej.

Popołudniowe pokazy różnych maszyn potrzebnych w gospodarstwach domowych jak i zwiedzenie ogrodów poznańskich, zadowolily niezmiernie uczestniczki.

Komitet Niesienia Pomocy dla Inteligencji odbył aco 2 tygodnie swoje zebranie. Staraniem jego — „Stella” umieszcza na bezpłatnej kolonii Tow. Ziemianek Koła gnieźnieńskiego dzieci z inteligencji.

Ziemianki z Koła szamotulskiego obiecały dostarczyć coś z odzieży i bielizny do dyspozycji Komitetu. Prosimy o więcej!

Z radością stwierdzamy, że poza Kołem gnieźnieńskim następujące Koła zgłosiły kolonie Tow. „Stella”: kościańskie, strzebińskie, szubińskie, szamotulskie i wrzesińskie. Ufajmy, że i więcej kół upora się z trudnościami stworzenia kolonii — zwalczając defetyzm niektórych członków i stworzy tak upragnioną przez biedną działawic płacówkę.

Zarząd oddziałów Harcerstwa wysłał listy z prośbą o ofiarowanie pomieszczenia poszczególnym drużynom, które same dbać będą o wyżywienie.

Oby miniona oktawa: „Modlitwy i Pokuty” — i zapoznanie się dokładne z ostatnią Encykliką Ojca św. „Pobudzeni Miłością Chrystusową” — wpłynęły najdotkliwiej na naszą pracę społeczną w duchu prawdziwej miłości bliźniego podjętej.

Z ŻYCIA HARCERZY

W sprawie początków Harcerstwa wielkopolskiego

W sprawie tej piszą nam z miasta. W ostatnim czasie ukazały się w piśmie Szan. Panów artykuły o początkach harcerstwa w Wielkopolsce. Chciałbym paru słowami uzupełnić szczegóły:

Latem 1912 r. utworzył się z członków tajnej organizacji gimnazjalnej „Tow. Tomasza Zana” hufiec harcerski. Instruktorami naszymi byli początkowo drh. Strumillo i śp. dh. Grodyński. Słubowanie harcerskie przyjmował od nas w lecie na Malcie śp. ks. Kazimierz Lutosławski. Było nas 16-tu. Z nazwisk pamiętam tylko kolegów: Witkowski, Dabińskiego, Tomaszewskiego, Jaworowskiego, Marcinkowskiego, Mumota, Szymańskiego, Waclawa, Konwarskiego, Wysockiego, Józefa, Strehla, Adama, Smolińskiego, Józefa, Grodzkiego, Edmunda i Pniewskiego, Władysława. Ostatni był naszym dowódcą.

Ćwiczenia odbywały się w lasach na Malcie i w Dębnie, a pogadanki i instruk-

cje w domu parafjalnym św. Marcina i w mieszkaniu śp. dr. Zakrzewskiego, który opiekował się nami.

Już w roku 1912 podczas wojny na Bałkanach, oświadczone nam, że zanosi się na wielką wojnę, w której weźmiemy udział — w polskiej armji. Natychmiast po rozpoczęciu wojny między naszymi zaborcami mieliśmy dostać rozkazy, dokąd i kiedy stawić się, by utworzyć zaczątki armji, wojującej tylko — za sprawą polską. Odbywaliśmy więc często i pilnie ćwiczenia wojskowe, w których brali także udział członkowie „Tow. Tomasza Zana”, nieharcerze.

Gdy do września 1914 r. nie dostałem rozkazu, udałem się do Poznania i po porozumieniu się tutaj z kolegami, poszedłem z jednym z nich do śp. Zakrzewskiego z pytaniem czy mamy iść do „Legjonów” i dlaczego nie dostajemy żadnych dyrektyw. Dr. Zakrzewski oświadczył nam, że Legjony stanęły po stronie Austrii i Niemiec, które nigdy nie oddadzą nam tego, co do Polski należeć musi i wskazał na mapie Wielkopolskę, Śląsk, Pomorze z Gdańskiem i Mazurami i Warmją.

Po tygodniu poszliśmy drugi raz do dr. Zakrzewskiego. Pokazał nam wtenczas tekst przysięgi Legjonów i radził nam, bronić się przed wysyłką na front, by nie walczyć za sprawę niemiecką i odczekać niedalekiej chwili, w której staniami wszyscy w armji prawdziwie polskiej, walczącej jedynie za niepodległość Polski.

Powiadomiliśmy o tem naszych kolegów i przyszliśmy do przekonania, że niema celu ginąć w „Legjonach” za — sprawę Niemiec. Pracowaliśmy nadal w organizacjach, a w wojsku niemieckim staraliśmy się uchronić jak najwięcej Polaków przed pójściem na front.

Przy tej sposobności muszę wyrazić zdziwienie, że tak mało pisze się o pracy — zwłaszcza tajnej — w b. zaborze pruskim. Obywatele b. zaboru pruskiego mało dotąd wiedzą o całokształcie tej pracy a w innych dzielnicach co myślą o nas? Tyle moich uwag.

Dobre drużyny chorągwi poznańskiej. Na zlocie dwudziestolecia przyznano następującym drużynom miano „dobrej drużyny”: z Poznania: 1, 2, 5, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 23, oraz harcerskiej drużynie „Wilków Morskich” i 1-szej poznańskiej lotniczej drużynie harcerzy, z Bydgoszczy drużynom Kilińskiego i Chodkiewicza, z Grodziska — T. Kościuszki, z Gostynia — T. Kościuszki, z Inowrocławia J. Poniatowskiego, z Kościana — Sobieskiego i Bol. Chrobrego, z Kostrzyna — T. Kościuszki, z Nakła — Mickiewicza, z Rawicza, — Staszica, z Swarzędza — T. Kościuszki i z Strzelna drużynie T. Kościuszki. Z drużyn które zdobyły poniżej 250 pkt. wyróżniono: z Poznania 3, 4, 8, 10, 11, 21 i 2 Zeglarską oraz z Bydgoszczy drużyny Z. Czarnego i T. Kościuszki, z Czempania — St. Batorego, z Gniezna — Lecha, z Czarnego i Bol. Chrobrego, z Grodziska — St. Czarnieckiego, z Inowrocławia — Żółkiewskiego, z Jarocina — T. Kościuszki, z Koźmina — T. Kościuszki i Kollątaja z Krotoszyna — Bol. Krzywoustego, z Leszna — Leszczyńskiego, Słowackiego i Czarnieckiego, z Międzyzochu — T. Kościuszki, z Nakła — T. Kościuszki, z Ostrowa — Dąbrowskiego, z Śmigła — J. Poniatowskiego z Śreму — Przemysława i z Szamotuł Bol. Chrobrego.

Komendantka chorągwi poznańskiej harcerki mianowana została przez naczelnictwo Z. H. P. harcmistrzyni Waclawa Szafranówna. Dotychczasowa komendantka harcmistrzyni A. Kossobudzka została zwolniona.

Międzynarodowy zlot skautów wodnych Przygotowania do międzynarodowego zlotu skautów wodnych, który ma się odbyć z początkiem sierpnia br. nad jeziorem Garczyńskim na Pomorzu, są w pełnym tku. Specjalnie ożywną pracę rozwijają komitety zlotowe, utworzone w poszczególnych miastach pomorskich, którym przypadnie w udziale gościna licznych skautów z zagranicy z twórcą skautingu, sędziwym gen. Baden Powellem na czele.

Dzięki staraniom komitetów zlotowych, dyrekcja kolei państwowych w Gdańsku już przystąpiła do budowy specjalnego

dworca kolejowego na terenie zlotu z niezbędnymi bocznkami i rampami do składowania ładunku obozowego a przede wszystkim lodzi.

Komitet w Kościerzynie przygotował plany budowy studni, pomostów i wież, które zostaną wykonane przez saperów. Przy pracach ziemnych zatrudni się bezrobotnych z okolicy.

Instalację elektryczną na terenie zlotu przeprowadzi elektrownia w Gródku, jedna z najsilniejszych elektrowni w kraju, zasilająca w prąd portową Gdynię i wiele powiatów nadmorskich. Na terenie zlotu będzie również zainstalowana sieć telefoniczna oraz urządzona będzie dla celów żeglarskich specjalna stacja meteorologiczna, którą opiekują się harcerze 9-tej drużyny z Torunia.

Szereg cennych nagród dla zwycięzców w zawodach zlotowych przygotowują poszczególne komitety, a zwłaszcza komitet w Chojnicach. Udział w zlocie złożyło dotąd około 70 zastępów i drużyn żeglarskich. Liczba ta znacznie się powiększy gdyż termi zamknięcia listy zgłoszeń jest jeszcze daleki Komenda zlotu spodziewa się ok. 2000 uczestników z samej Polski.

Równocześnie z międzynarodowym zlotem skautów wodnych odbędzie się z początkiem sierpnia w okolicy jeziora Garczyńskiego zlot harcerzy chorągwi pomorskiej. Ładowe drużyny pomorskie będą spełniać na międzynarodowym zlocie wszelkie funkcje pomocnicze, dzięki czemu zapewnią się reprezentacyjnej imprezie niezwykle sprawną organizację. Poza tem cały szereg drużyn ładowych z innych stron Polski rozbije obozy nad pobliskimi jeziorami, m. in. w Wdzydzach, Ludomiu, Wierzyńcu etc. W ten sposób gen. Baden Powell będzie miał możność zobaczenia nie tylko naszych drużyn żeglarskich ale i cały szereg najlepszych drużyn ładowych.

Świecenia kapłańskie otrzymają z rąk J. E. ks. Kardynała Prymasa w niedzielę 12 bm w katedrze poznańskiej druhowieharcerze: ks. podharcmistrz Bronisław Müller, ks. Stanisław Obarski, oraz ks. Jan Pelikant. Pierwszą ofiarę mszy św. odprawi ks. phm. Müller w poniedziałek 13 bm. we Wrześni, ks. Obarski w poniedziałek 13 bm w Miłostawiu, oraz ks. Pelikant w wtorek 14 bm w Bydgoszczy.

SPORT

Hokej na trawie

O **mistrzostwo Polski**, „Berger” i „Czarń” I. Mecze ten odbędzie się w niedzielę o godz. 9 na boisku „Czarnych” przy Drodze dębińskiej.

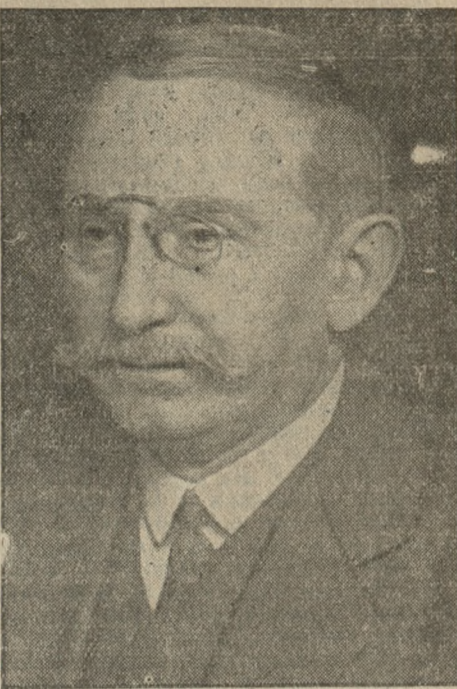
Lekka atletyka

W ramach wiosennego święta w f. i p. w. w niedzielę odbędzie się interesujące biegi sztafetowe do których zgłosiły się następujące kluby: 4x100 m: „Warta” (2 drużyny), „AZS” (2), „Sokół” (2), „Dr. Błękitna”, Gmn. Marcinkowskiego 1 drużynie; 4x200 m: „Warta” (2), „AZS” (2), „Dr. Błękitna” (1); olimpijska: „Warta” (4), „Sokół” i Sem. Nauczycielskie. Panie 4x75 m: „Warta”, „AZS” (2), „Sokół” (3); 4x200 m: „Warta”, „AZS” 2 zespoły. Również biegi sztafetowe młodzieży są bardzo silnie obsadzone. Do biegu na przełaj zgłosili się czołowi zawodnicy Poznania w liczbie około 30 z Jakubowskim Robińskim, Miałksem, Nogajem i Janowskim na czele. Początek o godz. 16.30.

Motocyklizm

Hr. Alvensleben startuje na Ławicy, obok niego drugim najważniejszym prezydentem do „złotego kasku” będzie niewątpliwie zwycięzca Nagengasta w niedzielnych wyścigach na Śląsku, Gębała z Krakowa chociaż i Breslauer z Katowic nie pozostanie bez głosu. Natomiast Ziemer z Gdańska pomimo świetnej jazdy nie będzie mógł ze względu na słabszą maszynę skutecznie konkurować. Poznańscy motocykliści Nagengast, Czerniak względnie Ziółkowski czy Malicki będą mieli bardzo trudną przeprawę. Wyścigi rozpoczną się

Złoty jubileusz w zawodzie drukarskim

W dniu 12 czerwca br. obchodził drukarz Adam Nowacki, zamieszkały w Poznaniu przy ul. Kantaka, 50-lecie pracy w swoim zawodzie drukarskim. Jubilat, który pracuje obecnie w Drukarni Robotników Chrześcijańskich w Poznaniu, rozpoczął tutaj swą praktykę zawodową 1882 r. w drukarni N. Kamińskiego i Sp. Ukończywszy ją w r. 1887, wkrótce wyruszył w świat, celem dalszego wydoskonalenia się w tym zawodzie. Do roku 1892 pracował w różnych miejscowościach w Niemczech, poczem wrócił do Poznania i tutaj wstąpił do drukarni W. Decker i Sp. (obecnie Drukarnia Polska S. A.), w której przebył siedem lat.

Gdy w roku 1899 powstało na miejscu nowe pismo „Posener N. Nachrichten”, naogół przychylniej usposobione dla Polaków, wówczas Jubilat wraz z kilku kolegami przeszedł do jego oficyny. Drukarnię tę potem w r. 1920 po odzyskaniu niepodległości, nabyło T. A. Robotników Chrześcijańskich, od niego zaś w r. 1931 Tow. Czyteln Ludowych. W niej jest czynny od 33 lat dzisiejszy Jubilat, spełniając, mimo podeszłego wieku, jeszcze wzorowo swe obowiązki zawodowe.

Z okazji dzisiejszego 50-lecia pracy zawodowej zasyłamy życzenia pomysłności wszelkiej jeszcze w jak najdłuższe lata.

defiladą o godz. 15.30. Start o godz. 15.40 a zakończenie przed godz. 18.30. Bilety w przedsprzedaży są w firmie Camera ul. Fr. Ratajczaka 2 i we wszystkich składach motocyklowych. Dojazd do Ławicy z dworca głównego o godz. 15.15 lub autobusami z mostu teatralnego od godz. 14.

Pięściarstwo

Szereg ciekawych spotkań odbędzie się w niedzielę na stadionie miejskim o godz. 18 w ramach t. zw. wiosennego święta w f. i p. w. W wadze muszej spotykają się Misiorny (HCP) i Rogowski (Gopl.) W piórkowej Wojewoda II (HCP) będzie miał za przeciwnika Lelewskiego (Gopl.). Rudzkí (Naprzód - Lipiny) mistrz Polski w piórkowej walczyć będzie z Sipińskim (W) mistrz Polski wagi lekkiej. W średniej Majchrzycki spotka się z Seidlem (Union Łódź) i wreszcie w półciężkiej Hoffmann (HCP) spotyka się z Wystrachem. W ringu sędziować będzie p. Iwański.

Pływanie

„Unja” i „AZS”. Zawody międzyklubowe, do których każdy klub wystawia po 5 zawodników do poszczególnych konkurencji odbędą się w niedzielę o godz. 15 na pływalni związkowej przy Drodze Dembińskiej.

Wioślarstwo

Na jeziorze witebelskim odbyły się w sobotę próby poprawienia czasów przez czwórki bez sternika K. W. 04. Próby te się jednak nie powiodły. Czwórka uzyskała czas 7:35.2 (7:11 w niedzielę), dwójka natomiast 7:47.6 (ten sam co w niedzielę). W biegu dwójek ze sternikiem „W. T. W.” pokonało pewnie w czasie 8:10.4 „K. W. 04”, który uzyskał czas 8:27.8. Trzecie miejsce zajął „AZS” Warszawa o pół długości za „K. W. 04”.

Ostateczne eliminacje i regaty międzyklubowe towarzystw poznańskich odbędą się w niedzielę również na jeziorze witebelskim pod Sępczowem. Program obejmuje 12 biegów w tem 3 eliminacyjne do olimpijady. Początek o godz. 16.15. Dogodna komunikacja zapewniona. Pociągi odchodzą o godz. 14.58 i 15.15. Autobusy z Kaponiery o godz. 14.30 i co 15 minut do godz. 15.30.

Scena z przepysnej satyry paryskiej „Panna z dyplomacji”, granej obecnie z ogromnym powodzeniem na scenie Teatru Nowego. Główną rolę ministrallowelasa kreuje znakomity mistrz humoru Antoni Fertner, który w najbliższym czasie opuszcza nasze miasto.

RADJO

Programy radiotelefoniczne:

Poniedziałek, dnia 13 czerwca 1932 r.
Poznań (335 m) godz. 12.10 (Warszawa);
 godz. 13.05 koncert gramofonowy; godzina
 14.00 notowania giełdy; godz. 17.00 (W);
 godz. 18.00 (W); godz. 18.20 odczytanie
 przemówienia O. Aureliusza Borkowskiego
 z Jeruzolimy o Kaplicy Polskiej w Naza-
 recie, która w dniu dzisiejszym stała się
 faktem dokonanym; godz. 18.35 lekcja je-
 zyka ang. (lingwafon.); godz. 18.50 płyty;
 godz. 19.00 „Silva rerum”; godz. 19.35 (W);
 godz. 19.45 odczyt z okazji „Tygodnia pro-
 pagandy W. F. i P. W. pt. „Zadania Przy-
 sposobienia Wojskowego (wygl. p. pułk.
 Więckowski p. o. Dowódcy Korpusu Nr.
 VII); godz. 19.58 sygnał czasu; godz. 20.00
 (W); godz. 22.00 (W); godz. 22.15 sygnał
 czasu — komunikaty sport. i polic.
Warszawa (1412 m) godz. 12.13, 13.35
 15.10 i 15.40 płyty; godz. 16.35 komunikat
 centr. biura hydr. dla żeglugi i rybaków;
 godz. 16.40 pogadanka w ję. francuskim;
 godz. 17.00 koncert popołudniowy w wyk.
 orkiestry P. R. pod dyr. J. Ozimieńskiego;
 godz. 18.00 „Dziwołagi arabskie” — wygło-
 si prof. Bohdan Richter; godz. 18.20 muzy-
 ka lekka i taneczna; godz. 19.35 prasowy
 dziennik radiowy; godz. 19.45 skrzynka
 pocztowa rolnicza; godz. 20.00 „Hrabia
 Luksemburg” opt. w 3 aktach Fr. Lehara
 w wykonaniu: Maryli Karwowskiej, Zofji
 Ważyńskiej, Aleksandra Wasieła, Maurycy-
 ego Janowskiego, Juljana Krzewińskiego i
 innych; kapelmistrz W. Elszyk; godz. 22.00
 p. dyr. Wład. Heller i p. red. Jan Piotrowski.
 Dialog pt. „Wizyta w Raszynie”; godz.
 22.15 komunikat Gł. Wojsk. St. Meteor. dla
 komunikacji lotniczej; godz. 22.25 odczyt w
 języku francuskim pt. „Uzdrowiska w Pol-
 sce”, wygl. dr. M. Orłowicz, radca Minister-
 stwa Robót Publicznych; godz. 22.40 wie-
 domości sportowe; godz. 22.50 muzyka ta-
 neczna.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Hufiec Młodych Rozwojowców.** Ze-
 branie plenarne odbędzie się dzisiaj 11
 bm. o godz. 20 w sali Księgarni św. Woj-
 ciecha. Aleje Marcinkowskiego 22.
 — **Koło Śpiew „Gedźba”, Poznań-Wi-
 niary.** Zebranie plenarne odbędzie się w
 sobotę, 11 b. m. o godz. 19.30 w ćwiczeni so-
 kolej przy ul. Obornickiej.
 — **Stow. Polskiej Młodz. Katolickiej**
 pod wezw. św. Kazimierza, Jezycy urządzi
 w dniu 12 bm. wycieczkę krajoznawczą
 do Kórnik. Zbiórka o godz. 5.45 rano na
 dworcu głównym. O liczny udział dru-
 hów, senjorów i sympatyków uprasza Za-
 rząd.
 — **Tow. Przemysł. Kościuszek Górczyn-
 Łazarz.** Tow. bierze gremjalny udział w
 obchodzie 40-lecia istnienia bratniego Tow.
 Przemysłowców na Wildzie. Zbiórka w
 niedzielę 12 bm. o godz. 7.30 w lokalu ze-
 brań, skąd wymarsz z sztandarem
 — **Koło Śpiew „Gedźba”, Poznań-Wi-
 niary,** urządzi w niedzielę, 12 b. m. po poł.
 wycieczkę rodzinną do ogrodu p. Kotliń-
 skiego przy drodze Obornickiej.
 — **Stow. Kobiet Wspólna Pomoc na**
 Wildzie urządzi w niedzielę 12 bm. wy-
 cieczkę do Dębiny. Punkt zborny przy
 kościele parafjalnym o godz. 5.45.
 — **Koło Przyjaciół Harc. po prawym**
 brzegu Warty. Tradycyjna wycieczka
 odbędzie się w niedzielę, 12 bm. do ogrodu
 p. Wojciechowskiego na Zawadach. Po-
 czątek o godz. 15.
 — **Zrzeszenie Absolwentek i Absol-**
 wentów Szkół Wydz. wiedza w niedzielę,
 12 bm. wystawę plakatów wojennych.
 Zbiórka o godz. 9.45 przy pomniku Kościu-
 szki.
 — **Kat. Tow. Rzemieślników Polskich**
 w Poznaniu. Zebranie odbędzie się w po-
 niedziałek, 13 bm. o godz. 20 w sali Domu
 Królowej Jadwigi.
 — **Koło Absolwentek II. Szkoły Wydz.**
 Zwiędzanie wystawy plakatów wojennych
 odbędzie się w niedzielę, 12 bm. Zbiórka o
 godzinie 10 przed poł. przed halą repre-

zentacyjną P. W. K. — Schadzka Kółka
 Literackiego w poniedziałek 13 bm. o go-
 dzinie 19 w szkole przy ul. Krętej.
 — **Koło Kuźniczanek.** Zebranie odbę-
 dzie się w poniedziałek, 13 bm. o godz. 16
 u p. Zakrzewskiej. Wąły Wazów 15.
 — **Tow. Cech. Czeladzi Szewskiej.** Ze-
 branie plenarne odbędzie się w ponie-
 działek 13 bm. o godz. 20. w lokalu pani
 Ograbowiczowej przy ul. Szewskiej 6.
 — **Tow. im. F. Nowowiejskiego.** Dnia
 15 bm. o godz. 20 odbędzie się zebranie
 plenarne w lokalu p. Dusika, ul. Marsz.
 Foch a62.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:
 Lemi Nowak, robotnik 27 l. Stanisław
 Budzyński, 7 dni Pelagja Degórska, bez
 zawodu 18 l. Otylje Kube z d. Lipelt, wdo-
 wa 82 l.

Za ogłoszenia i reklamy odpo-
 wiada administracja w osobie Antoniego
 Leśniewicza w Poznaniu.

OD PÓŁ WIEKU POWSZECHNIE
 ZNAJĄCY SKUTECZNOŚCI

Pw 18 620-62.222

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożo-
 no w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: S.
 Kretschmanowa z podziękowaniem za o-
 trzymaną pracę z prośbą o dalszą 5,— zł;
 C. B. z podziękowaniem za otrzymane
 laski z prośbą o dalszą pomoc i opiekę
 3,— zł; Jurkiewiczowa z Bydgoszczy 5,—
 zł; Skalscy 5,— zł; razem z poprzednio
 pokwitowanymi 309,10 zł.

Wszyscy się już przekonali że obcasy gumowe marki

„WESTA“

są najtrwalsze i nadają się do wszystkich modeli obuwia
 zagranicznego i krajowego, a przytem SĄ TANIE.

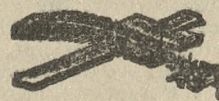
Przy zakupie obcasów gumowych „Westa” otrzymuje kupujący na miejscu
 od każdej zakupionej pary, kupon premijowy. Właściciel 6 kuponów otrzymuje
 bezpłatnie, tytułem premji, 1 parę obcasów „Westa”. Pw 18 489-22,121

„WOLBROM“ Fabryka Wyrobów Gumowych w Wolbromiu.

Feliks Buczkowski

kierownik gorzelnii w Michorzewie
 nasz ukochany mąż i ojciec, zmarł nagle
 dnia 8 czerwca, przeżywszy lat 48.
 Pogrzeb odbędzie się w Michorzewie,
 w niedzielę, dnia 12 b. m., o godz. 5 po poł.
 W ciężkim smutku pogrążeni
 żona, dzieci i rodzina.
 zw 14953

Dnia 11. b. m., o godz. 3.30 rano zmarł po długich i ciężkich cierpieniach,
 opatrzony kilkukrotnie Sakramentami św., nasz najdroższy i najukochańszy
 ojciec, teść, stryj, wuj, dziadek i pradziadek, ś. p.

Stefan Barczyński

były przedsiębiorca budowy dróg i ulic
 przeżywszy lat 77. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 14. b. m., o godzinie 4
 z kostnicy cmentarnej w Dębca.
 W ciężkim smutku pogrążeni
 dzieci i rodzina.

Poznań, ul. Strzelecka 12, Orzesze G.-Śląsk, Koźmin.
 Osobnych uwiadomień nie rozsyła się. zw 14971
 Najstarszy Zakład Pogrzebowy P. Piasecki. Poznań. Klasztorna 14. telefon 27-69

Mgr. Antoni Jan Wilczek

kapitan rez. W. P., właściciel apteki
 po krótkiej chorobie, opatrzony Sakramentami
 św., zmarł dnia 10. VI. 1932 r., przeżywszy lat 58.
 Pogrzeb z kaplicy cmentarnej na Jezycach
 odbędzie się dnia 13. VI., o godz. 3-ciej po poł.
 Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele
 N. Serca Jezusa na Jezycach, o czym zawiada-
 miania
 w głębokim smutku pogrążeni
 synowie.
 Poznań, ul. Wyspiańskiego 10. zw 14960

W dniu 10 czerwca r. b. rozstał się z tym światem czło-
 nek Polskiego Powszechnego Tow. Farmaceutycznego, ś. p.

Antoni Wilczek

właściciel apteki w Poznaniu.
 W Zmarłym straciłszy jednego z gorliwych członków
 naszego Stowarzyszenia.
 Cześć Jego pamięci!
 Polskie Powszechne Tow. Farmaceutyczne
 Okręg Poznań.
 zw 14965

Halina Dekiertowa

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia
 13 b. m., o godz. 5 po południu, z kostnicy Szpi-
 tała Miejskiego. O liczny udział członków w po-
 grzebie prosi
 zw 14967/8 Tow. Młodych Przemysłowców
 w Poznaniu.
 Wypadek 252

Dnia 6 czerwca r. b. rozstał się z tym światem po krótkiej cho-
 robie w Lymington (Anglja), opatrzony Sakramentami św., nasz naj-
 droższy ojciec i dziadek, ś. p.

Józef Spiridion-Kliszczewski

Kawaler Orderu Odrodzenia Polski
 przeżywszy lat 83. Pogrzeb odbył się dnia 9 czerwca r. b. w Cardiffie,
 o czym powiadamy
 w smutku pogrążeni
 synowie wraz z rodziną.
 zw 14969
 Cardiff, Windsor Place 7.

**Czem jest już niedziela
 bez kajaka i namiotu?**

Kajaki krajowe doskona-
 lej konstrukcji, 1-osobowe
 waga 18 kg. nośn. 150 kg.
 Cena zł 475.00
 Kajaki krajowe dwuoso-
 bowe waga 28 kg. nośn.
 350 kg. Cena zł 680.00
 Kajaki „Letov” fabr. czeski
 szczyt techniki, 1-osobowe
 waga 17 kg. Nośność
 280 kg. Cena 725.00
 Kajaki „Letov” dwuoso-
 bowe, wagi 25 kg., nośn.
 450 kg. Cena zł 825.00
 Namioty domkowe na 2
 do 3 osób od zł 95. Wiosła
 wózki składane, przybory
 do kajaków, namiotów oraz
 na wszelkie inne artykuły
 sportowe wysylam cennik
 gratis.

Na ustach wszystkich
 sportowców:
Dom Sportowy
 św. Marcin 14 jest najtan-
 szy i posiada największy
 wybór.
 Przyjmuje asygnaty „Kredyt”
 Dom Sportowy św. Marcina 14
 Bliziej ul. Piekary
 Uprawiajcie życie „campingowe”
 zw 14963

Przewielebnemu Duchowieństwu z Ks Prała-
 tem Dr. Taczakiem i Ks. Proboszczem Kaczorow-
 skim na czele, Cechom Damsko- i Męsko-Kra-
 wieckim, Tow. Młodych Przemysłowców, Radzie
 Opiekuńczej Żeńskiej Szkoły Doksztalającej,
 Szkole uczennic krawiectwa damskiego, zacnym
 i życzliwym mi Klientom, Personalowi, wszyst-
 kim Krewnym, Przyjaciółmi i Znajomym za
 okazanie mi tylu dowodów współczucia oraz
 liczne wieńce i za odprowadzenie na miejsce
 wiecznego spoczynku najdroższych mi zwłok
 ś. p. męża mego jak również za liczny udział
 w nabożeństwie żałobnym za spokój Jego du-
 szy, składam serdeczne

Bóg zapłać!
 Bronisława Bąkowska.
 Poznań, św. Marcin 45 a. zw 14970

Dnia 10 czerwca 1932 r., o godz. 16.30, zasnęła w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najukochańsza żona, nasza najdroższa i nigdy niezapomniana mamusia, siostra, ciocia, szwagierka, bratowa i teściowa, 6. p.

z Szubczyńskich

Halina Dekiertowa

w 46 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 13 b. m., o godzinie 5-tej, z kaplicy Szpitala Miejskiego na cmentarz św. Wojciecha.

W ciężkim smutku pogrążeni

mąż, dzieci i rodzina.

zw 14974

Poznań, Krotoszyn, Chodzież, Międzychód, Pniewy, Lille, 11. 6. 1932.

Zwiedzajcie piękną, słoneczną Francję,

która Was woła swoją historją i swymi pamiątkami. Ona Was zatrzyma swoim czarem, łagodnością klimatu, swoimi malowniczymi krajobrazami, oraz swymi artystycznymi miastami.

Informujcie się o podróżach do Francji w biurach podróży w Polsce lub w Bureau des Chemins de Fer Français, Maison de France, 101, Avenue des Champs-Élysées, w Paryżu.

nw 11 132

Do zakładu naukowo-wychowawczego w Otorowie

Siostry Urszulanki S.J.K.

przyjmują dziewczynki od lat 6-ciu do 14-tu.

Zakład otacza dzieci troskliwą opieką i daje możność dzieciom o słabszym zdrowiu pobierania nauk i przygotowania się do wyższych klas średnich zakładów naukowych w zdrowych, wiejskich warunkach. Opłata miesięczna na całym utrzymaniu z nauką 100 zł dla starszych dziewczynek, 75 zł dla młodszych.

Adres: Zakład Sióstr Urszulanek S. J. K. — poczta Otorowo, powiat szamotulski, woj. poznańskie. zw 14 822

Towary Cukiernicze

Najtańsze źródło zakupu

Kuwertura, masło cacaowe, agar, kokos it. d. specjalność kawa i herbata

dostarcza po cenach bezkonkurencyjnych

Hurtownia towarów Kolonial.-cukierniczych
K. Aleksandrów

Poznań, Wielka 15, 38-56 telefon 38-86

Pw 18 888-55.201

Dostarczamy niezależnie od syndykatu

PAPE DACHOWĄ, SMOŁĘ i t. d. BRACIA SCHLIEPER

Fabryka Papy Dachowej i Destylacja Smoły
Hurtownia materiałów budowlanych
Tel. 306 BYDGOSZCZ Tel. 361

nw 11 147

JAPONSKI PROSZEK ZABIJA
KATOL
AZUMICHI (OIAKA) JAPONIA OWADY i ROBACTWO
PRZEDSIĘWZIĘCIE WARSZAWA, WILCZA 55

nw 10483

Magazyn artykułów męskich

dobrze zaprowadzony, ze stałą klientelą, ruchliwy, jedyny na miejscu w wielkiem mieście powiatowem, gdzie sąd okręgowy, wielki garnizon wojskowy, szkoły średnie, z powodu stosunków rodzinnych zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia do „PAR“, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 23.129. Pw 18922-23.129

Na raty miesięcznie
EXPRESS 20 zł
Kromczyński, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 5.
Agenci do sprzedaży maszyn do szycia potrzebni.

Posiadamy samochód ciężarowy

i poszukujemy jedną lub dwie firmy, które mają wysyłki w mieście i kolejowe, celem przyłączenia się do nas. Oferty prosimy skierować do Kurjera Poznańskiego pod zw 14 957

Dentystyczną

praktykę 25-letnią, na powojni Wielk. nawskroś korzystnych warunkach, najchętniej kawalerowi, katolikowi do oddania. Oferty Kurjer Poznański zw 14 898

TELEGRAM

Preczbrud otrzymał na Targach Katowickich za zdumiewające wyniki usuwania brudu dyplom pierwszej klasy.

Kierownictwo stoiska.

Z pośród licznych w dziedzinie wyrobów środków do czyszczenia metali, mycia rąk i wszelkich przedmiotów wyszedł **PRECZBRUD** jako jedyny zwycięsko, otrzymując najwyższe odznaczenie. **PRECZBRUD** nabywać można w wszystkich drogerjach, składach kolonialnych i t. p.

Pw 18 900-23.103

Polecamy

zakupione okazjnie wielkie partje towarów po zadziwiająco niskich cenach:

Od dzisiaj!

Od dzisiaj!

Zefir kolorowy nadający się na ubranka i bluzki . . . metr	0,85
Jedwab sztuczny na suknie, dobry gatunek	1 ²⁰
Szantung na suknie w wszystkich kolorach	2 ⁷⁰
Woale deseniowe w olbrzymim wyborze od	1 ⁶⁵
Woale desen'owe jedwabne, piękne desenia od	5 ⁹⁰
Crepe Georgette czysta wełna	4 ²⁰
Materiały czysta wełna, na suknie, płaszcze i kostjmy, 145 cm. „	4 ⁵⁰
Georgetta jedwabna gładka w wszystkich kolorach „	4 ⁵⁰
Crep.-meteor jedwabny — dobry gatunek	7 ⁵⁰
Materiały ubraniowe — rodzaj angielski, dobry gat. „	8 ⁵⁰
Materiały ubraniowe — najlepsza czesanka bielska „	22 ⁵⁰

Prosimy korzystać z okazji!

R. & C. KACZMAREK

Poznań, ulica Nowa 3.

dw 3 876/7

Bank Spółdzielczy Właścicieli Nieruchomości

Spółdzielnia z nieogran. odpowiedzialnością

w Poznaniu - Piekary 1

Telefon 50-56

Rok zał. 1922

przyjmuje wkłady oszczędnościowe, dyskontuje weksle, załatwia wszelkie czynności bankowe. Ponadto załatwia wszelkie transakcje związane z nieruchomością, a więc: reguluje hipoteki, pośredniczy przy sprzedaży i kupnie nieruchomości, administruje nieruchomościami.

Przyjmuje zlecenia dotyczące wolnych mieszkań
Przyjmuje kapitały do ulokowania na zupełnie pewnych hipotekach po dozwolonych prywatnych procentach, nie licząc kosztów kapitalistom.

nw 10 229/280

Kierownik składnicy fabrycznej

potrzebny.

Branża: urządzenia wnętr. Doskonała egzystencja dla energicznego dzielnego kupca. Wymagana kaucja z 10 000 w gotówce lub innej formie. Oferty z fotografią, krótkim życiorysem, referencjami do Kurjera Poznańskiego pod zw 14966

Fundacja Sułkowskich, Nadleśnictwo Rydzyna, poczta Rydzyna, tel. Leszno 347, pow. Leszno, st. kol. Leszno i Rydzyna, ogłasza na dzień 17 czerwca, godz. 10, submisję na wydzierżawienie w bież. sezonie

zbioru jagód czarnych.

Oferty podlegają zatwierdzeniu Kuratorjum Fundacji Sułkowskich w przeciągu 7 dni od daty submisji. Informacje oraz warunki dzierżawy w kancelarji Nadleśnictwa w Dąbczu, dw 3872

Uzdolnionego Farbiarza i Chemika przyjmie na dobrych warunkach Chemiczną Pralnię i Farbiarnię Pralnię Europejską, Lwów Pasaż Mikołascha. nw 11140

DROGERZYSTA DYPLOMOWANY

Wielkopoleń, w 14 roku wszechstronnej praktyki w aptekach i drogerjach, obeznany dokładnie z fabrykacją specyfików farmaceut., preparatów galenowych i kosmetycznych, bległy laborant w ciemnicy (amator fotogr.), zna zastosowywanie wszelkich przyborów (chemikalji, utensylji) fotograficznych, poszukuje do apteki, drogerji, laboratorium analitycznego, do fabryki chemicz. resp. kosmet., hurtowni lub biura, stosownej posady. Łaskawe oferty uprasza przesłać do administracji Kurjera Poznańskiego pod zw 14964.

Lodownie

Maszynki do lodów
Meble ogrodowe
Maszynki do trawy
Weże ogrodowe
Kotły do prania
Wyzymaczki do bielizny
Magle domowe
Kuchnie westfalskie
poleca korzystnie
JAN DEIERLING
skład żelaza
Poznań, Szkolna 3
Tel. 35-18 i 35-43.

Pw 18 920-23.127

Plisowanie

mereżkę ckrétke dziurki deketyzowanie, obciąganie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek hafty monogramy wykonuje terminowo naitaniej „HAFTOPLIS“,
St. Rynek 10 (wejscie Korzanoga obok firmy Czepezyński i Kruk).
Pw 18 276-17.43

REGATY

MIEDZYKLUBOWE

KOMUNIKACJA: kolejowa z dworca głównego o godzinie 14,58 i 15,15
autobusowa z Kaponiery o godzinie 14,30 i co 15 minut.

ostateczna
eliminacja
reprezentacji Polski
NA OLIMPIADĘ

odbędzie się
w niedzielę
12
czerwca

na jeziorze
Witobelskiem

pod Stęszewem

CENY MIEJSC: Siedzące 2 zł PRZEDSPRZEDAŻ
Stojące 1 zł w „PARZE”

KRYNICA

KRÓLOWA ZDROJÓW POLSKICH

560 m. n. p. m. — Frekwencja 35 000 rocznie.

Sezon letni od 1 maja. Ceny znacznie niższe

3-tyg. pobyt wraz z leczeniem 1 osoby od 250 zł. Słynne szczywy żelazisto ziemne do picia i kąpeli. Najsilniejsza szczywa alkaliczna Europy „ZUBER”. Kąpiel Borowinowe. Zakład przyrodo-leczniczy. Ordynuje 60-ciu lekarzy. Po 10 dniach pobytu 50% zniżka w przejeździe kolejami. Wspaniały park. Stałe koncerty. Teatr. Kino dźwiękowe. Danceingi. — Wycieczki w przepiękne górskie okolice. Urzędniccy państw. i samorządowi korzystają ze znacznych ulg. Informacji udziela odwrotnie Komisja zdrojowa.

dw 3 544

LETNISKO w OTOROWIE

(pow. Szamotulski)

dla dzieci i młodzieży żeńskiej w Zakładzie SS. Urszulanek S. J. K. zapewnia za umiarkowaną opłatę troskliwą opiekę, higieniczne warunki oraz wszelkie udogodnienia i przyjemności odpowiednie dla dzieci i młodzieży.

Zgłaszać się po informacje:

Poznań, Skarbowa 7. Zakład św. Jadwigi
od 10 — 11 i 15 — 19. zw 14 785

MAŁE SEMINARJUM

Zgromadzenia Księży Misjonarzy św. Wincentego á Paulo
Bydgoszcz, Plac Ossolińskich

(internat i gimnazjum niższe typu klasycznego dawnego)

Chłopcy wzorowi i zdrowi, pragnący kształcić się na przyszłych kapłanów w Zgromadzeniu Księży Misjonarzy, mogą być przyjęci do klasy pierwszej na przyszły rok szkolny 1932/33. Zgłaszać można aż do 25 czerwca r. b. tylko zupełnie zdrowych, z dobrymi świadectwami (szkolne, lekarskie, moralności, metryka). Wymagane ukończenie przynajmniej czterech oddziałów szkoły powszechnej i nieprzekroczenie 13 lat życia. Opłata miesięczna 80 zł po ukończeniu zaś klasy 4-tej, znaczna ulga lub bezpłatnie. Do klasy IV. III. lub II. mogą się zgłaszać tylko uczniowie gimnazjów typu staroklasycznego z zapewnioną promocją. Z powodu ograniczonej liczby uczniów wcześniejsze zgłoszenia mają pierwszeństwo.

nw 11 139

Letnisko

Majatek ziemski na Pomorzu, położony wśród lasów i jezior, przyjmie letników. Zdr. wa kuchn. a. Cena: dwie osoby 10 zł. jedna osoba 6 zł. Majatek Radz. m. poczta Kamień Pomorski. zw 14958

Zawiadomienie.

Mam zaszczyt zawiadomić Szanownych Odbiorców, Przyjaciół i Znanomych, iż z dniem dzisiejszym, przeniosłem mój skład papieru i artykułów piśmiennych

z ul. Chwaliszewo 3/4 na

ul. Wielką 15. Tel. 41-90

Prosząc o łaskawe dalsze poparcie mego przedsiębiorstwa, zapewniam Szanownych Klientów, że staraniem moim będzie jak dotąd tak i nadal, skora i rzetelna obsługa po-iaśd zaufania Ich.

Zawsze chętny do usług kreślę

z wysokim poważaniem

Pw 18 910-55.304

Jan Kuczowski.

Dentysta

Jarosław Lamperski

przeniósł praktykę swoją po długoletnim prowadzeniu tejże do Poznania, św. Marcin 33, I.

Ceny przystępne dla wszystkich.

Szanownej Klienteli do łaskawej wiadomości, iż z dniem 10 bm., pracuję z powrotem w Zakładzie Fryzjerskim

Fa. „Renaissance”, Aleje Marcinkowskiego 24.

Z poważaniem

Stanisław Siejak,

specjalista ondulacji wodnej i trwałej aparatem „Eugene”

Budynek fabryczny

w Poznaniu z kotłem parowym

nadający się na zakład chemicznego czyszczenia, farbiar-nie, pralnie parową, fabrykę obuwia, maszyn itp. na sprzedaż. Poważni reflektanci z odpowiednią gotówką zechcą się zgłosić do „Par”, Aleje Marcinkowskiego 11, pod 21,46. Pw 18509-21,46

KRYNICA SOPLICOWO

Pensjonat i zakład dietetyczny

DR. E. ZARZYCKIEGO

Ceny na maj, czerwiec znacznie niższe.

dw 3 545

Pierwszorządny fabrykat doskonały stan niska cena znamionują nasze

samochody używane

bardzo wielki wybór samochodów wszelkiego rodzaju polecamy specjalnie

Ford 10/40 KM.

4-osobowy otwarty

Ford 10/40 KM.

2-4-osobowy cabriolet

Nash 12/50 KM.

4-osobowy kryty

Praga 8/30 KM.

4-osobowy kryty

Minerva 8/40 KM.

4-osobowy kryty

Renault 4/20 KM.

4-osobowy transform.

Chenard & Walcker 6/30 KM.

4-6-osobowy kryty

Fiat mod 501 6/21 KM

4-osobowy sportowy

Fiat mod. 509 4/20 KM.

4-osobowy otwarty

Fiat mod 520 9/45 KM.

4-osobowy kryty

Indian 2-cyl. motocykl z przyczepką

liczne samochody ciężarowe i wysyłkowe i wiele innych.

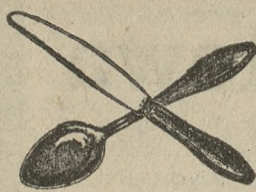
na życzenie znaczne udogodnienia zapłaty.

Brzeskiauto S.A.
Poznań
ul. Dąbrowskiego 29.
Tel. 63-23, 63-05.
rok zał. 1894.

dw 3 879

PARCELE

od 25 groszy do 1,10 zł — leśne z drzewostanem do 2,00 zł za m² sprzedaje na żądanie na spłaty przez 3, a nawet przez 5 lat największe Osiedle Podmiejskie pod Poznaniem nad szosą za Jezycami. Osiedle Przemierców, odłączone od majątności Swadzim. — własn. Leona Plucińskiego. Do jeziora Kierskiego 1 km. Z dwóch stron otoczone lasami. — Dogodna komunikacja z Poznaniem, dziennie kilkadziesiąt autobusów w obie strony. Nowa szosa do Buku przechodzi bezpośrednio przy terenach. Biuro: Poznań, ul. Gwarna nr. 9, telefon 37-15. dwp 3875

Fabryka Towarów Metalowych

Wincenty PŁONKA, Poznań,

ul. Zagórze 6, telefon 1100

poleca:

Dział 1. urządzenia do kawiarni i restauracji z białego metalu - alpacki jak: kieliszki do lodu, zastawy do ciast, mleczniki, cukiernice, chłodnice, postumenty do spisu potraw, postumenty do odpadków itp.

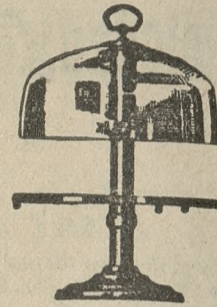
Dział 2. Specjalność sztucze z alpacki o zawartości 25% niklu jak: łyżki, widelce i noże z ostrzami o nierdzewnej stali i wysokim połysku.

Dział 3. Galanterja metalowa jak: serwisy do kawy i herbaty, zastawy, boje, stoliki i garnitury do palenia, gongi, męzki itp.

Dział 4. Artykuły kościelne jak: klelicy, papniki, lavabo, wieczne lampy itp.

Dział 5. Dewocjonalje jak krzyże, lichtarze, kropielniczki, korpusy Pana Jezusa itp.

Przyjmuje przedmioty do złocenia, srebrzenia, niklowania i galwanizowania.

Pw 18 909-21.38

OGNIE

sztuczne i bengalskie, pochodnie, lampiony, girlandy pap. i t. d. doświetniania obchodów weselnych imienin, jubileusz., zabaw i t. p. dostarcza specjalista od 40 lat.

B. A. ŚNIEGOCKI-POZNAŃ

Ratajczaka 2 — P. K. O. nr. 213 134. Cennik bogato ilustrowany 0,30 zł, które zwracam przy pierwszym zamówieniu.

Pw 18 278-20.30

I-a KOSY

westfalskie, ręcznie kute „Serce” wysprzedaje niżej cen fabrycznych

JAN DEIERLING, Poznań, Szkolna 3.

Pw 18 598-22.100

Wydane w r. 1930 Sprawozdanie Funduszu Kwarterunku Wojskowego na str. 34 powiada:

„Na kresach północno-wschodnich i w Małopolsce Wschodniej wprowadziliśmy na nasze dachy blachę cynkową aczkolwiek zwracano nam uwagę, że zbyt ostry klimat (silne mrozy) w tych okolicach powodują pęknięcie blachy cynkowej; jednak mimo wyjątkowo srożej zimy z 1928 r. na 1929 nasze dachy z blachy cynkowej wytrzymały wszędzie próbę czterdziesto-kilku stopniowych mrozów”.

IDZ ZA TYM PRZYKŁADEM!

Kryj dach czystą blachą cynkową!

„BLACHA CYNKOWA” Biuro sprzedaży polskich walcowni cynku S. z o. p. Katowice, Marjańska 11, udziela bezpłatnie wszelkich wyjaśnień i wskazówek technicznych. Pw 18888-71.60

LOKAL

nadający się na handel lub biura

przy Starym Rynku 86 do wynajęcia. Parter I, II i III piętro, razem ca 600 m². Centralne ogrzewanie. Oferty przyjmuje W. Jarczewski, św. Marcin 43. zw 14862

Srebrzenie — złocenie

papierosnic. torebek alp. cukier-nie, zastaw metalowych przed-mi-otów antycznych — wykonuje „Galwanostęga” (M. Borzyński), Wielkie Garbary 4. zd 68 848

OSTRZEŻENIE!!!
TYLKO

CZEKOLADA PRZECZYSZCZAJĄCA

DRASTIN LUBELSKI

DZIAŁA SKUTECZNIE

Każda czekoladka w estetycznej torbeczce. 1 sztuka 15 groszy. Jedyny preparat polski! Wystrzegaj się bezwartościowych naśladowców.

Parcele na sprzedaż

w Osiedlu „Nowawieś” p. Swarzędz

od Poznania 6 km. do Swarzędza 1 km.

W miejscu 2 stacje kolejowe, autobusy miejscowe i daleko-bieżne, 15 minut od centrum Poznania, lasy, jeziora, okolica piękna, sucha i zdrowa, cena za 1 metr kwadratowy od 0,50 zł. Zgłoszenia przyjmują i informacji udzielają:

na miejscu właściciel majątku Nowawieś p. Swarzędz w Poznaniu

Biuro melioracji rolnych Stanisław Stachecki, ulica Gwarna 12. zw 14 939

Pierwszorzędne
czyszczenie i farbowanie garderoby tylko w najstarszej firmie
A. SIEBURG, Poznań-Starołęka.
Ceny znowu znacznie niższe. zw 14952

Kilka
fabrycznie nowych
Kilkanaście
używanych,
lecz prawie nowych

Samochodów Fiat

wszystkich współczesnych modeli z karoserjami wszelkiego rodzaju otwartymi, krytymi, cabriolet 2 — 4 — 6 osob. sprzedamy na warunkach specjalnie korzystnych przy niezwłocznej dostawie

Części zamienne zawsze na składzie

BRZESKIAUTO S. A. - Poznań

ul. Dąbrowskiego 29. Tel. 63-23, 63-65

Najstarsze i jedyne wszechstronne przedsiębiorstwo samochodowe w kraju. dw 3821

OSTRZEŻENIE.

Wielce Szanownych Odbiorców jeszcze raz przestrzegam przed moim byłym pracownikiem Zygmuntem Przybyłowiczem (wysoki blondyn), który pożyczając mi drobne kwoty pieniężne, ALFONS MACHALLA, skład kolonialno delikatesowy ul. Kraszewskiego 3.

Przetarg upadłościowy

Masę upadłościową firmy „BEMI“ T. z o. p.

Bydgoska Elektro-Mechaniczna Indusjria w Bydgoszczy, ul. Św. Trójcy nr. 35, telefon 741

sprzedaje się w drodze publicznego przetargu największej dającemu. Sprzedaż dotyczy następujących przedmiotów:

- 1) druty nawojowe i wszelki materiał reparacyjny;
- 2) rury izolacyjne, przewody izolacyjne i wszelkie narzędzia instalacyjne;
- 3) żarówki;
- 4) szczotki węglowe, szczotki brązowe i trzymadła szczotkowe;
- 5) rozmaite elektromotory wraz z przyrządami;
- 6) części dla fabrykacji rozruszników, regulatory i sarnie do naprężania;
- 7) narzędzia wszelkiego rodzaju;
- 8) inwentarz biurowy, warsztatowy i składowy.

Oferty na wyżej zapodane grupy towarów, które sprzedaje się osobno lub w całości, należy przesać do dnia 22. 6. 1932 r., pod adresem Zarządcy masy upadłościowej p. adwokata Gramatowskiego w Bydgoszczy, ul. Długa 22.

Towary można obejrzeć codziennie od dnia 17. 6. 1932, od godz. 8—12 w lokalu firmy.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 24. 6. 1932 r. Na każdą ofertę należy złżyć kaucję w wysokości 5 proc zaofiarowanej ceny kupna do Banku Ludowego w Bydgoszczy na konto Zarządcy masy upadłościowej p. adwokata Gramatowskiego w Bydgoszczy. Przybiecie przetargu nastąpi według własnego uznania w dniu 25. 6. 1932 r. Zwrot kaucji nastąpi tegoż samego dnia. nw 11148

UCHWAŁA. W postępowaniu upadłościowym nad majątkiem upadłej dłużniczki **Salji Bergman z Poznania**, ul. Kramarska 27, wyznacza się na skutek doleceń przez dłużniczkę przymusowej umowy termin ugodowy na dzień 23 czerwca 1932 r., o godz. 11 przed południem, który odbędzie się w Sądzie Grodzkim w Poznaniu, pokój nr 29. Wniosek z doleceń ugodowy i oświadczenie wydziału wierzycieli mogą interesowani przegladnąć w Sekretariacie Sądu upadłości. Poznań, dnia 25 maja 1932 roku. **Sąd Grodzki.** nw 10828

Polowanie gminy Przeclaw

pow. obornicki, o obszarze 650 ha, zostanie dnia 15 czerwca 1932 r., o godz. 3 po południu, w domu niżej podpisanego publicznie wydzierżawione na 6 lat. zw 14951

Józef Duda, Przew. Spółki Łowieckiej.

Poszukuje się spadkobierców

po zmarłym w październiku 1931 r. w Chicago **Walentym MARCINKOWSKIM**, ur w Poznaniu około 1861 r., synie Stanisława Marcinkowskiego i Józefiny z domu Krüger. Walenty Marcinkowski przybył do Stanów Zjednoczonych około 1890 r. i ożenił się z Franciszką Lewandowską, która zmarła bezdzietnie. Spadek składa się z nieruchomości położonej w Chicago. Jako spadkobiercy wchodzi w rachubę bracia i siostry Walentego Marcinkowskiego wgl. ich potomkowie ewentualnie kuzynowie ze strony jego rodziców względnie ich potomkowie.

Wszyscy zainteresowani, którzy mogą swoje pokrewieństwo z s. p. Walentym Marcinkowskim wykazać, winni bezzwłocznie zgłosić się w mojej kancelarii i złożyć odnośne dokumenty. Pw 18906-55,298

CZESŁAW CHMIELEWSKI, adwokat i notariusz
Poznań, pl. Wolności nr. 9.

PRZETARG OFERTOWY

na:
a) ustawienie piecy pokojowych,
b) ustawienie kotlin kuchennych,
c) wyłożenie nyz kuchennych płytkami

przy budowie domów K. E. w Gdyni przy Szosie Gdańskiej.

Warunki przetargu można nabyć za opłatą 5,— złotych w Zarządzie Kasy w Poznaniu, ul. Skarbowa 10, w godzinach od 9-tej do 12-tej, tamże do wglądu rysunki.

Interesanci pozamiejscowi winni należytość za warunki przetargowe w kwocie 7,50 zł. przesać pocztą.

Oferty należy składać w Zarządzie Kasy Emerytalnej w nieprzekraczalnym terminie do dnia 22 czerwca 1932 r., godz. 11:30, w zapieczętowanych kopertach z napisem: „Oferta na wykonanie robót garncarskich przy budowie domów K. E. w Gdyni“.

Do oferty należy dołączyć pokwitowanie na zdeponowane w Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Poznaniu wadium w wysokości: ad a) 2.800,— złotych, ad b) 2.000,— złotych, ad c) 1.200,— złotych.

Za walory (wadum) dołączone do oferty nie odpowiadamy.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 22 czerwca 1932 r., o godzinie 12-tej, w obecności przybyłych oferentów.

Zastrzegamy sobie prawo wyboru oferenta, ewentualnie podziału robót lub nieuwzględnienie żadnej oferty.

Zaznacza się równocześnie, że na zlecenie mające roboty Zarząd Kasy Emerytalnej nie będzie udzielał żadnych zaliczek, a rachunki regulowane będą w myśl dołączonych do kosztorysu warunków przetargowych. dw 3883

(—) Dr. Postawa, przewodniczący.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W poniedziałek, dnia 13 czerwca 1932 r., o godz. 11-tej, przy **Walach Kazimierza Wielkiego** w Garażu Międzynarodowym, sprzedam publicznie największą dającemu za gotówkę:

autobus marki **Chevrolet**. nw 11854

J. Bartkowiak
komornik sądowy. Poznań ul. Poznańska 58-a. Tel. 75-24.

LICYTACJA

W poniedziałek, dnia 13 czerwca 1932 r., o godz. 11-tej, w Poznaniu na placu spedytora **Stachowskiego**, **Mała Garbary 9**, sprzedam największą dającemu za natychmiastową zapłatą:

różne towary krótkie, jak: koszule, wierzchnie koszule, krawaty, wiązarki, skarpety i różne t. p. rzeczy. Przedmioty będą okazane podczas przetargu.

Krawczyk, kom. sąd., Poznań, Śniadeckich 13, tel. 7571.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (na przykład: n 2395, z 21205, d 1811)

i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

Bacność młynarzel
Postawy walcowe 450 x 350 — 400 x 300 cal. kapler jeszcze w ruchu sprzedam. Młyn Sady powiat poznański. zdw 67 495

Samochód
Protos tanio sprzedam. Telefon 57-75. zdw 67 530

Dom
parterowy bez dłurow z placem budowlanym za 8 500 sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdw 67 525

Zamienie
parcelę centrum na podmiejską. Oferty Kurjer Poznański zdw 67 471

Mierniczy przysięgły
na Śląsku odda z powodu choroby biuro wraz z urządzeniem. dobra egzystencja. Do przejęcia potrzeba 5 000 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdw 67 741

Zakład fryzjerski
damsko - męski z urządzeniem, trzypokojowym mieszkaniem na prowincji sprzedam 800 zł. Adres Kurjer Pozn. zdw 67 708

Restauracja - kawiarnia
centrum Poznania mieszkaniem dwa duże pole pracy, nadaje się dla dwóch wspólników jak również dla inwalidów uprzywilejowanego, urządzenie własne sprzedam tanio. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 67 687

Rowery
„Lucznik“ i innych marek od zł 200 rotówka ratami. Rymkiewicz Wielkie Garbary 9. dw 3798

Dom — wille
duża nowa dochodowa sprzedam lub wezme jednomieszka. jako wplata. Oferty Kurjer Pozn. zdw 66 864

Pianino
sprzedam. Poplińskich 12 mieszk. zdw 66 029

Tanio
bo wprost z fabryki
kupuje się materiały, meskie na ubranie letnie, materiały na damskie komplety i kostiumy. Specjalność: Fresko na lekkie ubrania meskie oraz na kostiumy damskie. Fabryka Sukna Karol Janowski i Syn. Bielsko oddział w Poznaniu, Plac Wolności 2 I. dzw 67 067

Sypialnie
debowe kompletne materacami 330 —, jadalnie debowe 300. —, kuchnie 100 — Fabryka Mebli. Rynek Śródecki telef. 19-59. zdw 62 576

Ford
otwarty doskonale utrzymany po remoncie, za bezcen sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 67 612

Restauracje
dobrze umebłowana cena 5 000 — sprzedam lub współnika 2 500 —, przyjeżdżający zbior 120 zł. — Adres Kurjer Poznański zdw 67 555

Skład
kolonialny z mieszkaniem dzierżawa tania zaraz odstąpienia. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 68 078

Sprzedam
zamienie na gospodarstwo dom 16 ubikacji, restauracja, sale, ogród skład węgla dobre położenie większe miasto. Cena według umowy Na odpowiedź znakczek. Zgłoszenia przyjmuje Fr. Staszak Pleszew Prokopowska. nw 11 082

Elektrownia
kompletna pierwszorzędny stan motor 16-konny Kolringa dynamówka 11 kw. 60 akumulatorów, tablica rozdzielcza, bardzo korzystnie sprzedam. Niebysława okazja dla majatków. — Oferty Agencja Kurjera Poznańskiego, Wojciechowski Ostrów Rynek 20. nw 11 084

Radjomonterzy
Wysokie rabaty na wszelkie lampy radiowe, akumulatory anodowe baterie głośniki i materiał montażowy uzyskacie zawsze u F-my Ognio Wytwórnia elem. galw. Poznań, Wielkie Garbary 19. Pw 18 000-22-206

Gramofony — Płyty
Przybory — Naprawy
najtaniej u fachowca „Kastor“ św. Marcin 55 dw 3497

Parcele
budowlane — leśne wraz drzewostanem 6 km od Poznania tanio, dogodne warunki. — Informacje Biuro Majatności, Aleje Marcinkowskiego 19 brama prawo. np 10 908

Jadalnie
sypialnie gabinetu biurka sprzedaje po niebywałych cenach — Szczeniński fabryka mebli, Tama Garbaczka 3 telefon 39-77. dzw 67 397

Tapety
wybór wielki, niskie ceny I. Szymański Krynka nw 9866

Gwoździe
Blacha cynkowa
Okucia budowlane
Części piecowe
tanio rozprowadza „Przewodnik“ św. Marcin 30. Pw 18 604-23-49

Nowy
Dom Komisowy Woźna 16. sprzedaje i kupuje meble używane, garderobe, różne inne przedmioty. Pw 18 005-55-277

Parcele budowlane
przy Szosie Warszawskiej w stronie Głównej bezpośrednio przy Osiedlach „Dom Własny“, „Praca“, wodociągi, kanalizacja, dogodna komunikacja sprzedaje właściciel Młeckki, Droga Dembińska telefon 11-90. Pw 18 563-21-61

Skład
z przyległym mieszkaniem wraz z szopami i piwnicami, nadający się na hurtownię warzywa w rynku bez konkurencji drugi skład z mieszkaniem nadający się na każdą branżę korzystnie do wynajęcia. Piotr Moj Tarnewskie Góry, Ratuszowa 5. zdw 65 585

Majatek prywatny
ca. 400 morgów ziemi przeczno-buraczanej i zdrowej żytniej drenowanej w najlepszej kulturze, w naszym I-a inwentarzem maszynami budynkami, dom 6 pokoi w pięknym ogrodzie położony blisko jeziora 4 km. od miasta gimnazjalnego przy 100 000 zł wplatu od właściciela wprost do nabycia. — Zgłoszenia pod nr. zdw 66 135 do Kurjera Poznańskiego.

Jadalnia
debowa. Matejki 60. m. 3. godz. 2-3. zdw 66 423

Skład
ładny z przyległym mieszkaniem w dobrem położeniu handlowym, nadający się na każdą branżę wprost od gospodarza zaraz do wynajęcia. Feliks Jarociński, Września Rynek 12. zdw 60 491

Pianino
salonowe, bardzo mało używane korzystnie. Oferty Kurjer Poznański zdw 67 545

A. E. G.
maszyna do pisania w dobrym stanie zł 250. Oferty Kurjer Poznański zdw 67 536

Motocykl
Sapolec 3000 sprzedam. Marazulka Pocha 30. m. 12. dzw 67 654

Limuzyne
Ford nowy typ sprzedam. Telefon 2022. dzw 66 326

Domek
w Ławicy ogrodem tanio. Szewska 6 m. 5 zdw 66 498

Meble kuchenne
kupuje się najkorzystniej Łakowa 4a. Stolarska zdw 62 241

Paski
damskie i meskie tania. W. „Czysz“, Szkolna 11, naprzeciw szpitala. Pw 18 567 22,179

Złote
monety sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 67 473

Motocykle
Motocochy modele 1932 sprzedaje. Ceny niższe. Koszczyński, Ogrodowa 15/16. Pw 16 045-16-42

Skład
z przyległym mieszkaniem wraz z szopami i piwnicami, nadający się na hurtownię warzywa w rynku bez konkurencji drugi skład z mieszkaniem nadający się na każdą branżę korzystnie do wynajęcia. Piotr Moj Tarnewskie Góry, Ratuszowa 5. zdw 65 585

Majatek prywatny
ca. 400 morgów ziemi przeczno-buraczanej i zdrowej żytniej drenowanej w najlepszej kulturze, w naszym I-a inwentarzem maszynami budynkami, dom 6 pokoi w pięknym ogrodzie położony blisko jeziora 4 km. od miasta gimnazjalnego przy 100 000 zł wplatu od właściciela wprost do nabycia. — Zgłoszenia pod nr. zdw 66 135 do Kurjera Poznańskiego.

Jadalnia
debowa. Matejki 60. m. 3. godz. 2-3. zdw 66 423

Skład
ładny z przyległym mieszkaniem w dobrem położeniu handlowym, nadający się na każdą branżę wprost od gospodarza zaraz do wynajęcia. Feliks Jarociński, Września Rynek 12. zdw 60 491

Pianino
salonowe, bardzo mało używane korzystnie. Oferty Kurjer Poznański zdw 67 545

A. E. G.
maszyna do pisania w dobrym stanie zł 250. Oferty Kurjer Poznański zdw 67 536

Motocykl
Sapolec 3000 sprzedam. Marazulka Pocha 30. m. 12. dzw 67 654

Dom
obej. skład mieszkanie warsztat, szopy oraz plac niezabudowany zaraz korzystnie do sprzedania i objęcia. — Sylwester Szyputa, Ostrów (Pozn.), Kołcowa 24. zdw 67 441

Pianina Sommerfelda
znanej jakości po cenach niższych i na dogodnych warunkach poleca B. Sommerfeld skład fabryczny Poznań, ul. 27 Grudnia nr. 15. nw 11 121

Zakopane Agencja Express Informator
Krupówki 40 sprzedam dom nowy 7 ubikacji duża parcela przepiękne położenie cena 18 000 zł. nw 11 101

„Antyki“
meble używane sprzedaje. kupuje Wielkie Garbary 39. Pw 18 693 55,261

85 groszy kąpielowe spodniki
kąpielowe całkowe od 1,75. Parasole plażowe od 3,90. skarpety dziecięce od 0,35, damskie 0,50. Bezrekawianki jedwabne 2,75. bielizna jedwabna od 5,70. siatkowe nowość 6,50. apaszki wełniane 2,75 jedwabne od 3,50. pantaloony jedwabne 1,45. Milonecz 3,25. największy wybór, najtaniej tylko w Warszawskim Składzie Fabrycznym m. Jadviga Podbielska, Wielkie Garbary 40, naprzeciw Wodnej. zdw 68 082

Dla eleganckich Panów najwykwintniejsze krawiectwo na miarę
poleca tanio W. Relewicz. Poznań, pl. Nowomiejski 3. telefon 28-21. zdw 68 076

Skład
towarów krótkich sprzedam. — Wskaże Kurjer Poznański zdw 68 061

Pianino
na sprzedaż okazynie. Pl. Sapieżyński 7. m. 10. zdw 68 060

Pianino
zagraniczne dobrej firmy, krzyżowe, na metalowej płycie, jak nowe, sprzedam tanio. Wallheim, Buk. zdw 68 018

Parcele
budowlane 700 m² bardzo korzystnie sprzedam. — Przystanek tramwajowy, kanalizacja, oświetlenie w miejscu. Cegielnia Jezyczna, Dąbrowskiego 121. dzw 68 047

90
morg buraczanej ziemi w pobliżu Poznania przy stacji dom willa 3 pokoi nadkompletne inwentary sprzedam. Józef Staszewski, Pobjedziska, Kazimierzowska 9. dzw 67 887

Kamienie
III. mtr. centrum sprzedam, cena 80 000 wplata 40 000, dochód 12 tys. Maciejewski Dąbrowskiego 168, telefon 62-66. dzw 67 839

Pończochy Bemberga
2,25; 2,75; 3,25; złoty 3,45; strzałka 2,75; 3,50; złoty 3,90; 4,25; rekawiczki kremowe 1,50; 2,25; 2,75; 3,50; kombinacja jedwabne 2,85; 3,85; koszule dzienne 1,25; 1,60; nocne 2,75; 3,50; torebki damskie skórkowe modne 2,85; 3,50; nowość 7,50; 9,75; parasole od 3,50; najtaniej tylko w Warszawskim Składzie Fabrycznym Jadviga Podbielska, Wielkie Garbary 40, naprzeciw Wodnej zdw 68 084

Angielkę
duża westfalską w dobrym stanie sprzedam tanio. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 67 692

Parcele
blisko miasta Poznania na dogodnych warunkach sprzedaje właściciel Korpok Krzyżowniki, ul. Dąbrowskiego 7. jw 3367

Fiat 501
4-osobowy otwarty na balonach po gruntownym remoncie, okazynie na sprzedaż. Eljbor Gasiorowski 6. Pw 18 830-23,36

Dobrej
ziemi 130 morg wspaniale letnisko przy lesie, wodzie dworcem prywatne. Wskaże Kurjer Poznański zdw 67 805

Meble kuchenne
najtaniej sprzedaje Konięcki — Pianskwa 3, kuchnie od 110 zł począwszy. zdw 68 137

Kancelaria adwokacka
w Katowicach dobrze sprawdzona do odstąpienia od sierpnia r. Zgłoszenia do eksp. Kurjera Poznańskiego dw 8311

Łóżeczko
dziecięce ładne żelazne z materacem i wózek Brennbator mało używany sprzedam, Łakowa 7a, m. 18. zdw 67 899

Skład
przyległy pokój bielizny, trykotów, towarów krótkich przy ruchliwej ulicy sprzedam z towarem lub bez. Adres Kurjer Poznański zdw 67 897

Dobra lokata kapitału

W tem 4 parcele w tej wielkości, każda 1 100 m. w miejscowości Poznań, gotówka najchętniej całości. Oferty Kurjer Poznański z dw 67 833

Skład

towarów spożywczych dobrze prosperujący wraz małym mieszkaniem jest z powodu choroby do sprzedania. Oferty do Kurjera Poznańskiego z dw 67 831

Sprzedam

z powodu likwidacji szafy skladowe szklane repozytorjum oszkolone z pulitem, regaly i t. p. Zgłoszenia Kurjer Pozn., z dw 67 837 lub telefon nr. 29-36.

Ogród

pod budowę willi przy tramwaju sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański z dw 67 832

Teren budowlany

1 080 mtr. przy ul. św. Wawrzynia sprzedam Rądlowski Poznań ul. Staszica 6. z dw 67 806

Pranie bielizny

tańsze niż domowe, kolierzyki z polyskiem niby gumowe w Pażyckiej Pralni, telefon 77-38, filje Półwiejska 7 i Pasaz Apollo. z dw 68 050

Powózki

polowczyk, jak nowy, sprzedam. Langiewicza 2. z dw 68 049

Parcelę

2 379 m. kw., skanalizowana, przy ul. Patrona Jackowskiego, sprzedam, cena przystępna. Oferty Kurjer Poznański z dw 68 008

Na makulaturę

stare tygodniki i papier gazetowy sprzedam. Poczta 1 i I. piętro z dw 67 819

Ca. 100 kg

odpadków płóciennych białych i deseniowych oddam tanio. Poczta 1 i I. piętro. z dw 67 821

Okazja

tanio sprzedam ubrania na szczyłki figurę buty męskie wielk. 44 kolierzyki stojące wielk. 37, kapelusze, walizy skórzane pościele smoking i frak. Podgórna 2, m. 5. z dw 67 820

Obraz olejny

Fjord skand. 1.90x1.40 oryginalny, z braku miejsca tanio. Oferty Kurjer Poznański z dw 68 178

Winchester

automat. 6 mm. 10 strzał s luneta korzystnie. Oferty Kurjer Poznański z dw 68 175

Stupki

stalowe, brame furtki, sprzedam. Adres podać telefonem 55-53. rw 6 153

Tania

szkoda sprzedam pończoch Bemberra 2.75, 3. —, 3.75, 4.50 zł. Ołbrzymi asortyment kolorów tylko w specjalnym magazynie pończoch A. Szymański. Poznań, św. Marcin 1 przy placu św. Krzyszka. Pw 18 270/1-19.60

Parcelę

nad morzem sprzedam okazynie. Hotel Polonia, pokój 314. godz. 6—6. z dw 67 812

Do lodów

maszynę 10 litrów i bufelek sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. z dw 67 932

Sprzedam

stary fortepian (skrzydło) za 150 zł. „Singer”. Rzeczypospolitej 9. z dw 67 935

Dwa rowery

turystyczny drugi wycieczkowy — jak nowe sprzedam. Wypożyczalnia. Nowy Rynek 6. z dw 67 958

Okazja

Szkoła ang. ofic. kompletne, łazienki Kolberga okazynie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański z dw 67 963

Wiolonczelę

tanio sprzedam. Bukowska 41. mieszkanie 11. z dw 67 902

Fotograficzny

aparatus 10x15 tanio sprzedam. — Mylna 14, m. 11. z dw 67 912

Skład

kapeluszy damskich, dobry punkt sprzedam korzystnie przedko z powodu zamążpójścia. Adres Kurjer Poznański z dw 68 140

Akumulator

samochodowy 6 volt tanio sprzedam. Dolna Wilda 21, m. 3. z dw 68 116

Motocykl

z przyczepką sprzedam. Dąbrowskiego 62, m. 3. z dw 68 118

Meble

ładne jadalni, sypialki tanio. Stolarnia. Grobla 6. z dw 68 087

Piękne meble antyczne
obrazy olejne, sztychy, porcelana, brzoza na sprzedaż. Proszymy zwiędzić wystawę. Antykwariat. Woźna narożnik Mostowej. z dw 68 085

Hotel

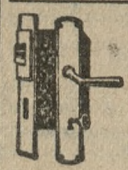
główny i kompletnie urządzony w którym mieści się restauracja, sala parkietowa, kino, centralne ogrzewanie, sprzedam lub zmienić na willę lub dom czynszowy. Hotel położony jest w rynku powiatowego miasta miejscowości Kuracyjna, wyższe szkoły na miejscu. Oferty do Kurjera Poznańskiego z dw 67 789

Jadalnię

z przyczepką sprzedam. Młyńska 9, I. prawo. z dw 68 129

Gospodarstwo

360 mórg pszenno-żytnich, dom sześciopokojowy, wszelkie zabudowania pierwszorzędne kompletne inwentarze, powiat szamotulski, przy wsi 15.000. Rutkowski, Moickiewicz 23. z dw 68 226

Okucia

zudowane meblowe najtaniej Stanisław Wewór — Poznań, św. Marcin 34 specjalny skład okuć, telefon 34-31 z dw 2 936/7

40 gr

parcelę pomiędzy Bukowska Dąbrowskiego wplata 100. — Antoniku Starolecze wszystkich dzielnicach Poznania, Kredyt Budowa De-Ka-Ha Aleje Marcinkowskiego 13 z dw 68 227-8

Pianino

czarne zagraniczne tanio sprzedam. Wierzbicice 53 m. 3. z dw 66 440/41

Dodatki krawieckie

najtaniej wielki wybór w Spółdzielni „Krawiectwo Poznańskie” Poznań, Romana Szymańskiego 10. z dw 67 705/6

Parcelę

dobre położenie blisko szosy fabryk Lubońskich, dworca sprzedam. Wawrzyniak Lasek pod Poznaniem. z dw 67 771/2

Skład kolonjalny

dobre prosperujący, w centrum dużej wsi kościelnej z przyległym mieszkaniem sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. z dw 67 954/55

Objekt

parcelacyjny w osrodku przemysłowym wielkość 300 mórg, 3 kilometry od Poznania tanio do sprzedania. Stacja kolejowa i bocznicą na miejscu. Zgłoszenia Kurjer Poznański z dw 67 824/5

2 domy

4 morgi ogrodu 14 ubikacji, 15 minut od tramwaju sprzedam korzystnie. Adres Kurjer Pozn. z dw 67 813/4

Piekarnię

prosperująca z hurtem drożdży sprzedam. Objęcie 3.000. Oferty Kurjer Poznański z dw 68 015/16

Sprzedam

masiel i repozytorjum. Skład kolonjalny. Piekary 5. z dw 68 067

Kuchnie

westfalskie sprzedam. Wojciechowski. Woźna 16. z dw 68 046

Kuchnie

od 110. — z. Ciesłowa 11, Wilda. z dw 68 010/11

Kolonjalnę

1/2 godz. od Poznania, miejsce wycieczkowe sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański z dw 67 985

Okazyjnie

bibliotekę złoty zegarek damski. Dąbrowskiego 24 mieszkanie 13. z dw 67 972

Szafkowy

gramofon z płytami tanio sprzedam. Zórąwia 16/17, m. 7. z dw 67 848/9

Wózek

sportkę sprzedam. Grobla 28, mieszkanie 11. z dw 67 910

Skład

rzeźniczy, mieszkaniem, warsztatem zaraz na sprzedaż. Oferty Kurjer Pozn. z dw 68 157/8

Wózek

dziecięcy na sprzedaż. Matejski 7, mieszkanie 12. z dw 67 924

25 drzwi

kuchnie, umywalki. Stolarnia Żurkiewicz, Wielkie Garbary 11. z dw 68 114

Okazja

materac poduszkowy wlosiany nowy. Tapicer. Matejski 11. z dw 68 091

Konie

słone, wozy, półszorki. Nad Wierzbakiem 30 a. z dw 68 215

Wózek

dziecięcy „Oppel” tanio. Św. Marcin 33, m. 4. z dw 68 212

Skład

rzeźniczy sprzedam w centrum. Zgłoszenia Kurjer Poznański z dw 68 197

Folwark

320 mórg dobrej ziemi, nadkompletnym żywym i martwym inwentarzem z pełnym żniwem na tychmiast na sprzedaż lub zamienie na mniejsze gospodarstwo, kamieniem z dopłatą, ewentl. do wydzierżawienia. Zgłoszenia Jan Korca Swarzędz Rynek 34. nw 11 129/30

Pierścień brylantowy
męski 1 karat, najczystszej wody cały w platynie kupno okazynie. Oferty Kurjer Pozn. z dw 68 181

Motocykl

przyczepka sportowy 500 cm prawie nowy tanio sprzedam. Buczyński, Kraszewskiego 26. telefon 7369 z dw 68 341/2

Cukierenkę

korzystnie sprzedam. Wyjazd. — Piekary 10, 3. z dw 68 276

Parcelę

naprzeciw Osiedla Warszawskiego, Woźniak, Główna 24. rw 6 177/8

Rower

męski torpeda 85. — Ostrówek 15, mieszkanie 13. z dw 68 244

Lekarskie

szafy sprzedam. Stolarnia, plac Bernardyński 2. z dw 68 167

Podwozie

Fiat 510 na wóz mleczarski sprzedam. Dorna, Mylna 10. z dw 68 375

Szewska

maszyną długoramienną. Kotowski, ul. Główna 116. z dw 68 378

Ford

limuzyna czterodrzwiowa w bardzo dobrym stanie 29 rocznik sprzedam. Dorna, ul. Mylna 10. z dw 68 372

20 groszy

parcelę budowaną w Suchymieście w wplata okazja dla ogrodników. Gniewosz, Wierzbicice 5, telefon 7255. z dw 68 367

Skład

przyłącze 2 pokoje kuchnie sprzedam. Adres Kurjer Pozn. z dw 68 168

Samochód

2 osob. gotów do jazdy, bardzo tanio na sprzedaż. Sporny i Przevoznik, Grochowe Łąki 7. z dw 68 194

Samochód

Praga w dobrym stanie tanio na sprzedaż. Polna 21, mieszka. 9. z dw 68 217

Skład

pieczywa z małym mieszkaniem 2 tysiące sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. z dw 68 267

Mereżkową

maszynę uniwersalną na różne szerokości, nowa korzystnie sprzedam. Fr. Ławński, Zórąwia 19/21, m. 9. z dw 68 248

Arjedalterjer

rocznik 50. Dominikańska 1, m. 1. z dw 68 222

Rower

nowy, marki „Puch”. Wiedeń. 165. — gotówka, względnie dwie raty. Górna Wilda 17, m. 4. z dw 67 624

Skład

robót ręcznych towarów krótkich przy ruchliwej ulicy korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. z dw 68 102

Kolonjalną

z towarem, maglem, dwa pokoje kuchnia 1700. Wskaże Kurjer Pozn. z dw 68 326

Ford

otwarty przedostatni typ dobry, sprzedam za 600 Banaszewski, Poznań, Szamarzewskiego 31. z dw 68 326

Ogródek

działkowy blisko Rynku Wileckiego ładnie urządzony, z altana, dużo kwiatów, róż i drzew owocowych sprzedam. Dolna Wilda 20, ogród 124 z dw 68 323

Dla stolarzy!

Ławki stolarskie, wszelkie narzędzia, koźły do formierzy, heble do żłobkowania, wiertarnia ręczna, okucia okien drzwi sprzedam tanio również pojedynczo, Mickiewicz 9, mieszkanie 6. z dw 68 319

Salon

nowy, fińska brzoza okazynie bardzo tanio gotówka. Mickiewicz 5, m. 3. rw 6164

Frak

na jedwabiu w bardzo dobrym stanie na średnią figurę tanio oddam. Zgłoszenia Półwiejska 5, w podw. prawo IV. ptr. rw 6 179

Maszyny do czyszczenia jeli
magle domowe oddaje hurtownie i detalicznie wytwórnia R. Grzechowiak, Poznań, Bydgoska 2a. rw 6 162

Łazienkę

jak nowa 300. zł. Pralst. Swarzędz, Kórnicka. rw 6 160

Pianino

nowe, czarne, zagran. okazynie sprzedam, ob. 18—20. Pawlicki, Kraszewskiego 19, m. 8. jw 3 382

Ogródek

działkowy zaraz do odstąpienia przy Bukowskiej w Alei Pomnikowej nr. 257. Zgłoszenia przyjmują tam od godz. 3—8. jw 3 372

Ubrania

plaszcz kożuch, męskie używane. Słowackiego 44/46, m. 4. z dw 68 345

Futro

sealowe nowe 225. —. Półwiejska 37, m. 4. z dw 68 346

Dom

piętrowy, nowy korzystnie sprzedam. Gospodarz, Zabikowo, Mickiewicz 4. z dw 68 184

Skład żelaza

przy głównej arterji miasta korzystnie sprzedam lub wydzierżawie. Oferty Kurjer Pozn. z dw 68 335

Rekord taniości!

Już za 12 złotych komplet dodatków do ubrań z 7 części oraz 3 mtr. resztki bielskie do ubrań Wielka 4/5, I. p. z dw 68 338

Gramofon walizkowy

z płytami. Mostowa 2, m. 6. z dw 67 914

Meble kuchenne

nowoczesne poleca tanio Skład fabryczny, Stary Rynek 80/82. z dw 68 378

Gospodarstwo

w całości lub częściowo przy Poznaniu, ziemia ogrodowa, para parceli i dom nowowbudowany panom lokatorom zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia Kap. Chwałski, Nowe 2. z dw 68 361

Elegancki

gabinet męski debowy, rzeźba, biblioteka 2.80 mtr., biurko, stół okrągły, fotel, 4 krzesła skórzane oraz garnitur klubowy skórzany (kanapa dwa fotela) okazynie za bezcen. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3 tel. 2442 Pw 18 838-23.98

Nadzwyczajna okazja Jadalnia
debowa, bogato rzeźbiona, bufet 2.60 mtr. gablotka szklana kredens, stół okrągły 24 osobowy 12 krzesła skórzane nadzwyczaj tanio Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3 tel. 2442. Pw 18 800-23.95

Dolary
złote sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. z dw 68 350

Rewolwer Colta
używany 9 mm korzystnie. — Oferty Kurjer Pozn. z dw 68 174

Dywan perski
ca. 3 kw. m., dobrze utrzymany, korzystnie. Oferty Kurjer Pozn. z dw 68 173

Piekarnia
z mieszkaniem w Poznaniu Oferty Kurjer Pozn. z dw 68 170

Damskie
plaszcz, kostjumy poleca gotowe wykonuje miarowo. — specjalne obszerne wielkości. Ceny obniżone, Józef Szuster, Stary Rynek 76, I. piętro. z dw 68 294/5

Dom
mieście trzymorgowy ogród owocowy — warzywny, 8 000, wplaty 3 000. Mroczkowski, Zydowska 1 wchód Kramarska. rw 6 204

Kanapki lokalowe Stoliki kawiarniane
marmurowe sprzedam okazynie Nowy Dom Komisowy, Woźna 16. rw 6 192

Słoje do zapraw
hermetyczne 1 ltr. 1. — zł do wiazania 1 ltr. 30 gr do miodu 1/2 kg. 36 gr. poleca Marjan Lesiński, ul. Wroniecka składowa porcelany, na szkło restauracyjne ceny niższe. rw 6 188

Garnitur klubowy skórzany
kanapa, dwa fotela, elegancki, bardzo dobrze utrzymany, okazynie za bezcen. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3, tel. 2442. Pw 18 897-23.100

Skład
towarów krótkich, dobrze prosperujący sprzedam. Adres wskaże Kurjer Pozn. z dw 68 315

Gospodarstwo
200 mórg zamienie na dom. Zgłoszenia Kurjer Pozn. z dw 68 313

Sprzedam
jadłodajnię. Oferty Kurjer Pozn. z dw 68 312

Okazja!
skład kolonjalno-nabiowski, nadający na wszystkie urządzenia, towarem lub bez, sprzedam powody rodzinne. Dąbrowskiego 4. z dw 68 311

Łózka
metalowe nakładki leżanki kupuje się najtaniej wprost w wytwórni Półwiejska 22. z dw 68 310

Skład
papieru trytonu dobrze zaprowadzony, sprzedam. — Informacja Strumykowa 6, mieszkanie 22, od 15—20. z dw 68 352

Sztuce
srebrne, dwunasto sześciuosobowy pianino czarne „Wagnera”, tanio. Focha 137 — 6. z dw 68 351

Meble używane
jadalnie, sypialnie, gabinety, salonki, pianina, garnitury klubowe oraz pojedyncze meble, kupuje dobrze i tanio tylko w firmie: Poznański Dom Komisowy właśc. J. Sobierski, Dominikańska 3, telefon 24-42 naprzeciw kościoła. Pw 18 914-23.125

Motor
20 koni na benzynę benzol
kupię. Oferty Kurjer
Poznański zdw 67 993

Futerko
damskie karakulu lub srebrze uży-
wane w dobrym stanie kupię —
Oferty z podaniem ceny Kurjer
Poznański zdw 67 811

Kupię
w dobrym stanie kocioł
Stribla z przetem do ogrzewania
parowego objętość 23—25 m³
Oferty Kurjer Poznański
zdw 67 940

Poszukuję
krona 4—10 móg z budynkami
w miasteczku lub wsi kościelnej
dla kolodzieja. Dokładny opis i
cena do Kurjera Poznańskiego
zdw 67 951

Piec
z ogrzewaniem w
pewnym w dobrym stanie kupię.
Podać cenę Kurjer Poznański
zdw 67 970

Drukarnię
kupię. Opis cena i warunki do
Kurjera Pozn. zdw 67 980

Domek — willkę
w miasteczku lub poblizu kupię za
wplata 10.000 zł. Opis i cena do
Kurjera Pozn. zdw 67 984

Prasę
do kopjowania kupię. Oferty Ku-
rjer Pozn. zdw 68 070

Konia
roboczego, zdrowego, młodego kupię.
Budżynski Starościńska 6.
zdw 68 284

Dom
z ogrodem owocowym kilka móg
sieni blisko Poznania kupię. Po-
średnicy wydziczeni. Oferty Ored-
ownik zdw 67 785

Dom
nowy, ewentualnie połowę przy
wplacie 15.000 kupię. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdw 68 039

Dom
z ogródkiem w okolicy Poznania
kupię. Oferty Kurjer Poznański
zdw 68 026

Pompe
nabywana kupię. Oferty Kurjer
Poznański zdw 67 909

Parcele
Winiarach Debcu mała pod bu-
dowę kupię gotówką zaraz. Oferty
Kurjer Poznański zdw 68 321/2

Kupię
ciężarówkę Ford 2 ton. Oferty
Kurjer Pozn. zdw 68 259

Piekarnię
czekierne, dobrze prosperującą w
mięście powiatowem kupię —
Arżeni wykluczeni. Oferty Ku-
rjer Poznański zdw 66 908

Kocioł
1/2 mkw. „Ewu” wraz kalory-
ferami w dobrym stanie kupię.
Oferty Kurjer Pozn. jw 3 379

Ciężarówkę
2 ton zamienie na motocykl
przyczepką. Oferty Kurjer Poznański
zdw 68 300

6 KAMIENICE

Dom
piętrowy zaraz na sprzedaż 16
tysięcy, dochód roczny 1800 mie-
szkanie zaraz wolne w Swarze-
du. Oferty Kurjer Poznański
zdw 65 189

Willa
komfortowa 9 pokoi, garaż, 2
morgi ogrodu owocowo-warzy-
wego szparagarnia cena 52.000.
przy kupnie cała wolna. Byd-
goszcz Naklejska 155.
zdw 67 196

Willkę
z ogrodem w okolicy Poznania za
wplata 6—7.000 gotówką kupię za-
raz. Oferty Kurjer Poznański
zdw 67 640

Kamienica
w Lesznie z dużym ogrodem,
czynsz roczny 2.700 zł, oprócz
mieszkania i warsztatu stolarskiego
należymy do 30.000 na sprzedaż.
Zgłoszenia: Balon, Leszno,
Dworcowa, nw 11 034

Kupię
budynek fabryczny Poznań,
nadający się na internet gotów-
ką około 30.000. Oferty Kurjer
Poznański zdw 67 950

Sprzedam
czyszczona kamienice piętrowa z
3 sypialniami i kilku mieszkaniem
w Rogoźnie (Wielkopolska) gdzie
szkoły średnie położona w ryn-
ku z ładnym ogrodem wartości
90.000 zł za 75.000 przy wplacie
35.000 — Zgłoszenia Knopiński,
Oborniki zdw 67 270

Sprzedam
2 domy Poznaniu wplata 22.000
15.000 amortyzacji na 17 lat. —
Oferty Kurjer Poznański
zdw 67 836

Willa
siedmiopokojowa na Solącu na
sprzedaż Pośrednicy wykluczeni.
Zgłoszenia Meissnerówna, Kuno-
wo, p. Duszniki, zdw 67 827

Kamienicę
kupię komfortową wartości około
100.000 wplacie gotówką i częścio-
wo listem hipot. pewnym. Zgłosze-
nia właścicieli do Kurjera Poznań-
skiego zdw 67 939

Hallo!
Willa nowa murowana 5 ubika-
cyj i morgowy ogród owocowo-
warzywny basen z wodotryskiem
kością, szkoła w miejscu 2.000
mieszkańców 20 minut od Pu-
szkowskiej za 7.500 do objęcia.
Iżnacy Wawrzyński, Wiry, po-
sta Komorniki, zdw 67 946

Kamienicę
kupię wplata 70.000. Pośrednicy
wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn.
zdw 67 309

Willa
piętrowa godzinie od Poznania,
9 pokoi kuchnia łazienka wodociąg
centr ogrzewanie gaz, war-
dania, garaż, szopy kurniki, 4
morgi ziemi wokół oparkaniowe
piac skład drzewa do sprzedania.
Oferty Kurjer Poznański
zdw 67 969

Willę
nowa 6-pokojowa, słoneczna,
ogród cała wolna. Aleja Szela-
gowska sprzedam. Wplata
12.000, reszta hipoteka amorty-
zacyjna. Oferty Kurjer Pozn.
zdw 67 906

Poszukuję
kupna domu lub willi. Wplata
40.000. Oferty Kurjer Pozn.
zdw 67 933

Kamienica
dochód 21.000 cena 180.000, wplata
80.000 reszta amortyzacja. —
Jaskiewicz, Fredry 6, zdw 67 777

Kamienicę
narożnikową, centrum, dochód —
12.500, cena 105.000 w tem amorty-
zacji 45.000, wplata 35.000 —
sprzedaż Seweryna Mielżyńskiego
28, m. 2, zdw 68 143

Kamienica
dwufrontowa (pasaż) dochód ca-
łkowicie 300 tysięcy sprzedam,
wplata ca 150 tysięcy. Oferty
Kurjer Poznański zdw 68 333

Dom
lub połowę. Stary Rynek, 96 tra-
wplata 40, skład mieszkanie wolne.
Oferty Kurjer rw 6 187

Kamienicę
przy głównej ulicy w Bydgoszczy
zamienie na majątek ziemski 400
do 800 móg. Oferty uprasza się
nadsyłać pod „Zamiana” do Biu-
ra Ogłoszeń, Bydgoszcz Dworcowa
54, nw 11 138

Kamienica
z dwóch kompleksów przy Rynku
Pleszewie osobno lub razem
spiesznie sprzedam. Dochód 6.800
cena całości 65.000. Oferty: Bie-
ławska Pleszew, nw 11 149

Kamienicę
III piętrową, nowoczesną, naj-
ruchliwym punkcie Bydgoszczy,
nadająca się dla lekarza, adwokata,
kupca, donosząca 24.000
rocznie sprzedam okazynie. Cena
95.000, przecięcie 50.000 hipoteki
amortyzacyjnej 4% rocznie. Byd-
goszcz, Długa 5, „Rower”,
zdw 68 409

Dom willę
nowa, ogrodem kupię. Wplata
czterdzieści reszta amortyzacja
Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdw 68 413

Kamienica
Poznaniu dochód roczny 24.500 zł
sprzedam 160.000 wplata 30.000
Oferty mie pośredników F. Rolnik
Mickiewicza 17 I.
zdw 68 409

7 PIENIĄDZ

Funty
angielskie w złocie sprzedam,
marki i dolary. Oferty Kurjer
Poznański zdw 67 459

Pożyczki
15.000 zł na hipotece potrzebuje
33 morgowe ogrodnictwo pod Po-
znaniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdw 67 693

15.000
wplacie na dom ogrodem lub go-
spodarstwo gdzie dworzec. Oferty
Kurjer Poznański zdw 67 999

25.000
poszukuje na hipoteke na willę
w Poznaniu, wolne mieszkanie
ewentualnie sprzedaż. Adres
wskaże Kurjer Poznański
zdw 67 823

30.000
poszukuje na I. hipoteke wartosci
90.000. Oferty Kurjer Poznański
zdw 67 936

Bacność
do sklepu kol wódek win, palarni
kawy w centrum Poznania pos-
zukuje współnika z gotówką. —
Oferty Kurjer Poznański
zdw 67 947

6.000 — 8.000
na I. hipoteke na kamienicę w
Poznaniu bez długu która przy-
noszą przeszło 4.000 czynszu pos-
zukuje. Oferty Kurjer Poznański
zdw 67 992

10 — 15.000 złotych
pożyczkę I. hipoteke Poznania,
lub oborne posiad. Agenci wy-
kluczeni. Oferty Kurjer Poznański
zdw 67 923

Poszukuję
4.000 zł na I. hipoteke do wykoń-
czenia budowy. Zgłoszenia Kamienicki
Graniczna 12, mieszkanie
17, zdw 68 119

List hipoteczny
1.000 dolarów, bezwzględnie pewny
przed bankiem, płatny grudnia
1932, na gospodarstwie 120
móg odstąpienie korzystnie. Oferty
reflektantów Kurjer Poznański
zdw 67 552

Poszukuję
30.000 złotych na I. hipoteke kamienicy
w Poznaniu wartości 200
tysięcy zł, Łaskawe oferty Kur-
jer Poznański zdw 68 095

2.000
poszukuje na hipoteke na grunt
pod Poznaniem. Oferty Kurjer
Poznański zdw 67 843/4

Pożyczki
krótkoterminowej
500 zł na dom poszukuje, mie-
szkanie 30 zł procentu. Oferty
Kurjer Pozn. zdw 68 362

10.000
do 15.000 poszukuje na I. hipote-
teku na dom wartości 70.000 —
Oferty Kurjer Pozn. zdw 86 264

2.000 — 3.000
poszukuje pod zastaw hipoteki,
dam dobry procent. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdw 67 856/7

Kawiarenkę
w śródmieściu nadająca się na
każda branżę sprzedam. Adres
Kurjer Pozn. zdw 68 136

Urządnie
za pożyczkę 300 wyoko procent.
Oferty Kurjer Pozn. zdw 68 362

10.000
poszukuje zaraz, zabezpieczenie
pierzszorzędne, hipoteczne. Oferty
Kurjer Pozn. zdw 68 369

Poszukuję
4—5 tys. na I. hipotece. Oferty
Kurjer Pozn. zdw 68 330

Bufet
do wynajęcia na sezon 300 zł. —
Oferty Kurjer Pozn. zdw 68 361

Pożyczki
600 zł szukam. Procent, zastaw
planina nowego. Oferty Kurjer
Poznański zdw 68 279

8 DO WYNAJĘCIA

Trzypokojowe
wskaże Kurjer Poznański
zdw 67 580

Mieszkanie
trzypokojowe z łazienką w ogra-
dzie I. p. tr. Właściciel Górczyń-
ska 7, zdw 67 500

Dwa
pokoje kuchnia czynsz zgóry. —
Długa 3, miesz 9, zdw 67 766

Pięć
pokoi, kuchnia, I. piętrowo, Długa 3,
mieszkanie 9, zdw 67 767

Przecznica
siedmiopokojowe komfortowe, II.
p. tr wprost od gospodarza od
października. Oferty Kurjer Poznański
zdw 66 458

5 pokoi
przynależnościom całe I. piętro
słoneczne w ogrodzie przy
Parku Wilsona od 1 lipca do wy-
najęcia. Czynsz miesięczny, Oferty
Kurjer Poznański zdw 66 337

Trzypokojowe
łazienka do wynajęcia Jeżyce za-
raz. Oferty Kurjer Poznański
zdw 66 904

Pięciopokojowe
komfortowe słoneczne kuchnia,
ogród garaż przystanek tramwa-
jowy od gospodarza Solacz Ma-
zowiecka 6, zdw 66 835

Ośmiopokojowe
komfortowe mieszkanie III pi-
tro przy ul. Słowackiego (strona
słoneczna) wprost od gospodarza
od 1 5 32 do wynajęcia. Zgło-
szenia: K. Łoga Słowackiego 18
Telefon 66-89, Pw 18 043-16.17

4 pokojowe
mieszkanie III. piętro w nowo-
wybudowanym domu od 1 lipca
32 do wynajęcia. Wolne od podat-
ku i opłat Wojciechowski, Staw-
na 13, Pw 18 879-55.285

Mieszkanie
w Ostrowie Wlkp. do wynajęcia
od 1 lipca br. sześć pokojowe,
komfortowe mieszkanie na I. pię-
trze w głównej ulicy wprost od
gospodarza, Wiadomość Ostrow,
Raszkowska 58, nw 11 116

3 pokoje
słoneczne, komfortowe 1 września
wydzierżawie. Wiadomość:
Osiedle, Konńska 20 I,
zdw 67 157

5 pokojowe
mieszkanie mansardowe zaraz lub
od 1 lipca do wynajęcia. Obej-
rzec od 4-6. Matejki 57 Informa-
cja m. 3 zdw 67 781

Mieszkanie
pięciopokojowe przy spokojnej ul.
śródmieścia do odstąpienia war-
unki przystępne ewent. zamiana
na 2 lub 3 pokoje najchętniej Je-
życe. Oferty Kurjer Poznański
zdw 67 834

Dwa
pokoje niekrepujące możliwość go-
towania, używanie łazienki. —
Wierzbicie 31 I lewo,
zdw 67 833

Pięciopokojowe
przy Słowackiego wynajmie go-
spodarz. Oferty Kurjer Poznański
zdw 67 879

Pięciopokojowy
dworek ogrody obsiane Poznań
14 km. dobra komunikacja mie-
szkanie 90. Oferty Kurjer Poznański
zdw 67 872

Mieszkanie
5 pokojowe komfort, słoneczne,
częściowo umeblowane oddam
zgodą gospodarza Zgłoszenia Pa-
trona Jackowskiego 37 m. 11,
zdw 67 893

2 — 3 pokoje
I piętro willa słoneczna, widok
na ogrody komfort centr. ogrze-
wanie, światło elektr., wejście
wprost z klatki schodowej 5 mi-
nut pieszo do Opery Cena za 2
pokoje 120 zł plus 50 zł za centr.
ogrzewanie i światło. Mieszkanie
wolne zaraz. Oferty Kurjer Poznański
zdw 67 846

Odstąpię
czteropokojowe skromnie ume-
blowane, centrum, parter, front.
Oferty Kurjer Pozn. zdw 68 009

„Rex”
Stary Rynek 45, przyjmuje zle-
cenia dotyczące wolnych mieszkań,
lokalne handlowe oraz zamiany —
przeprowadza transakcje kupna i
sprzedaży, zdw 68 410

Ośmiopokojowe
mieszkanie komfortowe na III.
piętrze za czynszem przedwojen-
nym, Zgłoszenia: Chelmońskiego
20 IV p, zdw 67 816

Pięciopokojowe
mieszkanie na Łasarszu I p. tr. z
całkowitem urządzeniem w tem
dobry fortepian, urządzenie bio-
rowe z maszyną do pisania i tele-
fonem za zgodą gospodarza do od-
stąpienia Reflektanci z gotówką
około 12.000 zł mogą się zgłosić
Kiosk Marsz. Pochla 15
zdw 67 931

Frontowe
2 pokoje kuchnia z meblami od-
dam, Strumykowa 3, m. 9,
zdw 67 932

Dwupokojowe
nowe, dzierżawa, miesięczna
kaucja. Gen. Prądyńskiego 47,
mieszkanie 22, zdw 67 925

Pokój
kuchnia Lubonia, blisko dworca,
nowymi meblami z powodu wy-
jazdu bardzo tanio odstąpię,
dzierżawa 30, Oferty Kurjer Poznański
zdw 68 071

Dwupokojowe
mieszkanie zaraz do wynajęcia za
kaucją, Aleja Hetmańska 1, Ła-
zarz przy ogródkach działkowych,
zdw 68 066

Mieszkania
2 pokoje kuchnia, łazienka i po-
kój kuchnia od 15 do objęcia 500
zł. Chociszewskiego 45,
zdw 68 058

Dwupokojowe
komfort od zaraz, Ul. Promieni-
sta i Łazarz u stróża willi,
zdw 68 053

Pokój
kuchnia Matejki zaraz. Oferty
Kurjer Pozn. zdw 68 135

Dwupokojowe
kuchnia w willi przed Solaczem,
10 minut od tramwaju. Czynsz 90
zł miesięcznie, Rok zgóry. Oferty
Kurjer Poznański zdw 68 159

Próżny
mały pokój, Czarniejska 20,
zdw 68 384/5

Pokój
kuchnia, Pałacza 36,
zdw 68 162

Jednypokojowe
kuchnia, meblami oddam Pozna-
niu, Oferty Kurjer Poznański
zdw 68 202

5 pokoi
kuchnia, łazienka, służy taras,
ogród parowe ogrzewanie, elek-
tryczność zaraz do wynajęcia na
mieszkanie lub kawiarnię. Zgło-
szenia właściciel Schubert Al.
Małopolska 8, zdw 68 210

8 pokoi
kuchnia, Wrocławska 3, I p. tr.
po Zw. Lekarzy na cele biurowe
lub handlowe od 1 lipca wynajmie
odpowiednie dla adwokata lub le-
karza. Zgłoszenia właściciel Schul-
bert, Wrocławska 3, m. 3, godz.
10—11 i 3—4, zdw 68 211

3
pokoje komfort, zaraz gospodarz
Jarysz, Focha 186, zdw 68 206

Trzypokojowe
wolne, Dębca, Wisniewa 102,
zdw 68 205

Dwa
pokoje kuchnia do wynajęcia, —
Łódzowa 45 gospodarz
zdw 68 249

Mieszkanie
dwupokojowe gospodarz od zaraz
wynajmie, Ul. Łęczycka 10, Osie-
dle, zdw 68 096

Ubikacja
na warsztat do wynajęcia, Informa-
cja Wierzbicie 8, u właściciela,
zdw 68 090

Mieszkanie
dwa pokoje kuchnia łazienka,
wprost od gospodarza do wynaj-
cia. Oferty Kurjer Poznański
zdw 68 330

Trzy
dwi i jednypokojowe przystępne
czynsz, Świłłana 42, (obok Pał-
acza), jw 3 376

Dwupokojowe
centrum 300 pól roku dzierżawa,
Informacja, Zielona 3, miesz 21,
parter, zdw 68 200

Mieszkanie
3 pokojowe w Górczynie, Dzien-
nik Wierzbicie 3 zdw 68 180

Pokój
słoneczny, próżny lub umeblowa-
ny z używaniem kuchni i ogro-
du na Widzcie, za dzierżawę zgó-
ry oddam, Oferty Kurjer Poznański
zdw 68 183

Ubikacja
nadałca się na mały warsztat,
woda, światło, Chwałiszewo 68,
mieszkanie 9, rw 6 207

Stajnia
na 3 do 4 konie Chwałiszewo 68,
miesz 9, rw 6 206

Wynajmę
duży plac przemysłowy na Jeży-
cach, warsztat, kanałizacja i du-
że szopy. Oferty Kurjer Pozn.
zdw 68 377

Jadalnię
modna, pięknie urządzone bardzo
tanie, Stolarska Bukowska 9,
zdw 68 447

5 dużych
pokoi w centrum komfort. Oferty
Kurjer Pozn. zdw 68 365

Mieszkania
pięciopokojowe sześciopokojowe,
siedmiopokojowe odda „Biuro
Agrarne” Plac Wolności 9,
zdw 68 355

Czteropokojowe
mieszkanie z powodu wyjazdu
odstąpię. Oferty Kurjer Pozn.
zdw 68 303

Pięciopokojowe
mieszkanie komfortowe w nowej
willi podmiejskiej obok dworca
kolejowego w Luboniu od 1 8, rb.
do wynajęcia Zgłoszenia do Kur-
jera Poznańskiego zdw 68 273

Dwa
pokoje za biur. 27 Grudnia. —
Czynsz za rok zgóry 2.000. Oferty
Kurjer Pozn. zdw 68 412

9 SZUKA MIEZSK.

Szukam
mieszkania 2—3 pokojowego z
kuchnią czynsz zgóry. Zgłosze-
nia Kurjer Poznański zdw 67 669

Bezdzieltne
małżeństwo poszukuje próżnego
pokoiu wzdzieltne pokoiu i kuchi-
ni od gospodarza. Oferty Kurjer
Pozn. zdw 67 717

Emeryt
samotny szuka mieszkania 1 lub
2 pokojowego kuchnia od gospodarza,
czynsz zgóry. Oferty Kurjer
Pozn. zdw 67 639

Od zaraz
lub później szuka mieszkania
2—3 pokojowego starsze spokoje
małżeństwo najchętniej przy
centrum nie wyżej drugiego
piętra wprost od gospodarza. —
Prawn. d. m. w. Zgłoszenia Kur-
jer Poznański zdw 62 118

4 pokoi
z przynależnościami na mieszka-
nie i kancelarie poszukuje adwo-
kat wprost od gospodarza od lip-
ca lub sierpnia. Proszę o dokła-
dne podanie warunków oraz ulicy
Kurjer Poznański zdw 66 436

2—3
pokojowego mieszkania z łazien-
ką poszukuje urzędniczka eta-
wa ewentl. czynsz zgóry. Oferty
Kurjer Poznański zdw 67 512

Pani
posiadająca skład, mieszkaniem
purna pana od 40 zapewnionem
stanowisku lub urzędnika. Cel
matrymonijalny. Oferty Kurjer
Pozn. zdw 67 564

Mieszkania
5—6 pokojowego parter lub I.
piętro w centrum miasta (Plac
Wolności, Aleja Marcinkowskie-
go, św. Marcin) poszukuje wprost
od gospodarza zaraz. Oferty Kur-
jer Poznański zdw 67 605

3
pokoje kuchnia, komfortowe bli-
sko

Pokój
sympatyczny. Stroma 26. m. 13.
zdw 67 638

Umeblowany
Wierzbicice 14 III. prawo.
zdw 67 653

Pokój
niekrepujący frontowy z balkonem.
Bukowska 3. I. m. 4.
zdw 67 656

Pokój
Słowackiego 29. II. prawo.
zdw 67 573

Pokój
do wynajęcia. Kanałowa 8/9. m. 9.
zdw 67 894

Utrzymaniem
bez. Działyńskich 3. m. 5.
zdw 67 880

Śródmieściu
ładny pokój do wynajęcia. Adres
Kurjer Poznański zdw 67 862

Pokój
elektryczność od 15. Kanałowa 4.
m. 10.
zdw 67 853

Kanałowa
9. m. 4. I p.
zdw 67 841

Pokój
3 Maja 6. m. 12.
zdw 68 057

Niekrepujący
czysty z światłem elektrycznym.
Chwaliszewo 69. II. piętro, front.
zdw 68 047

Pokój
dwuosobowy w centrum. — Góra
Przemysława 4. II. zdw 68 031

Pokój
inteligentny wolny. Strzałowa 6.
mieszkanie 2.
zdw 67 990

Mały
słoneczny. Kochanowskiego 1.
mieszkanie 13.
zdw 67 991

Pokój
dwom panom. Kozia 18/19. m. 7.
zdw 67 997

Pokój
wynajme. Małżeństwo niewykluczone.
Śniadeckich 9. mieszkanie 1.
zdw 68 002

Pokoik
obiadami, bez. Czesława 15. II.
prawo.
zdw 68 003

Pokój
umeblowany od 1. 7. św. Marcin
52 mieszkanie 7.
zdw 67 822

Pokój
umeblowany jednemu, dwom panom.
Za Bramką 12 b. I. lewo.
zdw 67 810

Młyńska
12. I. prawo. pokój. zdw 67 928

Próżny
pokój. Adres wskaże Kurjer
Poznański zdw 67 945

Mały
pokoik niekrepujący dla pana.
Śniadeckich 30. m. 9. zdw 67 953

Małżeństwo
przyjme na pokój zaraz. Oferty
Kurjer Pozn. zdw 67 907

Pokój
umeblowany, balkonowy od 15.
6. do wynajęcia. Jasna 6/7. m. 8
zdw 67 915

Pokój
Wierzbicice 39a. m. 4.
zdw 67 919

Dwóch
panów lub małżeństwo. Strzałowa
7. parter, prawo.
zdw 67 922

Mniejszy
kulturalnemu. Kwiatowa 4. m. 5.
zdw 67 927

Słoneczny
wspólny pokój frontowy dla pana.
Czaporowski. ul. Półwiejska
26. I. p. od godz. 16-18.
zdw 67 931

Śniadeckich
26. m. 2. pokój. zdw 67 982

Pokój
umeblowany na biuro do wynajęcia.
Skarbowska 7. m. 4.
zdw 68 077

Ładny
niekrepujący, elektryczność, łazienka
od 15. Strusia 7. m. 7.
zdw 68 074

Paniencek
wspólny pokój. Św. Marcin 20.
w podwórzu lewo. III. prawo.
zdw 68 064

Pokój
wolny. Al. Marcinkowskiego 3a.
mieszkanie 7.
zdw 68 003

Centrum
dwo lub jednoosobowy, komfortowy.
łazienka, niekrepujący wynajme
15 czerwca. Adres wskaże
Kurjer Pozn. zdw 68 052

Nowy Rynek
14/15. m. 2. Pokój wynajme.
zdw 68 054

Pokój
Mickiewicza 34. mieszkanie 3. pod
dwórce.
zdw 68 030

Pokój
umeblowany z klątki. Kopernika
10 a. III. zdw 68 020

Pokój komfort. zaraz
dla pana. — Podgórna 14. m. 1.
front plac Św. Krzyżski.
zdw 68 145

Małżeństwu
bezdzielnemu lub samotnemu panu
wynajme pokój słoneczny czysty
używaniem kuchni. 15 czerwca.
Adr. Przemysłowa 36. I. lewo.
zdw 68 218

Pokój
umeblowany dla dwóch panów.
front. I. piętro. — Kopernika 8.
m. 5. zdw 68 147

Niekrepujący
I. piętro zaraz. Górna Wilda 45.
Pyka. zdw 68 149

Dwa pokoje
osobnym wejściem, telefonem —
12 72 wynajme. zdw 68 141

Pokój
pusty oddam. Szamarzewskiego
23. I. prawo. zdw 68 144

Pokój
dwoma łózkami, ewentualnie całem
utrzymaniem. — Mickiewicza
17. m. 9. zdw 68 133

Pokój
umeblowany. Szyperska 1. I. lewo.
zdw 68 138

Lepszemu
panu frontowy. — Półwiejska 5.
m. 10. zdw 68 139

Eleganckie
2 lub jeden łazienka ewentualnie
używaniem kuchni. Gajowa 4. m. 9.
zdw 68 088

Pokój
Górna Wilda 67. mieszkanie 7.
zdw 68 086

Działyńskich 3
mieszkanie 4. pokoje 15. 6.
zdw 68 148

Pokój
umeblowany, frontowy klątki
schodowej panu. Wronecka 16.
II. lewo. zdw 68 130

Pokój
zaraz, elektryczność. Stroma 6.
mieszkanie 10. zdw 68 113

Duży
umeblowany Fr. Ratajczaka 13.
mieszkanie 6. zdw 68 111

Tanio
ładny, czysty utrzymaniem lub
bez. Matejki 1. mieszkanie 3.
zdw 68 110

Słoneczny
ładny pokój. Piekary 24. mieszkanie
4. zdw 68 108

Niekrepujący
utrzymaniem — bez, inteligentnemu.
Ratajczaka 9. m. 8. zdw 68 120

Frontowy
zaraz. Kilińskiego 5. m. 10.
rw 6 199/6 200

Pokój
frontowy, czysty, 1-2 osobom.
Składowa 11. m. 9. zdw 68 155

Jasna
wejście Zacisze 2 parter, duży,
słoneczny, elektryczność, zdw 68 156

Przeznica
2. m. 4. pokoje. zdw 68 201

Umeblowany
bezdzielnym wynajme. Górna
Wilda 95. m. 8. zdw 68 213

Umeblowany
balkon, telefon, tanio. Stroma
27. 9. zdw 68 400

Parterowy
umeblowany zaraz. Rybaki 22.
prawo, front. zdw 68 214

Frontowy
osobne wejście dla pana od 15.
Chwaliszewo 9. m. 11. zdw 68 153

Pokój
na biuro telefonem i pokój utrzymaniem
do wynajęcia. Św. Marcin 66/67.
front mieszkanie 7. zdw 68 261

Pokój
Umieńskiego 7. mieszkanie 19.
zdw 68 258

Lepszy
Kraszewskiego 4. m. 8. zdw 68 252

Ładny
pokój. Reya 1. mieszkanie 9.
zdw 68 247

Balkonowy
dla dwóch lub jednego. Wielkie
Garbary 5. m. 12. zdw 68 246

Korzystnie
wspólny pan lub osobny. Chelmońskiego
21. m. 2. zdw 68 245

Dwóch
panów utrzymaniem 7 00 zł. —
Nowa 6. mieszkanie 7. zdw 68 223

Przyjeźdnemu
inteligentowi, niekrepujący. Ratajczaka
33. mieszkanie 3. zdw 68 225

Pokój
w lepszym domu utrzymaniem lub
bez. Skarbowska 4. m. 15. zdw 68 224

Pokój
Długa 4. parter, prawo, mieszkanie
25. zdw 68 223

Pokój
dla dwóch panienek lub panów.
Maćkowiak. Wodna 22. III. zdw 68 221

Dwuosobowy
Romana Szymańskiego 9. mieszkanie
11. zdw 68 100

Półwiejska
3 mieszkanie 6 utrzymaniem
(bez) także dni. zdw 68 324

Jedno-
dwoosobowy, Fredry 4. mieszkanie
6. zdw 68 320

Pokój
Zupańskiego 18. mieszkanie 9. zaraz
lub 16. (Wilda). zdw 68 318

Wolny
Kraszewskiego 9. m. 8. jw
3 883

Małżeństwu
Poznańska 27. m. 4. jw 3 878

Zupełnie
niekrepujący 2 panom, elektr.
tanio. Kraszewskiego 28. I. lewo.
jw 3 877

Słoneczny
pokój tanio. Słowackiego 52.
mieszkanie 6. jw 3 875

Czysty
tanio. Słowackiego 39. m. 9. jw
3 874

Kantaka
3 mieszkanie 18 jeden lub 2 pokoje
z fortelionem, z używaniem
kuchni na 3 miesiące korzystnie
do wydzierżawienia. zdw 68 349

Półwiejska
31. I. lewo. zdw 68 336

Pokój
do wynajęcia. Matejki 2. II. lewo.
zdw 68 206

Pokoik
osobny, elektr. Przemysłowa 36.
m. 7. zdw 68 204

Pokój
Wielkie Garbary 6. mieszkanie 6
zdw 68 190

Pokoik
jedno, dwuosobowy. Gwarna 9.
podwórce. mieszkanie 7. zdw 68 191

Pokoik
z wygodami małż. wynajme. Łąkowa
7. m. 12. zdw 68 187

Balkonowy
dwoosobowy. Jerzego 5. II. lewo.
rw 6 193

Małżeństwu
lub wspólny. Długa 4. m. 10.
zdw 68 374

Pokój
duży frontowy, używaniem kuchni
1 lub 2 osoby od 15. Jackowskiego
17. mieszkanie 11. zdw 68 316

Pokój
ładny, Plac Nowomiejski 9. mieszkanie
6. zdw 68 308

Małżeństwu
Szamarzewskiego 30. mieszkanie 10.
zdw 68 306

Pokój
dla 2-1 osoby. Spokojna 19. m. 6
zdw 68 404

Pokój
inteligentny Młyńska 13. I. mieszkanie
8. zdw 68 390

Dwuosobowy
słoneczny. Wierzbicice 51. m. 2.
zdw 68 360

Pokój
umeblowany do wynajęcia. —
Fredry 5. m. 12. zdw 68 358

Niekrepujący
Grobka 19. m. 8. zdw 68 425

2
dwoosobowe, elektryczność. Piekary
18. I. m. 5. zdw 68 423

Niekrepujący
ładny, elektr. Kantaka 8. m. 7.
zdw 68 421

Śródmieście
pokój umeblowany, elektr., łazienka,
Wały Zygm. Aug. 2. mieszkanie 9.
zdw 68 275

Słoneczny
frontowy, ewtl. utrzymaniem,
niekrepujący Kantaka 6. m. 8.
zdw 68 293

Dwuosobowy
swobodny, używaniem kuchni.
Rynek Łazarski 8. m. 15. zdw 68 290

Gimnazjałstów
przyjme od września na pensje.
Koiska. Zielona 2. II. zdw 68 272

Pokój
do wynajęcia. Krzyżowa 5. parter,
prawo. zdw 68 405

12 SZUKA POKOJU

Pokoju
szukam śródmieściu, wejście ze
schodów, ładnie umeblowanego
bez łózka na biuro pośrednictwa.
Oferty Kurjer Poznański zdw 67 738

Pan
poszukuje pokoju, okolica Stary
Rynek. Oferty ceną Kurjer
Poznański zdw 68 043

Próżnego
pokoju pracownie szuka krawiec,
centrum, do 2 piętra. Oferty Kurjer
Poznański zdw 68 041

Dwa
trzy dobrze umeblowane pokoje
używaniem kuchni, poszukuje
zaraz — Oferty Kurjer Poznański
zdw 68 036

Paniencek
poszukuje niekrepującego pokoju
zaraz w śródmieściu. Oferty Kurjer
Poznański zdw 67 929

Pokoju
umeblowanego poszukuje urzędnik,
poczta Wilcy lub śródmieście.
Oferty Kurjer Poznański zdw 67 950

Skromnego
możliwie klątki, śródmieście.
Oferty ceną Kurjer Pozn. zdw 68 344

Pokój
umeblowany, elektryczność niekrepujący
wejsie, okolice Sołacz. Jezyc
śródmieścia, na stałe poszukuje
u inteligentnych, spokojny pan
Zgłoszenia z ceną Kurjer
Poznański zdw 67 968

Pokoju
niekrepującego ładnie umeblowanego
w pobliżu Starego Rynku z
klątki schodowej poszukuje pan
Oferty do Kurjera Poznańskiego
zdw 67 975

Dwupokojowego
mieszkania z wygodami poszukuje
kuję za dzierżawę starszy emeryt.
Wyczerpujące oferty Kurjer
Poznański zdw 68 080

13 LOKALE

Ubikacji
na warsztaty samochodowe poszukuje.
Szczegółowe oferty Kurjer
Poznański zdw 67 524

Pokój
biuro oddam, parter, Skarbowska
18. mieszkanie 4. zdw 67 879

Ubikacje
przemysłowe 60-1100 kwm. jasne
także kotłowni parowy przy
stadionie wydzierżawie, ewentualnie
nieruchomości sprzedam. „Renoma”
Wielkie Garbary 1. Pw 16 016-14-57

Dla lekarza
lub adwokata 2 umeblowane, telefon
31-13. Podgórna 4. I. m. 5. zdw 67 852

Na biuro
panu lub panom 2 ładnie umeblowane
pokoje centrum polecam. Oferty
Kurjer Poznański zdw 67 835

Ubikacje
parterowe w podwórzu potrzebne.
Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 68 038

Lokalu
na mechaniczne warsztaty o
przeźwrotności 400-500 mkw. poszukuje.
Oferty Kurjer Pozn. zdw 67 937

Składnicy
parterowej w bliskości Wielkich
Garb par poszukuje także kupię
wóz 2 kołowy. Skład Farb i Lakierów
J. Perek, Wielkie Garbary 39. zdw 67 988

Składnicy
o powierzchni użytkowej 350-450
metrów kwadratowych, nadającej się
na hurtownie spożywczo-kolonijalne,
z lokalem biurowym 2 pokojowym oraz
ewentualnie stajnią, poszukujemy
od 1 października. Oferty z
podaniem warunków kierować
Kurjer Pozn. zdw 67 905

Lokalu
na warsztaty samochodowe, około
600 mtr. kwadr. poszukuje. Oferty
Kurjer Pozn. zdw 67 979

Przy Zamku
dwie ubikacje dla korporacji, sekretariatu,
handlu wydzierżawie. Ofekszy,
Wały Zygm. Augusta 10 a. zdw 68 081

Piwnice
suche, elektryczność, osobne wejście,
śródmieście. Informacje —
Gwarna 20. Antykwariat. zdw 68 122

Ubikacje
na pracownie obrabia poszukuje.
Oferty Kurjer Poznański zdw 68 165

Na biuro
duży, jasny pokój z telefonem w
centrum od 15. 6. tanio do wynajęcia.
Ul. Woźna 14 b. I. piętro, m. 12. zdw 68 240

Poszukuje
ubikacji na warsztal mechaniczny,
okolice Chwaliszewo. Oferty
Kurjer Poznański zdw 68 371

16 OSOBISTE

We własnym interesie
szuka złożyć osobiste lub listownie
swe adresy byle członkini —
członkini dawniejszego Stow. Zwoleńników
Nowej Metody Stenografii Polskiej
i wszyscy mający te metody i
posługujący się nią zawodowo,
Majewski, redaktor Wierzbicice
41b, mieszkanie 20. zdw 3 871

14 DZIERŻAWY

Plac
przy Sienkiewicza wydzierżawie.
Słowackiego 24. m. 5. zdw 67 866

Warsztaty
garaże do wydzierżawienia. Głęboka,
Kwiatowa 4. zdw 67 956

Restauracja
w Ostrowie, dobrze prosp. dla
dzielnego fachowca świetna
egzystencja. Lokal nadaje się na
każdą inną branżę, wprost od
gospodarza do wydzierżawienia.
Łaskawe oferty do Kurjera
Poznańskiego pod zdw 67 974

Kolodziejstwo
w Poznaniu pła taśmowa z za
pedem na inne wyroby drzewne
zaraz wydzierżawie Górczyńska
14. parter zdw 65 323

Wydzierżawie
domek ogrodem, 60 mios. Dobicki,
Poznań - Chariowo. zdw 68 203

Plac
przy głównej ulicy 1.000 mkw.,
cały lub podzielony wydzierżawie
Gartmannówna. Górna Wilda 92
zdw 68 420

Hotel
restauracja, kolonijka, objęcie
2.500, łącznie 1.000 kaucji. Oferty
Kurjer Pozn. zdw 68 285

Dom
cztery pokoje, ogrodem, miejsce
blisko Poznania wydzierżawie
zaraz. — Oferty Kurjer Poznański
zdw 68 042

21 ZGUBY

Zgubiono
złota bransoletka z rubinkami —
dnia 5 w niedzielę, idąc z Placu
Nowomiejskiego plantami i z
powrotem ul. św. Wojciecha w
stronę Alei Marcinkowskiego. —
Nagrodę przewyższającą wartość
gwarantuję. Odnieść: św. Marcin
13. 6. zdw 67 847

15 LETNISKA I UZDROWISKA

Ojców
Hotel i Restauracja pod Łokietkiem
poleca pokoje oraz wykwinatną
kuchnię, ceny niskie. zdw 67 742

Krynica
uroczy położony pierwszorzędnym
pensjonat „Reduta” (5 minut od
Nowych Łazienek) pokoje słoneczne
z balkonami — doskonała
kuchnia, ceny kryzysowe. Otwarły
cały rok zdw 3794

Letnisko
Majątek ziemski wśród gór, lasów
jeziór najpiękniejszej okolicy
Szwajcarii Kaszubskiej przyjmie
gości. Sport wodny. Wyborna
kuchnia całkowite utrzymanie
dziennie 8. Pierwszorzędne
referencje. — Zgłoszenia
przyjmuje: Majątek Dolna Brodnica,
poczta i tel. G. Brodnica (3) pow.
Kartuzy (Pom.) stacja kol. Kartuzy
dp 3726

Truskawiec
Ziemiański pensjonat „Krystia”
położony centrum. Zarząd zesłono-
roczny. Pw 18 509-21-84

Hel
Pensjonat „Chojna” poleca pokoje
słoneczne widok na morze bardzo
dobrze utrzymane, ceny niższe.
— Zgłoszenia do 15 czerwca
Markowska Gołecin Poznań. Pw
18 806-55-236

Zakopane — „Januszek”
Chałubińskiego, pensjonat adwokato-
wej Rychlickiej. Kuchnia
obfita na masle. Piękny ogródziny
park świeżypow. Ceny niskie.
zdw 3816

22 ROZMAITE

Ondulacja
Kosmetyczka
Ostatnie nowości
Odnajmę

Krawcowa
Dziewczynkę
Fotografie

Pluskwy
Koldry
Budowniczy

Dla naszych
Milusińskich
Salon Mód Paryżanka

Lekarz
325 koszula z krawatką

Władysław Polarek
Mody

Chiromantka
Salon
Trykoty

Krawcowa
Chiromantka

Krawcowa
Oblady

Pracownia
Gorsetów
Wanda

Dwa weksle
Jasnovidz

Akuszka
Poszukuje
Autobus

Suknie
Lisa

Unieważnianie
Mereżka
Akuszka

Krawcowa
Kroje

Kroje
Małopolskie
Oblady

Nauczycielka
Chłopca

Władysław Polarek
Mody

Chiromantka
Salon

Krawcowa
Oblady

Pracownia
Gorsetów
Wanda

Dwa weksle
Jasnovidz

Znajomości
Francuskiego

Dla
Dziewczyna

Studentka
Niemieckiego

Baczność
pracownicy biurów

25 MUZYKA
Szelist

Skrzypaczka
Czarliński

Duet lub trio
Pianino

26 ROZRYWKA
Czytanie

Gwara 20
Wozna 12
Wypożyczalnia

Kino „Tęcza”
Kino „Muza”

27 SZUKA PRACY
Początkująca

Biuralistka
Nauczycielka

Inteligentna
Dzielnia

Starsza
Posługaczka

Retuszerka
Starsza

Gospodyni
Kupiec

1 000 zł
Krawcowa

Dziewczyna
Dzielnia

Panienska
Skromna

Kilimiarka
Pracownia

Française
Urzednik bankowy

Inteligentna pani
Sierota

Inzynier
Ogrodnik - sofer

200 zł
Ochroniarka

Nie umiem
Biuralistka

Sierota
Krawcowa

Kucharka
Osoba

Nauczyciel
Krawcowa

Dla
Dziewczyna

1 000 zł
Krawcowa

Dziewczyna
Dzielnia

Panienska
Skromna

Kilimiarka
Pracownia

Française
Urzednik bankowy

Inteligentna pani
Sierota

Inzynier
Ogrodnik - sofer

Nie umiem
Biuralistka

Sierota
Krawcowa

Kucharka
Osoba

Nauczyciel
Krawcowa

Dla
Dziewczyna

1 000 zł
Krawcowa

Dziewczyna
Dzielnia

Panienska
Skromna

Kilimiarka
Pracownia

Française
Urzednik bankowy

Inteligentna pani
Sierota

Inzynier
Ogrodnik - sofer

Ochronka św. Józefa w Poznaniu

urządza we wtorek, dnia 14-go czerwca 1932 roku, w ogrodzie „Boulevard“, pl. Nowomiejski 3 **zabawę letnią** dla dzieci z rozmaitemi niespodziankami. Pochód z orkiestrą z Zakładu św. Józefa do ogrodu o godzinie 14-tej (2-giej). Bufet zaopatrzony, tanio, — na którą serdecznie zapraszamy naszych miłośników. **zw 14972**

Pielęgniarka

przyjme posadę miejscowości obojetna. warunki skromne. Marykiewicz. Bydgoszcz Dworcowa 47 n w 11 146

Magister

farmacji Poznańczyk z dwuletnią praktyką poszukuje posady stałej wzgl. zastępstwa Laskawe zgłoszenia Kurjer Poznański: **zdw 67 960**

Urzędnik gosp.

żonaty z małą rodziną, pilny, nawskróś sumienny posiadający dobre polecenia oraz długą praktykę poszukuje posady jako żonaty lub samotny z małym wynagrodzeniem Laskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod **zdw 67 976**

Bona

z dobrą świadectwami poszukuje posady w Poznaniu wzgl. okolicy. Leśniakówna. poste restante Rychtal **zdw 68 443**

Poszukuje

pracy garniarzkiej piecownik. — Zgłoszenia Demut. Bojanowa. Rawska 54 **n w 11 150**

Dziewczyna

do wszelkiej pracy z gotowaniem szuka posady od 15. 6. lub od 1. 7. Oferty Kurjer Poznański **zdw 68 403**

Szkola Przygotowawcza

przy prywatnym Gimnazjum żeńskim humanistycznym i neohumanistycznym **im. Królowej Jadwigi w Poznaniu**

z pełnymi prawami g mnazjów państwowych **przyjmuje zgłoszenia dzieci (od lat 6) na nowy rok szkolny do wszystkich klas codziennie od godz. 10 — 1, w kancelarii szkolnej przy Placu Świętokrzyskim 4. II p., telefon 59-85.**

Dla uczennic zamiejscowych **Internet Oplaty znacznie niższe.**

Lucyna Sokolnicka

właścicielka i przełożona **Ogrodnia 13. I. p., miesz. przyw. Telefon 32-90.**

50 złotych zarobku dziennie

Zastępców i odsprzedawców dla rozpowszechnienia nowopatentowanych artykułów poszukuje firma „Maibruch“ Anvers - Borgerhout, Belgia **zdw 68 454**

Krawcowa

do ręki i uczenia może się zgłosić zaraz. Karpińska. Półwiejska 6. m 24. **zdw 68 277**

Podróżującego

na Poznań dobrze zaprowadzonego sprzedawcę w drogeriach poszukujemy natychmiast. Zgłoszenia referencje Kurjer Pozn. **zdw 68 271**

Woźny

stała posada za wypożyczeniem 500 zł pod zabezpieczeniem. — Oferty Kurjer Pozn. **zdw 68 411**

Fotograf

z „Lajca“ lub bez potrzeby Zjednoczeni Fotografowie Zawodowi Zgłoszenia Kurjer Poznański **zdw 66 983**

Zdolny zegarmistrz

Polak katolik życzliwy i uczący kawaler lat 40-50 może nabyć interes zegarmistrzowski istniejący od przeszło lat 40 lub pozna panna celem ożenku Oferty proszę skierować Kurjer Poznański **zdw 66 917**

Krawcowa

na Poznańskie i Pomorze z gotówką 2500 zł poszukujemy — Oferty Kurjer Pozn. **zdw 68 068**

Ucznia (cy)

na technika dentyste poszukuje. prowincja kosztu nauki 2000. Zgłoszenia Kurjer Poznański **zdw 67 205**

Dziewczę

do dzieci młodsze. czyste. przystoje. Wroniecka 18. mieszkanie 11. **zdw 68 002**

Kucharka

młodsza. umiejąca samodzielnie dobrze gotować wypiekać. zaprawiać. potrzebna 1 lipca. Zgłoszenia Chelmońskiego 20. 11. **zdw 67 550/1**

Zapracujesz

miesięcznie do 250 moja maszyną ponczosznica. Dzienna produkcja 20 par skarpet po 0.30 sprzedaż. Cena maszyny 300. Wyroby mogą odbierać. „Zofia“ Poznań. Śniadeckich 3. **zdw 68 128**

Dziewczyna

do posyłek potrzebna. Półwiejska 39. wyroby skórzane. **zdw 68 037**

Chłopiec

starszy na budowie parterowe zaraz potrzebny. Chwaliszewo 24. m. 1. **zdw 67 996**

Uczennice

do wykwińskiej krawiecczyni potrzebne. Informacje piekarnia Maleckiego 12. **zdw 67 933**

Kasjerka

połączająca do składu. pisząca na maszynie potrzebna od 1. 6. Oferty z podaniem wymaganej pensji. życiorysem. kopiami świadectw. fotografiją do Kurjera Pozn. **zdw 67 973**

Dziewczyna

do wszystkiego z poczciwą potrzebna zaraz. Kocialkowska. Wspólna 59. **zdw 68 150**

Uczennica

krawiecczyni (½ r.) może się zgłosić. Mickiewicza 17 m. 9. **zdw 68 134**

Panienska

do sprzedaży w kiosku z pożyczką 250-300 zł. Oferty Kurjer Pozn **zdw 68 132**

Krawcowa

dzielna potrzebna w domu. Skłodowska 12. dom boczny. II. prawo **zdw 68 219**

Uczennica

do krawiecczyni potrzebna. Dąbrowskiego 63. m. 7. **zdw 68 205**

Poszukuje

dwóch młodych i wymownych podróżujących na miasto Poznań do odwiedzenia prywatnej klienteli. Zgłoszenia osobiste ul. Skarbowska 7. m. 10. w poniedziałek od godz. 9 do 11. **zdw 68 200**

Potrzebny

samodzielny cholewkarz umiejący przykrawać i szyc pierwsze rzędne cholewki. Szycie na własny rachunek lokal i maszyny do dyspozycji. Zgłoszenia Br. Parczyński handel skór. Ostrów (Włp.). Kaliska 15. Praca stała. **zdw 68 199**

Uczennice

do szycia potrzebne. Św. Marcina 32. II. piętro lewo. **zdw 68 177**

„JNIEG“ # TATRZANJSKI

NAJSZLACHTNIEJ SZY KREM DO DŁY ŁĘGNOWANIA CERU

TUBA NR. 702 ZŁ. 1.20
TUBA NR. 703 ZŁ. 1.65
FALKIEWICZ
POZNAN

Pw 18 867-22.62

Humor zagraniczny

— Jakże się czuje szczęśliwą, że uznajesz moje zdolności kucharskie. A która z potraw przezemnie sporządzonych smakuje ci najlepiej?
— Sardynki w puszcze.
(Monde Illustré, Paryż). S. F.

Robotnik
młodszy sumienny ucziwy szuka posady w składzie, hurtowni, woznego, woźnicy. Oferty Kurjer Pozn. **zdw 67 918**

Posługaczka
ucziwa z dobrą poleceniem poszukuje posady od 15. Oferty Kurjer Poznański **zdw 68 124**

Panienska
lat 26. z dobrym gotowaniem, szuka posady. najchętniej na wieś od 1 lipca. Oferty Kurjer Poznański **zdw 68 024**

Posługi
poszukuje. Oferty do Kurjera Poznańskiego **zdw 68 022**

Pracznka
szuka prania. Strzałowa 7. m. 11. **zdw 68 021**

Korespondent
poszukuje posady. Perfect francuski angielski księgowość, maszyna. Studja handlowe w Ameryce praktyka we Francji i Polsce. Oferty Kurjer Poznański **zdw 68 131**

Kucharka
z dobrym gotowaniem i znająca wszelką prace poszukuje posady od 15. Oferty Kurjer Poznański **zdw 67 977**

Pielęgniarka
szuka pracy starszej Pani osoby uinystowo chorej. Oferty Kurjer Pozn. **zdw 67 903**

Nauczycielka
młoda szuka posady zaraz lub później. także na wieś. Oferty Kurjer Pozn. **zdw 67 904**

Bona
która pracowała w pierwszorzędnym domach kochająca dzieci, przyjmie posadę do dzieci lub inna Wasieka. Nakió n/Notecia. ul. Dąbrowskiego 28. **zdw 68 116**

Książkowa - bilansistka
pisze biegle na maszynie znając język polski i niemiecki szuka posady Oferty Oredownik Wielkop **zdw 65 922**

Sierota
poszukuje posady od 15. do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. **zdw 68 029**

Dziewczyna
do wszelkich prac domowych z szyciem poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański **zdw 68 025**

TEATRY

Teatr Wielki — Opera letnia na Targach Poznańskich: **Sobota, 11. 6. — „Straszny Dwór“**. Po przedstawieniu wielkie ognie sztuczne. — W razie niepogody w niedzielę, 12 b. m. Początek o godz. 8.30.

Teatr Polski: Dziś — „Raj Opryszków“.
Niedziela, 12. 6. — „Raj Opryszków“.

Teatr Nowy: Dziś — „Panna z dyplomacji“, z Antonim Fertnerem.
Niedziela, 12. 6. — „Panna z dyplomacji“, z Antonim Fertnerem.

Poniedziałek, 13. 6. „Panna z dyplomacji“, z Antonim Fertnerem.

DZISIAJ W KINIE

Apollo: Niewinna grzesznica.
Aurora: „Kochanka Szatana“
Colosseum: „Zabójstwo w hotelu“, Warner Oland.
Corso: „Senor Americano“.
Metropolis: „Areny namiętności“.
Muza: „Skandal w Petersburgu“.
Odeon: „Student Sztokholmu“
Orzel: „W niewoli u szeka“ i „Na tropie przestępcy“.
Renaissance: „Kłamiesz kobieto“ i „Djabelek“.
Rox: „Książę i tancerka“.
Slinks: „Pocatlunek“ — oraz „Smiertelni wrogowie“.
Słońce: Dziewczę z nad Wołgi.
Tęcza: „Casanowa“.
Wilsona: „Żywy trup“.

Młody bankowiec
z dobrą świadectwem przyjmie posadę w banku miejscowości obojetna. Laskawe zgłoszenia proszę Kurjer Pozn. **zdw 68 430**

Dziewczę
pólsierota, poszukuje posady zaraz do dzieci lub innych prac domowych. znająca nieco szycie z wynagrodzeniem bardzo skromnym. Laskawe oferty Kurjer Pozn. **zdw 68 422**

Dziewczyna
ucziwa. skromna do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurjer Pozn **zdw 68 185**

Gospodyni
kucharka młodsza dzielna w zawódzie z dobrą świadectwami. poszukuje w mieście posady. Oferty Kurjer Pozn. **zdw 6 189**

Kucharka
z dobrą gotowaniem dobrą świadectwami poszukuje posady za mniejszym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Pozn **zdw 68 388**

Dziewczyna
poczyna z gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady od 15. Oferty Kurjer Pozn **zdw 68 379**

Przychodnia
kucharka przyjmie gotowanie. wymagania skromne Oferty Kurjer Poznański **zdw 68 106**

Kucharka
restauracyjna samodzielna znająca zaprawianie owoców poszukuje posady od 15. 6. lub 1. 7. Oferty Kurjer Pozn. **zdw 68 101**

Dziewczyna
z długoletnim świadectwem do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurjer Poznański **zdw 68 381**

Polecam
moja nader ucziwa, pracowita dziewczyna do wszystkiego. Grobla 18. mieszkanie 20. **zdw 68 327**

Dziewczyna
lat 20 szuka posady do wszelkiej pracy domowej. Oferty Kurjer Pozn. **rw 6 181**

Panienska
poszukuje posady do dziecka i lekkich prac domowych od 1 lipca. Dobre świadectwa. — Oferty Kurjer Pozn. **iw 3 371**

Lepsza
panienka do dzieci z szyciem. poszukuje zaraz lub 15. posady. — Oferty Kurjer Pozn **zdw 68 251**

Agrotechnik
Wielkopoleński, lat 30 doświadczony rolnik. 10 lat praktyki. poszukuje posady w maju do 800 do 1500 morg. gdzie po roku mógłby takowy objąć w dzierżawę. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego **zdw 68 250**

Osoba
ucziwa. poszukuje posady z praniem lub gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański **zdw 68 242**

Pracznka
pierznie oszczędnie, tanio. Oferty Kurjer Poznański **zdw 68 239**

Inwalida
wojenny krawiec. poszukuje pracy. Przyjmuje wszelką szycie i drobne mekska do reparacji. odwiezienia i nicowania po cenach bardzo przystępnych. Zgłoszenia uprasza St. Hubert. Poznań. ul. Szewska 12. m. 4. **zdw 67 966/7**

Posługi
szukam raz w tygodniu. Oferty Kurjer Pozn. **zdw 68 164**

Sluzaca
z dobrą i samodzielną gotowaniem i praniem. poszukuje posady od 15. 6. Oferty Kurjer Poznański **zdw 68 193**

Szofer-maszynista
z długoletnią praktyką szuka stałej posady. włada językiem polskim, francuskim i niemieckim lat 35. żonaty. posiada pierwszorzędną referencje. kaucja na żądanie. Oferty Kurjer Pozn. **zdw 68 216**

Uczniwa
pracowita dziewczyna. poszukuje posady do wszystkiego lub do restauracji. Oferty Kurjer Pozn. **zdw 68 257**

Gospoia
z kaucją szuka posady. Wymagania skromne. Oferty Kurjer Poznański **zdw 67 926**

Czlowiek
trzeźwy, porządny. pragnie przyjąć stróżostwo nocne. Oferty Kurjer Pozn. **zdw 68 056**

Dzielnj
młodszy pomocnik zbożowy poszukuje posady pracować w Spółdz. prowadził samodzielnie księgowość, korespondencje działy wekslowy oraz filje pisze także maszyną. Laskawe zgłoszenia Guhr Gazety. Ostrów Pozn. **nw 11 145**

Ekspedjentka
sierota. z branży kolonialno - cukierniczej poszukuje posady. świadectwa dobre. Oferty Kurjer Poznański **zdw 68 370**

Bona
praktyka 5 lat. I a referencje. polskie i niemieckie. lekcje fortepianu pragnie zmienić posadę. Oferty: Pawelczak. Odolanów. **zdw 68 449**

Nauczycielka
z pozwoleniem nauczania, sześciolletnia praktyka chlubną kilkolletniemi świadectwami, młoda, sumienna lubiąca dzieci, poszukuje od września posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański **zdw 68 444**

Ogrodnik
żonaty lat 28. biegle handlowiec prowadzi wzorowo ogrodnictwo — poszukuje posady. Oferty Agencja Kurjera Poznańskiego Strzelno. **nw 11 144**

28 WOLNE MIEJSCA

Poszukuje
skromnej sluzacej do wszystkiego z dobrą gotowaniem. Zgłoszenia Majetność Myszk i S. g. giewniki kość. Gniezno. **dw 3 367**

Posadę
dam osobie z udziałem 1500 zł w dobre prosperującym przedsiębiorstwie. Oferty Kurjer Poznański **zdw 68 317**

Sluzaca
potrzebna. Fabryczna 36. mieszk. k. 2. **zdw 68 314**

Potrzebna
od 15 czerwca 32 r. ewleka do biura na majątek. umiejąca ewentualnie pisać na maszynie. Bez wynagrodzenia. tylko za skromnym utrzymaniem. Piśmienn. zgłoszenia skierować proszę do Kurjera Poznańskiego pod **zdw 68 445**

Bezrobotni
monter kanalizacyjny, malarz pokojowy, garncarz, dobrze polecani na wieś potrzebni. Zgłoszenia z wymagana tygodniówka Kurjer Poznański **zdw 68 441**

Sluzaca
do wszystkiego potrzebna. Poznańska 29. m. 1. **zdw 68 496**

Dozorca
kamiennicy, ucziwy na zmianę mieszkania w śródmieściu poszukiwany. Oferty Kurjer Poznański **zdw 68 340**

Poszukuje
dobrej szwaczki na sorsety od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. **zdw 68 301**

Dla
chętnych pracy niema bezrobocia. Każdy może kilkaset złotych miesięcznie zarobić sprzedawając nasze sezonowe artykuły gumowe jak fartuski, obrusy, czepki kapielowe, paski damskie i męskie itp. Artykuły bardzo pokus. Żądajcie prospektów. — Firma Krajin i Fesser Katowice. Kochanowskiego 4. Tw 1157

Fryzjerka
manikurzystka pierwszorzędna siła może się zgłosić z podaniem warunków na stałą posadę Gdynia. Zakład Fryzjerski „Rococo“ ul. 10 Lutego. **nw 11 087**

Podróżujący
agenci agentki domokrężni mogą zabrać zyskowy artykuł. Zgłoszenia: ul. Grodziska 77. parter. **zdw 67 570**

Dziewczyna
z gotowaniem potrzebna zaraz. Bar „Satyr“. Półwiejska 88 a. **zdw 67 895**

Pokojoiva
wykwalifikowana — poszukiwana na wieś na dobrą pensję. Także pracznka. Złazszac się 15. b. m. rano. Ul. Wyspiańskiego 15. II. p. Ulatowska. **zdw 67 859**

Uczennica
do zakładu fryzjerskiego potrzebna zaraz. Maleckiego 14. **zdw 67 177**

Kilku
dobrych pływaków do sademontowania nowego wynalazku poszukuje. Marszałka Focha 36 m. 13. **zdw 67 855**

Za
kaucję 500 wskazuje lekką prace robotnikowi. Strumyńska 5. m. 6. **zdw 67 845**

Poslugaczka
4 razy tygodniu, praniem, Sezanieckiej 10, mieszkanie 6. **zdw 68 000**

Podróżującego
na miasto Poznań poszukuje fabryka artykułu żywnościowego, dając możliwość dobrego zarobkowania. Kaucja potrzebna. Oferty z odpisami świadectw bez przerw z podaniem referencji do Kurjera Poznańskiego **zdw 67 942**

Przedstawiciela
inteligentnego, wymownego, dobrej prezencji, gotówka 2000 zł. możliwie własnym samochodem na Poznańskie przyjmujemy. — Oferty Kurjer Pozn. **zdw 68 070**

4 panie
młodsze. inteligentne, wymowne, dobrej prezencji dla celów propagandowych. poszukujemy. Oferty Kurjer Pozn. **zdw 68 068**

Wspólniczki
gotówka 1500-2000 poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. **zdw 68 062**

Stenotypistka
pisząca poprawnie po polsku i po niemiecku potrzebna w zastępstwie na kilka godzin dziennie. — Oferty Kurjer Pozn. **zdw 68 089**

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr na stronie czwartej 100 gr na stronie drugiej 120 gr przed wiadomościami potoczniemi 260 gr od 1-lamowego milim. ogłoszenia porannego przyjmujemy do godz. 13.30 w nagłych wypadkach do wydania wieczornego drobne do godz. 11 w soboty i dni przedświąteczne tylko do godz. 10: większe drobne według możności. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 25 gr każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia powstałe wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072. filija Stary Rynek 2305. — P K O Poznań nr 200 149.